

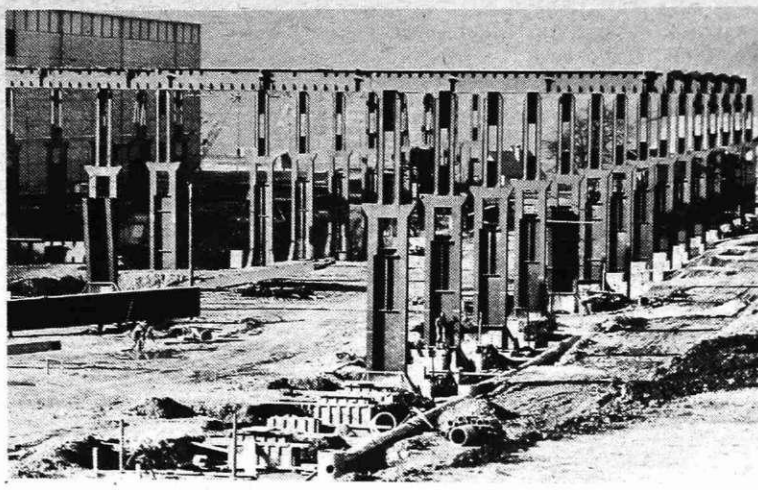
ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SZ ŽELEZARNE JESENICE

ŠTEVILKA: 48 LETO: XVI

JESENICE, DNE 5. DECEMBRA 1974

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarnja, SZ — Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

Okostje nove hladne valjarne na Beli

NAJBOLJŠI REZULTATI V NOVEMBRU V JEKLARNI IN VALJARNI BLUMING ŠTEKEL

Čeprav še niso dokončno obdelani podatki o doseženi skupni in blagovni proizvodnji ter odpravi v mesecu novembru, smo pri pristojni službi zvedeli, da so doseženi dokaj dobri rezultati. Po oceni bosta tako skupna kot blagovna proizvodnja v Železarni preseženi za več kot deset odstotkov v odnosu na planske obveznosti, kar pomeni, da so v temeljnih organizacijah in v Železarni kot celoti delali še za spoznanje bolje, kakor v predhodnem mesecu. V vseh obratih TOZD Hladna predelava bodo po znanih podatkih presegli mesečne planske obveze za okrog 12 odstotkov. Za nekatere obrate ostalih TOZD pa smo pred zaključkom redakcije dobili že nekaj popolnih podatkov, ki pomenijo izredne dosežke sodelavcev v teh obratih.

bluming-štekkel prevajal 50.478,2 toni jekla, kar pomeni prvič presežek 50.000 ton.

Adjustaža bluminga je s 26.583,7 tone gotove robe, bistveno pripomogla k skupnemu rezultatu gotove robe valjarne bluming, ki znaša 40.376,7 tone.

Linija rezanja je ponovno izboljšala rekordni dosežek in ga pomakla (Nadaljevanje na 2. str.)

JEKLARJI DOSEGLI NOV MESEČNI DOSEŽEK, LIVARJI LETNI PLAN

Kljub nepredvideni težji okyari na plavžu ena, ki je imela za posledico večji izpad proizvodnje surovega železa, so martinariji in elektro jeklarji v mesecu novembru dosegli nov največji mesečni dosežek v proizvodnji surovega jekla — 45.233 ton in za 546 ton presegli oktobrski rekord. To jim je uspelo z izredno dobrim delom in z delom na državni praznik, da bi dosegli svojo letno obvezo — 500.000 ton surovega jekla. Nedvomno bi bil njihov dosežek brez omenjene okvare še boljši.

Sodelavci v livarni pa so z novembrsko proizvodnjo že dosegli svoje letne planske obveznosti — 1.676 ton jeklotitine in barvne kovine.

ČEZ 50.000 TON PREVALJANEGA VLOŽKA IN PREK 40.000 TON BLAGOVNE PROIZVODNJE V VALJARNI BLUMING-ŠTEKEL

Mesec november je prav gotovo najboljši v dosedanjem obratovanju valjarne bluming-štekkel. Po podatkih, ki so še neuradni, je oddelek

OB DNEVU REPUBLIKE DVA NOVA OBJEKTA

V četrtek, 28. novembra, dan pred praznikom dneva republike, so se najprej na Beli, potem pa še v obratu vratnih podbojev, zbrali gostje k slovesnosti ob predaji novih naprav v poizkusno obratovanje. Slovesnosti so se udeležili: predsednik občinske skupščine Slavko Osredkar, predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Ivo Ščavničar, načelnik za gospodarstvo pri občinski skupščini Teodor Okrožnik, načelnik oddelka za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve Aleksander Kovač, predsednica občinske konference SZDL Mara Talerjeva in iz Železarnje predstavniki vodstva tovarne, temeljnih organizacij združenega dela, predsednik DS železarnje Alojz Kalan, predsednik tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata Franc Kobentar in drugi.

Goste je pozdravil direktor sektorja novogradenj Bogomil Homovec, o sami izgradnji naprav in njihovem pomenu za Železarno pa so govorili direktorji temeljnih organizacij združenega dela in drugi.

NOVI REZERVOAR ZA TEKOČE GORIVO NA BELI

O novem rezervoarju za skladiščenje butan propana na Beli nam je nekaj več povedal direktor TOZD Vzdrževanje, energija in transport Miroslav Noč. Potrošnja butana za metalurško tehnologijo je v porastu zaradi izjemnih kvalititet, ki jih omejeno gorivo ima.

V Železarni dnevno porabimo okrog 15 ton goriva. Dosedanja zmogljivost rezervoarjev je bila največ za petdnevno skladiščenje, obdržali pa so lahko le tridnevno zalogo.

Poleg tega so težave tudi s samim prevozom teh goriv, še posebej v zimskih mesecih, z obstoječimi re-

(Nadaljevanje na 2. str.)

OSNOVE ZA DRUŽBENOEKONOMSKI RAZVOJ OBČINE JESENICE V LETU 1975

Na tretji skupni seji zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora občinske skupščine Jesenice, dne 26. novembra, je predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Ivo Ščavničar, v drugem delu svojega poročila govoril o osnovah za družbenoekonomske razvoj občine Jesenice v letu 1975. Njegov govor v celoti objavljamo.

silce planiranja in gospodarjenja, kot tudi naloge za SIS, občinsko skupščino, IS in upravne organe.

TEŽIŠČE POLITIKE DRUŽBENOEKONOMSKEGA RAZVOJA OBČINE

Ob upoštevanju smernic srednjeročnega plana SRS za obdobje 1971—1975, nalog s področja uradničenja nove ustave, sklepov X. kongresa ZKJ in VII. kongresa ZKS, kakor tudi programa občinske konference ZKS Jesenice in občinske konference SZDL občine Jesenice ter potreb in možnosti v občini, moramo težišče družbenopolitičnega razvoja občine v letu 1975 usmeriti:

1. na bolj učinkovito uveljavljanje samoupravljanja na vseh področjih gospodarskega in družbenega razvoja ter spodbujanja integracij,
2. na načrtno spodbujanje dinamične gospodarske aktivnosti, ki bo temeljila na kvalitetnih osnovah in na povečanju reprodukcijske sposobnosti gospodarstva,
3. na izvajanje prednostnih nalog s področja komunalne ureditve in družbenih dejavnosti ter obvladovanja vseh oblik porabe v okviru razpoložljivih sredstev.

Nadaljnja krepitev samoupravljanja na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja

Temeljna naloga in usmeritev na področju krepitev samoupravljanja je uveljavljanje ustavnih pravic delavcev, da v združenem delu, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih odločajo o

(Nadaljevanje na 3. str.)

DANES IN V NEDELJO, 8. DECEMBRA, BOMO IZPOLNILI DRUGI DEL SVOJE LETOŠNJE VOLILNE DOLŽNOSTI

Danes v temeljnih organizacijah združenega dela in delovni skupnosti Skupnih služb Železarnje volimo delegacije za oblikovanje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti. V nedeljo, 8. decembra, pa bomo vsi občani delegacije volili v krajevnih skupnostih, poleg tega pa še delegate za skupščine krajevnih skupnosti in delegate v krajevne konference SZDL. Medtem ko bodo danes volišča v Železarni odprta do 16. ure oziroma v posameznih obratih po dogovorih, bodo volišča

v nedeljo v naši občini odprta od sedme ure zjutraj do 19. ure zvečer.

Današnje volitve v Železarni in nedeljske volitve v krajevnih skupnostih, pravzaprav pomenijo nadaljevanje volitev, ki smo jih opravili spomladi. Takrat smo izvolili delegacije za oblikovanje skupščin družbenopolitičnih skupnosti, danes in v nedeljo pa volimo delegacije za skupščine tistih samoupravnih interesnih skupnosti, ki odločajo enakopravno s skupščinami družbenopolitičnih skupnosti — za področje vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva.

Razen tega pa bomo v nedeljo volili delegate v skupščine krajevnih skupnosti in delegate v krajevne konference SZDL. V krajevnih skupnostih, kot temeljnih samoupravnih celicah, po novih ustavnih določilih, delovni ljudje in občani uresničujejo svoje skupne

interese in potrebe. Volitve delegatov v skupščine krajevnih skupnosti zahtevajo zato enako pozornost, saj bomo preko njih opravljali družbene zadeve in odločali o vprašanjih skupnega pomena. Izreden pomen pa je z novo ustavo dobila tudi Socialistična zveza delovnega ljudstva, kot najširša družbenopolitična osnova samoupravljanja in fronta vseh organiziranih socialističnih sil.

Z današnjimi in nedeljskimi volitvami bomo tako izpolnili naš samoupravni sistem, ki mora z delegatskim sistemom in delegatskimi razmerji omogočiti resničen vpliv vseh delovnih ljudi in občanov pri odločanju o skupnih družbenih zadevah in o vseh vprašanjih skupnega pomena.

S svojo udeležbo na volitvah bomo izpolnili eno najpomembnejših samoupravnih pravic in dolžnosti.

Z današnjimi volitvami v temeljnih organizacijah združenega dela in z nedeljskimi volitvami v krajevnih skupnostih bomo takorekoč zpopolnili in razširili delegatski sistem na vsa področja družbenega življenja in dela — dokončali volilni proces, ki smo ga začeli s pomladanskimi volitvami delegacij za skupščine družbenopolitičnih skupnosti. Opraviti volilni proces pa še ne pomeni zagotovila za funkcioniranje delegatskega sistema oziroma delegatskih razmerij. Kajti ves splet odnosov med samoupravnimi organiziranim delovnim človekom in občanom ter njegovim delegatom oziroma delegacijo, predstavlja tako imenovana delegatska razmerja, ki pa jih je treba z vsoto politično in družbeno odgovornostjo izgrajevati in delegatom oziroma delegacijam tudi omogočiti, da v ta razmerja lahko vstopajo. Delegatska razmerja namreč pomenijo stalno delovno povezavo med samoupravnimi organiziranim človekom v samoupravnih skupnostih — TOZD, krajevna skupnost — in med njegovim delegatom oziroma delegacijo, javnost dela oziroma obveščenost, odgovornost za delo in kontrolo nad delom. To pa seveda zahteva zelo odgovorno in skrbno izdano ter samoupravno potrjen sistem delovanja vsega tega mehanizma, ki ne more biti prepuščen samemu sebi oziroma stihiji, temveč organizirani akciji vseh socialistično organiziranih sil.

Delegatski mandat pomeni pooblastilo izvoljenemu delegatu, da v procesu dogovarjanja zastopa stališča in posamezne interese tistih, ki so ga izvolili, ki pa je glede na vsebino naloge, predmeta, interesa in potrebe lahko različno široko. Lahko zajema samo delegacijo, ali določen samoupravni organ, ali zbor združenega dela TOZD ali celotno delovno skupnost Železarne. Seveda je pri tem potrebna samoupravna selekcija, kako široko je potrebno zajeti posamezna stališča ali interese. Pri tem je odločilen primarni, prevladujoči interes delovnih ljudi in občanov oziroma neodtujljive pravice delavcev in delovnih ljudi. Kakršnokoli drugačno ravnanje ali nastopanje delegatov oziroma delegacij v dogovarjanju mimo ožjega ali širšega kroga samoupravne baze, pomeni ostajanje na prejšnjih klasičnih oblikah odobrnika in poslanca.

V tem se tudi izraža velik del odgovornosti delegata in delegacij, namreč, da pri oblikovanju predlogov in stališč ter izražanju interesov, pride samoupravno do izraza celotni interes temeljne samoupravne skupnosti ali celo več samoupravnih skupnosti skupaj, kadar bi na primer šlo za interese celotne Železarne ali celo Slovenskih železarn. Seveda delegat ali delegacija lahko to doseže ob sodelovanju in pomoči organiziranih subjektivnih sil — Zveze komunistov, sindikata, SZDL.

HITREJŠE UVELJAVLJANJE DELEGATSKEGA SISTEMA IN DELEGATSKIH RAZMERIJ

V sklop delegatskega sistema in delegatskih razmerij sodi tudi stalna komunikacija med samoupravnimi interesnimi skupnostmi, delegati, središči odločanja in drugimi subjekti družbenopolitičnega življenja. To je v bistvu temeljni pogoj za uresničitev zamisli delegatstva. Kajti samoupravljalci, delovni ljudje, se bodo kvalificirano odločali in sodelovali v samoupravnem dogovarjanju le v primerih, da jim bodo na voljo vse pomembne informacije. V ta namen bo potrebno uporabljati tako neposredne oblike kot so zbori delavcev oziroma sestanki samoupravnih delovnih skupin in drugi sestanki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, kot tudi posredne oblike kot so pismena sporočila, glasilo delovne skupnosti Železar, razglasne postaje, računalniki in drugo.

Ob navajanju le nekaterih pogojev, da bodo delovni ljudje mogli kar najbolje izvrševati svoje samoupravne pravice in dolžnosti, je potrebno še omeniti družbeno izobraževanje samoupravljalcev in njihovih delegatov oziroma delegacij. To je nedvomno permanentna naloga, ki se mora izvajati sistematično in postopno.

Ce ob vseh teh naštetih pogojih za delovanje delegatskega sistema in delegatskih razmerij, ki pa seveda še niso vsi, naredimo nekatere primerjave s prakso v naši železarni, potem lahko in moramo priznati, da smo od pomladanskih volitev v samoupravne organe TOZD in Železarne ter od volitev delegacij v zbor združenega dela občinske skupščine in ostale samoupravne asociacije, naredili bore malo. Še več, v sosednjem samoupravnem procesu so se nam pojavili nekateri negativni pojavi, ki kompromitirajo delegatski sistem pa tudi taki, ki skušajo tehnokratsko reševati ta sistem, ali ki prepuščajo razvoj stihiji.

Znani so primeri, ko v širših samoupravnih asociacijah posamezni delegati, sicer izvoljeni v temeljnih organizacijah združenega dela, sodelujejo in se dogovarjajo, ne da bi preje izoblikovali stališča ali interese v bazi, ki jih je pooblastila, da jo zastopajo. Ali neusklajenost stališč in interesov med delegacijami TOZD znotraj Železarne v posamezni samoupravni asociaciji.

Ceprav je bila že pred pol leta skrbno in celovito izoblikovana shema za formiranje strokovne službe za samoupravljanje in informiranje v Železarni na kadrovske sektorju, ob sodelovanju strokovnih delavcev, ki so po teh vprašanjih že sedaj delovali, sektor za ekonomiko in organizacijo podjetja, na vse mogoče načine secira shemo, ne da bi pri tem upošteval celovitost delegatskega sistema in delegatskih razmerij. Pri tem velja pripomniti, da so pogoji za delovanje službe že dani. Iz tega razloga delovna grupa tudi ne more dokončno izdelati pravilnika o informiranju, javnosti dela in poslovnih tajnosti.

Pri vsem tem pa bi bili neobjektivni, če ne bi poudarili predvsem pomembno aktivnost Zveze komunistov v Železarni, da bi se ustavna določila in z njimi delegatski sistem in delegatska razmerja v temeljnih organizacijah združenega dela in v Železarni hitreje uveljavljala. Že na pomladanski seji sveta ZK Železarne, ko je obravnavala in analizirala zadnje volitve v samoupravne organe, so bile sprejete zasnove družbenega izobraževanja samoupravljalcev in njihovih delegatov. Še posebnega pomena za uresničevanje ustavnih določil oziroma socialističnih samoupravnih odnosov v TOZD in Železarni pa je bila šesta seja sveta ZK Železarne, ki je sprejela zelo konkretne sklepe v zvezi s tem. Tudi na ostalih sejah sveta se je kot rdeča nit vleklo vprašanje uresničevanja ustavnih določil. In končno so tu resolucije 7. kongresa ZKS in 10. kongresa ZKJ ter vrsta drugih političnih dokumentov pa tudi že strokovnih priročnikov, ki obvezujejo predvsem komuniste, da svojo aktivnost usmerijo v reševanje teh vprašanj.

V vseh samoupravnih organih in službah, ki bi pospešeno morali reševati ta vprašanja, so tudi komunisti, ki jih omenjeni sklepi in dokumenti obvezujejo, da jih v smislu demokratičnega centralizma dosledno uresničujejo, oziroma da se s političnim orožjem borijo za njihovo uresničevanje. Pri uresničevanju sklepov in dokumentov bodo tako, kot so dobili podporo kongresni dokumenti širokih delovnih množic, dobili podporo tudi v delovnih kolektivih. Še toliko bolj, ker gre pri tem za odločno in dosledno borbo pri uresničevanju novih ustavnih določil, le-ta pa so dobila množično podporo vseh delovnih ljudi Slovenije in Jugoslavije. Dosledno uresničevanje vseh teh vprašanj je bilo izraženo tudi na 8. kongresu Zveze sindikatov Slovenije, kot najmožnejši organizaciji delavskega razreda, kakor tudi na 9. kongresu Zveze socialistične mladine Slovenije.

To je ogromna fronta socialistično organiziranih sil, ki jo moramo spodbujati in vključevati v borbi za dosledno uresničevanje novih ustavnih določil.

PRED VII. KONGRESOM ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE

V dneh od 17. do 20. decembra bo v Beogradu sedmi kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. Na kongresu bo nedvomno v ospredju osrednje vprašanje, to je vloga in naloge sindikatov v spremenjenem družbenoekonomskem in političnem sistemu, ki ga opredeljuje nova ustava. Ustavne možnosti, da delavski razred obvlada s celotnim dohodkom in odloča o poglavitnih tokovih družbene reprodukcije, zahtevajo, da se sindikat dosledno razvije v izvršno organizacijo delavskega razreda. Organizacijo, ki bo osredotočena na bistvene interese delavskega razreda, na neposredni delavski demokraciji in idejno usposobljena, da izraža razredni interes delavcev v reševanju vseh družbenih problemov.

Taka splošna usmeritev organizacije, mora dobiti tudi svoj izraz v statutu, ki bo sprejet na kongresu. Le-ta mora na zelo konkreten način zajeti in obdelati ustavne funkcije sindikatov. To je, zajemati mora možnosti in obveznosti sindikalne organizacije, da čimbolj neposredno vpliva na določene družbene procese v združenem delu in družbenopolitičnih skupnostih.

Idejna podlaga za izdelavo osnutka statuta Zveze sindikatov Jugoslavije so: ustava SFRJ, dokumenti desetega kongresa ZKJ in osnove o mestu in vlogi, načinu organiziranja in delovanja sindikatov in Zveze sindikatov Jugoslavije. Predlog osnutka statuta izhaja iz teh dokumentov, nadalje iz sedanjega položaja delavskega razreda ter dosežene ravni razvoja sindikalne organizacije kot celote. Predlog osnutka določa: glavne smeri politične akcije sindikatov, načela njegovega organiziranja in delovanja, pravice in dolžnosti članov sindikata, norme izgrajevanja notranjih odnosov v organizaciji ter najbistvenejše oblike in ravni organiziranja sindikalnega članstva.

V prvem poglavju statuta, je definirana Zveza sindikatov Jugoslavije, razloženi razlogi, zaradi katerih se delavci organizirajo v sindikat, obdelane so funkcije sindikatov in navedene nekatere najpomembnejše naloge sindikalne organizacije v prihodnjem obdobju. Le-te, bi lahko strnili v naslednje misli:

Sindikat v svojem boju za enotne interese delavskega razreda, za samoupravni socialistični razvoj družbe osredotoča svoje politične akcije na uveljavljanje in valorizacijo dela kot osnove družbenoekonomskega položaja delavcev za uveljavljanje enakega položaja delavcev vseh dejavnosti združenega dela; na povezovanje materialne proizvodnje z drugimi delovnimi področji ter postavljanje odvisnosti vseh teh področij od stopnje razvoja materialne proizvodnje; na graditev dohodkovnih odnosov in obvladovanje delavskega razreda z možnostmi pridobivanja in delitve dohodka v celoti; na uveljavljanje socialistične delitve po delu in rezultatih dela ter razvijanje razredne socialistične solidarnosti; na izpopolnjevanje sistema samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja; na graditev delegatskega sistema in temeljnih organizacij združenega dela ter na delovanje tega sistema v skladu z interesi, zahtevami in potrebami delavskega razreda. Zaščita in dvig življenjske ravni delavcev ter borba za premagovanje socialnih razlik ter izenačevanje pogojev družbenoekonomske in socialne varnosti kot tudi boj za enake pogoje pridobivanja izobrazbe so prav tako pomemben del politične akcije sindikatov, ki poleg naštetih pa tudi drugih nalog določa način delovanja in oblike organiziranja sindikatov.

Ceprav so vse te smeri politične akcije sindikatov podrobneje in bolj konkretno obdelane v trinajstih resolucijah VII. kongresa, katerih osnutki so bili prav te dni objavljani v posebni izdaji Delavske enotnosti, so obrazložene tudi v splošnih načelih predloga osnutka statuta. To pa iz razloga, da bi na tej podlagi in v skladu z njimi osnovne in druge sindikalne organizacije lahko izvedle in določile konkretne naloge ter ugotovile primerne metode delovanja in oblike organiziranja.

Ob začetku poizkusnega obratovanja novega obrata podbojarna so si gostje z zanimanjem ogledali proizvodne naprave

Drugo poglavje predloga osnutka statuta ZSJ določa kdo je lahko član sindikata in kakšne pravice ter dolžnosti prevzema z vstopanjem v sindikalno organizacijo.

V tretjem poglavju predlaganega statuta ZSJ je vsebovana na odnosu sindikatov tako do Zveze komunistov in Socialistične zveze, kot tudi

OB DNEVU REPUBLIKE ...

(Nadaljevanje s 1. str.)

zervoarji pa tako ni bilo mogoče pokrivati vseh potreb. Zato smo se odločili za perspektivno rešitev, ki je tudi v skladu s srednjeročnim razvojnim programom Železarne, za izgradnjo novega rezervuarja, v katerem lahko uskladišimo 480 ton tekočega butana. Rezervuar, ki smo ga zgradili na Beli, v svojem volumnu od 1200 kub. metrov, lahko sprejme 480 ton omenjenega goriva, kar bo zadostovalo za desetdnevno obratovanje pri povečani porabi kot jo predvideva srednjeročni program Železarne. Tu so vsi potrebni elementi moramo še novo razkladalno postajo, ki je najodobnejše urejena. Objekt je grajen tako, da je njegovo zavarovanje v celoti urejeno. Nov rezervuar na Beli smo zgradili prav v času, ko predvidevamo omejitve porabe butana propaga. Razlog za omejitve porabe omenjenega goriva je tudi v tem, ker v času proizvodnje tega goriva nimamo dovolj ustreznih kapacitet za skladiščenje.

OBRAT VRATNIH PODBOJEV V POIZKUSNEM OBRATOVANJU

V temeljni organizaciji združenega dela Hladna predelava, je pretekli četrtek začel poskusno obratovanje obrat vratnih podbojev. Direktor TOZD Hladna predelava Franc Vičar, je povedal, da predvidevajo letno proizvodnjo okrog 7.000 ton. V novem obratu bo zaposlenih 70 ljudi. Z novim obratom vratnih podbojev se Železarne v še večji meri kot doslej vključuje v stanovanjsko izgradnjo. Direktor Vičar je dejal, da z vratnimi podboji poenostavljamo izgradnjo stanovanj. Razen tega je tudi montaža vrat bolj enostavna in neslišno zapiranje vrat, odpadejo pa tudi dosedanje betonske preklade.

V prihodnjih mesecih naj bi v obratu vratnih podbojev obratovali s polovično zmogljivostjo. Skrbeli naj bi predvsem za to, da bo na zalogi celoten asortiment vratnih podbojev in sicer naj bi proizvodnjo organizirali tako, da bi lahko prodajali kupcem direktno iz skladišča, da ne bi bilo treba čakati na iskanje izdelke.

Direktor sektorja novogradenj Bogomil Homovec, je na četrtkovni slovesnosti ob začetku poskusnega obratovanja dejal, da se Železarne z obratom vratnih podbojev delno uvršča v kovinsko predelovalno industrijo, kljub temu, da bomo samo deset odstotkov svojega jekla predelali za žeblice, elektrode in vratne podboje. Direktor Homovec je še dejal, da se oddelek OPTIO, ki je bil v naši Železarni ustanovljen pred

do samoupravnih in oblastnih organov.

O notranjih odnosih v Zvezi sindikatov, načinu izgrajevanja političnih stališč v sindikatu, načinu dela organov sindikata, volitve organov sindikata in kadrovske politiko v sindikatu, govori četrto poglavje. Peto poglavje predloga osnutka statuta vsebuje oblike in ravni organiziranja od osnovne organizacije sindikata, do organiziranja sindikalnega članstva v federaciji. Naslednje, šesto poglavje govori o splošnih načelih financiranja aktivnosti sindikalnih organizacij, normirana pa je tudi sindikalna članarina.

Osnutek statuta ZSJ, so oblikovali hkrati s statuti republiških in pokrajinskih organizacij, v tesnem sodelovanju s sindikati Jugoslavije ter republiški in pokrajinski organizacijami Zveze sindikatov. Tako so sestavljali že v samem delovnem procesu iskali in našli najsprejemljivejše skupne rešitve in medsebojno usklajevali stališča.

neka leti, ukvarja z raznimi objekti predelave, ki naj bi še v večji meri pospeševala rentabilnost proizvodnje iz naših izdelkov. Vratni podboji so na inozemskem tržišču zelo iskani, saj pogosto tudi moderno in bolj ceneno izgradnjo stanovanj.

O izgradnji novega obrata vratnih podbojev je govoril še Boris Bregant, vodja OPTIO, po končani slovesnosti pa so si gostje ogledali proizvodni proces v novem obratu.

NAJBOLJŠI...

(Nadaljevanje s 1. strani)

nila na 6.707,5 tone, ob dvoizmen-skem obratovanju. Na bronks liniji pa so s 3.404,9 tone, samo za štiri tone zaostali za najboljšim dosežkom. Sodelavci v adjustaji štel na Javorniku, so svoj rekordni dosežek bistveno popravili in izdelali 3.260,1 tone gotove robe.

Poleg teh rezultatov, so bile presežene vse planirane količine blagovne proizvodnje.

Pomemben vpliv na dosežene rezultate v valjarni bluming-štel v mesecu novembru, ponovno pripisujejo velikemu dohodu vročega vložka iz jeklarne, ki je dobavila rekordno količino 44.874 ton jekla. S takim dotokom, se je zmogljivost globinskih peči bistveno povečala, istočasno pa je bila dosežena specifična poraba 23,9 kg mazuta na tono vložka, kar je na nivoju, dogovorjenim z antiinflacijskim programom.

Zastoji na blumingu so v mesecu novembru prvič nižji od 20 odstotkov. Primerjamo jih z mesecem oktobrom:

vrsta zastoj	okt.	nov. (%)
valjavski	0,9	0,8
temperaturni	5,6	3,9
tehnološki	1,8	2,9
mehanski	5,2	4,9
električni	2,4	1,5
sosed. proga	2,1	1,8
preventiva	3,4	3,2

SKUPNI ZASTOJI 22,3 19,6

Zastoji so pri vseh vrstah nižji, razen tehnoloških zastojev (menjave valjev), ki so višji zaradi nižjih temperaturnih zastojev. To pomeni, da niso mogli v taki meri izkoristiti temperaturnih zastojev za menjave valjev. Znižanje temperaturnih zastojev gre na račun desetdnevnega obratovanja potisne peči, prek katere so dodatno prevajali 5.621 ton slabov pri doslej, najnižji specifični porabi 67 kg na tono.

Ritem valjanja je bil tudi hitrejši od planiranega, saj izračun prikazuje prihranek 124.000 centimint ali 2,9 odstotka obratovalnega časa.

Z dobrim delom, ki je tesno povezano z uspešnim delom jeklarjev, je oddelek valjarne bluming-štel, omogočil ostalim oddelkom, ob dobri organizaciji dela in prizadevanju delavcev, ki so bili pripravljeni delati ob prostih sobotah in nedeljah ter ob državnem prazniku, doseči rekordne proizvodne rezultate.

V našem zapisu smo predvsem poudarili izredno dobro delo jeklarjev in vroče valjavcev na Beli, ki s svojimi dosežki vplivajo na dobro delo tudi v ostalih obratih in TOZD niso izostali. Podrobne rezultate s komentarjem in informacijo o izvrševanju protinflacijskega programa, boste lahko prebrali v naši prihodnji številki.

OSNOVE ZA DRUŽBENO EKONOMSKI RAZVOJ OBČINE JESENICE V LETU 1975

(Nadaljevanje s 1. strani)

ustvarjanju, usmerjanju in delitvi dohodka. Naloge tega področja je treba konkretizirati v gospodarskih načrtih delovnih organizacij, programih SIS in KS ter smernicah občinske skupščine.

Naloge usmeriti:

1. na krepitve temeljnih organizacij združenega dela, ki že obstajajo. Vztrajati, da se izvedejo organizacijske dopolnitve oziroma reorganizacije temeljnih organizacij združenega dela, kjer le-te niso organizirane v skladu z določili ustave.

2. k formiranju temeljnih organizacij združenega dela v vseh tistih dislociranih enotah, kjer so za to dani pogoji.

3. k izdelavi samoupravnih aktov temeljnih organizacij združenega dela, kot nepogrešljivih samoupravnih aktov v sistemu samoupravljanja, v smislu nadzora nad uresničevanjem te naloge pa okrepiti in programsko usmeriti organe družbenega nadzora in delavske kontrole.

4. h krepitvi materialne osnove samoupravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela s tem, da se ob formiranju temeljnih organizacij združenega dela izdelata tudi delitvena bilanca sredstev in virov sredstev.

5. k širjenju drugih oblik združevanja dela; v ta namen intenzivirati proces združevanja organizacij združenega dela:

— na področju kovinske predelave povežati obstoječa obrtno proizvodna podjetja z železarno predvsem zaradi programske usmeritve delitve dela in nadaljnjega razvoja teh podjetij,

— na področju trgovine združiti trgovska podjetja Jesenic, Univerzal pa z železarno,

— na področju gostinstva HP Gorenjka združiti s sorodnim podjetjem izven občine ali s trgovino v občini,

— na področju komunalne in storitvene (predvsem vzdrževalne) dejavnosti formirati SOZD, ki bi jo sestavljale OZD Vodovod, Elim, Kovinar, Sportmetal in Stanovanjsko podjetje,

— na področju obrtniškega združiti Kroj Jesenice in Gorenjska oblačila,

— na področju cestnega prometa najti možnost povezave Transporta Jesenice s sorodnim podjetjem,

— k dograjevanju in vsebinskem izpopolnjevanju sistema družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja med temeljnimi organizacijami združenega dela in samoupravnimi interesnimi skupnostmi, krajevnimi skupnostmi ter občinsko skupščino,

7. k organizacijski izpopolnitvi in programski usmeritvi temeljnih samoupravnih skupnosti, kjer bo potrebna pomoč pri konstituiranju, izdelavi programov dela, sistema financiranja, reševanju prostorskih problemov in organizaciji strokovnih služb,

8. k organizacijski izpopolnitvi in programski usmeritvi krajevnih skupnosti,

9. k dopolnjevanju oblik in vsebine dela skupščine, predvsem na področju oblikovanja informacijskega sistema, delovanja delegacij ter skupščinskih odborov in komisij,

10. k organizacijski izpopolnitvi in programski usmeritvi izvršnega sveta, predvsem v skladu z razvijajočim se samoupravnim sistemom po določilih ustave,

11. k strokovni usposobitvi, organizacijski in vsebinski prilagoditvi občinske uprave samoupravnemu sistemu v občini,

12. k izdelavi srednjeročnih planov in uveljavitvi sistema kontinuiranega planiranja.

Naloge na področju gospodarstva

1. Načrtovati ustrezno stopnjo gospodarske aktivnosti v letu 1975 z upoštevanjem, da se v merilu republike predvideva realno povečanje družbenega proizvoda za 6 do 6,5 % in to v industriji za 7 % in v kmetijstvu za 3,5 %. Gospodarske organizacije naj na osnovi novih proizvodnih kapacitet, boljše organizacije dela, odkrivanja rezerv, stimulativnega nagrajevanja, višje produktivnosti dela, in smotnejše medsebojne povezanosti, v svojih planih predvidijo realen procent rasti družbenega proizvoda. K realnemu porastu družbenega proizvoda priležati 23 % porasta zaradi povečanja cen.

2. Pri načrtovanju reprodukcijske sposobnosti gospodarstva in delitvi bruto dohodka upoštevati:

- načela stabilizacijske politike, zato vzdrževati in krepiti reprodukcijsko sposobnost gospodarstva, razvijati tako proizvodnjo, ki bo omogočala večjo produktivnost in boljše izkoriščanje kapacitet, z boljše organizacijo pa zmanjšati delež mate-

rialnih in drugih proizvodnih stroškov.

— racionalna vlaganja v zaloge ter znižati obratna sredstva,

— stabilizacijska načela pri delitvi bruto dohodka z namenom, da se poveča reprodukcijska sposobnost

Resolucija predvideva:

	1974	1975	Indeks
Bruto dohodek gospodarstva	100,0	100,0	131
Pogodbene obveznosti	7,2	7,0	127,5
Zakonske in samoupravne obveznosti iz dohodka	6,0	6,1	133,3
Sredstva za pokrivanje osebnih potreb zaposlenih			
1. bruto OD	56,2	55,1	128,4
— neto OD	49,9	49,0	128,4
— prispevki SIS iz OD	35,9	35,1	128,0
2. Stanovanjski prispevek	14,0	13,9	129,6
3. Sklad skupne porabe v TOZD	3,0	3,0	128,4
Amortizacija in poslovni skladi (sredstva za reprodukcijo)	3,3	3,1	127,0
	30,6	31,8	136,2

3. izvoz uskladiti s politiko izvoza v SRS in Jugoslaviji. V SRS se predvideva porast izvoza za 10 %, ki bi mu morali slediti tudi v občini, razen če ne bo načrtno zmanjšan izvoz izdelkov železarne.

4. Uvoz zmanjšati na minimum in se orientirati na preskrbo s surovinami iz domačega trga, ob upoštevanju, da je z osnutkom resolucije predviden porast uvoza za 6 %.

5. Načrtovati dvig produktivnosti dela najmanj za 3 %, kot je predvideno v osnutku resolucije SRS. V občini ne bi smeli zaostajati za tem procentom, zato so vse delovne organizacije dolžne delati na izpopolnitvi organizacije dela in modernizaciji proizvodnih procesov.

Da bi gospodarske organizacije dosegle porast produktivnosti dela, je potrebno, da navežejo stike z razvojno-raziskovalnimi institucijami in da dajo bistveno večji pomen lastni ustvarjalnosti in inovacijski dejavnosti — tudi na organizacijskem področju, da uvedejo stimulativno nagrajevanje, da stalno skrbijo za strokovno usposobitev članov kolektiva in da vodijo tako politiko zaposlovanja, ki bo omogočila izboljšanje kadrovske strukture zaposlenih. Pri tem spoštovati družbeni dogovor o kadrovski politiki.

6. Pri načrtovanju porasta števila zaposlenih je treba upoštevati določila osnutka resolucije SRS, ki predvideva porast zaposlenih za 3 %. Število zaposlenih naj bi raslo počasneje kot v letu 1974 (4,1 % v 9 mesecih).

7. Načrtovati ukrepe za izboljšanje kadrovske strukture in dvig strokovne ravni vodstvenega kadra. V zvezi s to nalogo so se delovne organizacije dolžne povezati z izobraževalnimi institucijami ter z njihovo pomočjo organizirati strokovno izobraževanje vodstvenega kadra.

8. Načrtovati investicijska vlaganja v gospodarstvu z upoštevanjem 15 % realnega povečanja na nivoju republike.

Pri sprejemanju investicijskih projektov so samoupravni organi delovnih organizacij in bank dolžni dosledno upoštevati kriterije za oceno projektov, predvsem pa preveriti:

- ali investicijski program prispeva k odpravi strukturnih neskladij,
- kako se vključuje v družbene dogovore in samoupravne sporazume o razvoju gospodarstva,
- ali so zagotovljena investicijska sredstva,
- ali je zagotovljeno tržišče za izdelke,
- kakšna je zahtevana struktura zaposlenih delavcev in ali so le-ti dosegljivi,
- ali so zagotovljena sredstva za zadovoljitev osnovnih in posebnih zahtev družbenega standarda novo zaposlenih delavcev,
- kakšna je akumulativnost in stopnja rentabilnosti pod ugodnimi in kritičnimi pogoji gospodarjenja,
- ali so zagotovljeni surovinski in energetski viri,
- ugotoviti vpliv na okolje z vidika zaštite okolja,
- ugotoviti strateški pomen investicije,
- ali predlagana investicija ne pomeni podvojitve kapacitet.

9. Načrtovati intenzivnejšo delitev dela, specializacijo proizvodnje, povezovanje različnih faz proizvodnje ter uvajati boljše organizacije menjave med delovnimi organizacijami.

10. Na področju prometa in zvez si prizadevati, da republiška skupnost za ceste vnese v svoj program za leto 1975 rekonstrukcijo regionalnih in magistralnih cest, kot je to predvideno s srednjeročnim programom. Od RSC tudi zahtevati objavo dokončne lokacije predora pod Karavankami ter potek trase magistralne ceste v Gornjesavski dolini zahodno od predora. V dogovoru s PTT načrtovati izgradnjo telefonskega omrežja v občini.

11. V kmetijstvu načrtovati nadaljnjo modernizacijo in intenzifikacijo kmetijstva v povezavi s kmetij-

gospodarstva; politiki stabilizacije podrediti politiko porabe.

Pri načrtovanju strukture delitve bruto dohodka je treba upoštevati delitvena razmerja, ki jih predvideva osnutek resolucije o družbeno ekonomski politiki in razvoju SRS.

sko zadrugo. V ta namen naj KZ izdelata načrt obnove visokogorskih kmetij in pašnikov ter organizacije pašniških skupnosti.

12. Z gozdnim gospodarstvom načrtovati racionalno eksploatacijo gozdov, pogozdovanje posekanih površin in izgradnjo gozdnih poti, predvsem v karavanskem predelu.

13. Pri urejanju zadev s področja vodnega gospodarstva načrtovati dokončno izgradnjo vodne pregrade na Savi in regulacijo reke Save.

14. Na področju stanovanjskega gospodarstva načrtovati naloge v skladu s petletnim načrtom stanovanjske izgradnje, po katerem predvidevamo izgradnjo 251 stanovanj v družbeni in 70 stanovanj v privatni gradnji.

V ta namen je treba:

— nadaljevati s pripravami zadalnih površin,

— izdelati predlog plana stanovanjske izgradnje za naslednjih pet let,

— skleniti družbeni dogovor o usmerjeni gradnji ter dogovor o načinu oblikovanja cen v stanovanjski gradnji,

— reorganizirati stanovanjsko podjetje, da bo sposobno opravljati vse zadeve s področja planiranja, organiziranja, priprave in nadzora stanovanjske gradnje ter organizirati vzdrževanje in opravljati strokovne naloge v zvezi s samoupravnim gospodarjenjem in stanovanjskim fondom.

Komunalna dejavnost

Pri načrtovanju komunalne dejavnosti je treba izhajati iz petletnega programa komunalnih del, zlasti pa upoštevati vse tiste naloge, ki so doslej bile sicer programirane, pa je njihova realizacija izpadla zaradi pomanjkanja sredstev.

Družbene dejavnosti in skrb za človeka

Samoupravne interesne skupnosti bodo morale izdelati programe dela za leto 1975 in pri tem upoštevati zlasti tiste naloge, ki so v neposredni zvezi z uresničevanjem skrbi za delovnega človeka in občana.

Temeljna izobraževalna skupnost naj pri načrtovanju preuči vse vire in možnosti za začetek gradnje osnovne šole (šolskega centra) na Plavžu, za začetek gradnje zdravstvene šole in za izboljšanje prostorskih pogojev Centra srednjih šol (gimnazije in ekonomske šole) na Jesenicah.

Temeljna skupnost otroškega varstva bo morala načrtovati izdelavo novega srednjeročnega programa razvoja otroškega varstva v občini. Poleg tega bo morala skupnost za leto 1975 načrtovati še:

- začetek gradnje vzgojnovarstvenega zavoda na Javorniku,
- razširitev kapacitet vzgojnovarstvene ustanove na Plavžu,
- adaptacijo stare stavbe vzgojnovarstvene ustanove Julke Pibernik in
- soudeležbo pri urejanju otroškega letovišča v Novigradu.

Temeljna kulturna skupnost naj pri načrtovanju svoje dejavnosti v letu 1975 predvidi še:

- ureditev prostorov za ustanovitev Muzeja delavskega gibanja in NOV na Jesenicah; in
- ureditev prostorov za zgodovinski arhiv.

Temeljna telesna kulturna skupnost naj pri načrtovanju svoje redne dejavnosti v letu 1975 predvidi še:

- možnost sodelovanja pri finančni konstrukciji za dograditev športne hale, in
- pričetek gradbenih del za pokrito kopališče na Jesenicah.

Komunalna skupnost za zaposlovanje mora zaradi usmerjanja družbeno dogovorjene politike zaposlovanja poleg dosedanjih in rednih nalog načrtovati tudi svojo aktivnost pri:

- poklicnem usmerjanju, ki mora temeljiti na realnih potrebah gospodarstva in družbenih dejavnosti,

— večjem vključevanju žensk v zaposlitev; v jeseniški občini bi morali pri porastu zaposlenosti povečati zaposlenost moških za 2 %, zaposlenost žensk pa za 4 %.

Skupnost socialnega skrbstva, (ki se bo v tem času formirala) naj poleg nalog s področja socialnega skrbstva, predvidi v letu 1975 tudi nekatere najbolj aktualne naloge kot so:

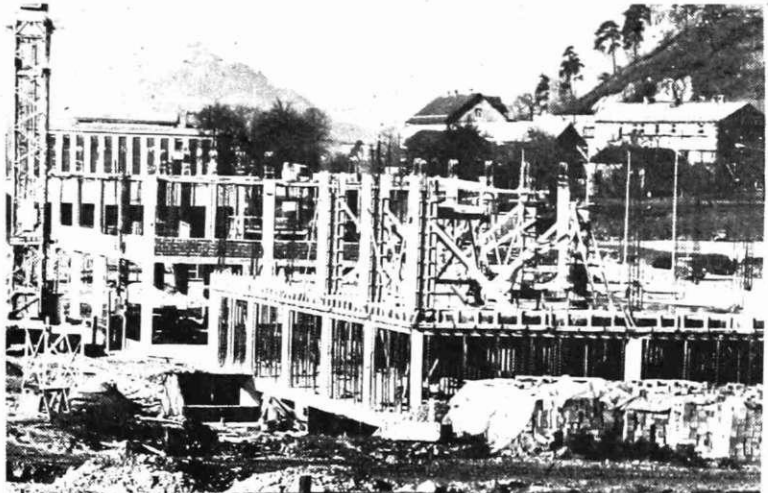
- ustanovitev Centra za socialno delo kot samostojne strokovne službe,
- dokončno dograditev nove stavbe — doma upokojevcem in
- adaptacijo in preureditev stare stavbe Socialnega zavoda dr. Franceta Bergelja.

Na področju zdravstva je treba načrtovati tudi nadaljnji razvoj in organizacijsko utrditev zdravstvene službe ter prostorsko in kadrovske usposobitev Splošne bolnice Jesenice.

Na področju ljudske obrambe je potrebno opredeliti nadaljnji razvoj in dogovarjanje koncepta priprav za splošni ljudski odpor, predvsem v smeri nadaljnjega podružbljanja ljudske obrambe in širjenje baze odpora, krepitve bojne pripravljenosti

poveljstev in enot teritorialne obrambe in drugih družbenih dejavnosti ter celotnega prebivalstva. Predvsem bi morali:

- dokončati obrambne priprave v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela,
- krepiti, usposabljeni in opremljati občinsko teritorialno enoto za njihove naloge v vojni,
- usposabljeni in opremljati občinsko enoto civilne zaštite, v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela,
- stalno skrbeti za ažuriranje in nadaljnje dograjevanje obrambnih načrtov, pri čemer je treba vključevati tudi samoupravne interesne skupnosti,
- načrtno usposabljeni odbore LO za opravljanje njihovih nalog,
- utrjevati organizacijo službe za obveščanje in alarmiranje,
- sistematično izvajati program delovne skupine za usmerjanje mladine v vojaške in miličniške poklice,
- zagotoviti redni vir financiranja potreb ljudske obrambe, ki so skupnega pomena,
- sistematično izvajati pouk prebivalstva za obrambo in zaščito.

Gradnja higienskih prostorov pri novi hladni valjarni na Beli v zadnjem tednu

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 9. 12.	LEBAN IVO	KOVAČ JANEZ
TOREK — 10. 12.	SVETINA JOŽE	REKAR VINKO
SREDA — 11. 12.	ZUPANČIČ MARTA	NOČ VINKO
ČETRTEK — 12. 12.	ARH JANEZ	ARH JOŽE
PETEK — 13. 12.	ROZMAN JANEZ	TORKAR STANE
SOBOTA — 14. 12.	BRUMAT MARTIN	BURJA ANTON, st.
NEDELJA — 15. 12.	GASSER FRANČ	LEBAR ALOJZ

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 9. do 14. decembra bodo delale naslednje ambulante:
Dopoldan: I. in II. obratna ambulanta
Popoldan: III. in IV. obratna ambulanta.
V soboto, 14. decembra samo dopoldan III. in IV. obratna ambulanta

V zobni ambulanti
Dopoldan: II. zobna ambulanta
Popoldan: I. zobna ambulanta
V soboto, 14. decembra samo dopoldan II. zobna ambulanta.
Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

OPOZORILO

Obratovodstvo plavža opozarja vse delavce železarne, ki uporabljajo prehod od kaverperja številka I, po podestu čez železniško progo mimo plavža številka I do martinarne, da je zaradi iztrošenosti plavža številka I in v primeru ponovnega prodora groblja prehod izredno nevaren.

Vsi, ki niso zaposleni pri plavžih, uporabljajte nekoliko daljši varnejši prehod mimo bloka in za rakami do martinarne.

Obratovodstvo plavža

UKINITEV AVTOBUSNE POSTAJE

V ponedeljek, 9. decembra, bosta ukinjeni avtobusni postaji v obe smeri pred delavskim domom na Javorniku. Od tega dne dalje ne bodo niti pred delavskim domom, niti v nasprotni smeri na parkirišču pri Koniču, ustavljali ne lokalni in ne delavski avtobusi. Delavci in ostali občani se bodo morali posluževati avtobusnih postaj pred valjarno Bela ali pod klancem na Javorniku.

Ta ukrep je bil potreben zaradi varnosti ljudi v cestnem prometu.

OSNOVNA ORGANIZACIJA SINDIKATA — ELEKTROVZDRŽEVANJE

VABI NA OBČNI ZBOR

ki bo v soboto, 14. decembra v prostorih hotela Špik v Gozd Martuljku s pričetkom ob 17. uri.

Prevoz bo organiziran z avtobusi. Avtobusi odpeljejo ob 16. uri s parkirnega prostora pri Železarni (glavna pisarna). Vabljeni so tudi vsi upokojeni sodelavci s svojci.

Prijave pobira Lovro Oblak — tel. št. 497.

Samoupravni organi v preteklem tednu

23. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO PRI DSŽ

Predsednik odbora za gospodarstvo Emil Ažman je sklical 23. sejo odbora v četrtek, 28. novembra, in je za dnevni red predlagal razpravo o vprašanjih, ki sodijo v sistematično delo odbora. Na tej seji so:

1. Pregledali sklepe prejšnje seje. Ugotovili so, da so sklepi izvršeni, razen dveh, ki pa sta tudi že v izva-
janju.

2. Analizirali doseženi finančni rezultat v oktobru. Ugotovili so, da je bil mesec oktober zelo uspešen po proizvodnih rezultatih, v realizaciji ter doseženi povprečni prodajni ceni in da so v nekaterih primerih doseženi celo rekordni dosežki. Ti uspehi so nedvomno tudi rezultat prizadevanj kolektiva pri izvajanju protinflacijskega programa. Oktobar pa je poleg tega imel toliko specifičnosti, da je končni finančni uspeh negativni oziroma, da je negativen ostanek dohodka, kar se tudi še ni zgodilo v letošnjem letu. Člani odbora niso bili zadovoljni samo s to obrazložitvijo in so zahtevali, da se vzroki za negativen rezultat podrobneje razčijejo. Sklenili so:

— pregledati je treba stanje z od-
pisi rezervnih delov na bluming val-
jarni in odpise utemeljiti,

— izračunati je treba vpliv drage-
ga tujega vložka na stroške normal-
ne oziroma večje proizvodnje in
vpliv večjih stroškov zaradi manjše
proizvodnje, če dragega vložka ne bi
kupovali,

— v zvezi z likvidnostjo, ki že
meji na kritično, ne sprejemajo od-
ločitev o načinu odvajanja davkov
in prispevkov za razne samoupravne
interesne skupnosti.

3. Začasno so imenovali centralno
inventarno komisijo in jo bodo na
prvi naslednji seji delavskega sveta
Železarn predložili v potrditev.

4. Ocenili so izvajanje operativne-
ga programa v novembru. Ugotovili
so, da bosta tako plan skupne kot
plan blagovne proizvodnje preseže-
na. Nastopajo pa izredne težave pri
nabavi surovin za proizvodnjo, ki pa
bodo po predvidevanjih še večje v
decembru.

5. Vzeli so na znanje informacijo
o operativnem programu za decem-
ber. Ugotovili so, da operativni pro-
gram predvideva za približno 3 %
manjšo proizvodnjo od družbenega
plana, kar je nasprotno s prizadeva-
nji in s sprejetim protinflacijskim
programom.

6. Obravnavali so predlog novega
samskega doma in so idejni projekt
sprejeli. Strinjali so se tudi s predlo-
ženim načinom financiranja tako iz-
gradnje novega samskega doma, kot
zamenjave opreme v samskem domu
na Plavžu. Sklenili so, da se predlog
idejnega projekta, zlasti pa predlog
načina financiranja, posreduje
TOZD v razpravo in potrditev. Od-
govorna služba mora k projektu pri-
praviti tudi predlog združevanja
sredstev in deležbe posamezne
TOZD v tem skupnem financiranju.

7. Glede na stanje, ki sedaj vlada
na področju trošenja sredstev amori-
tizacije za zamenjavo in investicijs-
ka vzdrževanja ter glede na bodočo
predvideno organiziranost tovarne,
je treba pripraviti organizacijski
predpis, ki bo predpisoval, kako in
kdo ureja te zadeve od ideje prek
predloga do odobritve in realizacije
posameznega projekta, ki se financira
z amortizacijskimi sredstvi. Skle-
nili so tudi, da je treba pripraviti

program koristenja posameznih
sredstev za prihodnja leta, seveda v

okviru srednjeročnega razvojnega
programa.

8. Obravnavali so še predlog za
nabavo rezervoarja za tekoči kisik. S
predlogom so se načelno strinjali,
ker so menili, da je za nemoteno pro-
izvodnjo ta nabava nujna, vendar so
sklenili, da mora odgovorna strokov-
na služba predlog obdelati po sedaj
veljavnem postopku.

TOZD Valjarne

17. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik Roman Jakopič je dne 28. novembra sklical 17. redno sejo odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Valjarne z naslednjim dnevnim redom: pregled sklepov 16. seje; proizvodnja, asortiment, izplen in stroški v oktobru 1974; izpolnjevanje protinflacijskega programa in operativni program za mesec december 1974.

Odbor je ugotovil, da so bili sklepi
zadnje seje realizirani. V zvezi s
sklepom št. 2 s 16. seje je Janez
Rozman, vodja priprave dela, sporo-
čil odboru, da je bilo na kvalitetni
konferenci dne 25. novembra skle-
njeno, da se reklamirane gredice iz
Štor v kvaliteti 2131 Č in v skupni
teži 69.100 kg odpremi kot izmeček
v martinarno, ker prodajnemu od-
delku ni uspelo dobiti kupca.

Direktor Karba je članom odbora
posredoval podatke o proizvodnji in
izplenu v obratih TOZD Valjarne,
dosežene v mesecu oktobru 1974.
Skupna proizvodnja je bila dosežena
s 103 %, blagovna pa s 101 %. Valjar-
na bluming je obratovala izredno
dobro in je dosegla rekordno skupno
proizvodnjo z doslej najnižjimi zas-
toji, ki so bili 22,3 % na obratovalni
čas. V okviru te valjarne so dosegli
v oktobru rekordno proizvodnjo tudi
oddelki: adjustaža bluming valjarne
(III. hala), linija rezanja, bronx
škarje in adjustaža štekel na Javorniku.
Zaradi dobrega dela bluming
valjarne je tudi štekel valjarne v
skupni proizvodnji in blagovni pro-
izvodnji presežila planirano količino.
V valjarni 2400 v oktobru niso do-
segli planirane proizvodnje, ker je še
vedno preveč zastojev na obrato-
valni čas. Tudi proizvodni asorti-
ment je bil v tem mesecu precej
zahteven in je zaradi tega tudi dose-
žena manjša proizvodnja.

Valjarna žice planirane skupne in
blagovne proizvodnje ni dosegla za-
radi previsokih zastojev, ki so zna-
šali 38,6 odstotka na obratovalni
čas. Od tega je bilo 15,4 % valjarskih
zastojev in preostalih 23,2 % me-
hanskih ter elektro zastojev, kar je
za 4,7 % več kot je predvideno.

Valjarna profilov je v oktobru
obratovala dobro in je planirano
skupno in blagovno proizvodnjo pre-
segla.

V porastu je tudi izplen v vseh
obratih, v valjarni bluming pa se pri-
bližuje planski številki.

Železarski globus

ZDA

Čeprav je jeklo še vedno najvaž-
nejši material za avtomobilsko indu-
strijo narašča tudi poraba aluminija.
Leta 1953 so v ZDA porabili na
avtomobil 8 kg aluminija. Leta 1960
je narasla poraba aluminija na 22 kg
in leta 1970 na 32 kg. Za letošnje leto
računajo povečanje na 38 kg za vsak
avtomobil. Vzrok za to je uporaba
aluminija za odbijanje.

TOZD Talilnice

17. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Talilnice Franc Golba je dne 27. novembra sklical 17. redno sejo, na kateri je bil poleg članov odbora navzoč tudi direktor TOZD Talilnic Stanko Čop.

Navzoči so na seji pregledali ures-
ničevanje sklepov prejšnje seje, iz-
vrševanje plana proizvodnje v ok-
tobru, obravnavali proizvodnjo za
mesec november, bili seznanjeni o
izvrševanju protinflacijskega pro-
grama in potrdili predlog plana za
mesec december.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje
so ugotovili, da so vsi sklepi realizirani,
razen tistih, ki so bolj dolgoročni
značaja.

Odbor je ugotovil, da je TOZD
Talilnice v mesecu oktobru dosegla
program proizvodnje s 109,9 % in da
so bili v tem mesecu doseženi lepi
uspehi na plavžu kakor tudi v jek-
larnah.

V mesecu novembru je bila do
vključno 23. novembra dobra proiz-
vodnja. Zaradi prodora grodlja na
plavžu št. 1 in ker ni zalog grodlja,
martinarna nadalje ni mogla več
tako uspešno obratovati. V elektro

jeklarni so vidni dobri rezultati, saj
povprečno ta obrat dela po deset
šaržev dnevno. Tudi obrata livarna
in šamotarna bosta presežila svoje
planske obveznosti.

O izpolnjevanju protinflacijskega
programa je navzoče seznanil direk-
tor Stanko Čop. Povedal je, da smo
bili do ustavitve plavža že 400 ton
preko obveze, ki so jo sprejeli, da do-
sežejo 500.000 ton jekla v letu 1974.
Sedaj je proizvodnja padla. Tri dni
je jeklarna obratovala samo z grod-
ljem enega plavža, dogovorjenega
smederevskega grodlja pa niso
dobili.

Odbor je potrdil plan proizvodnje
za mesec december v količinah:
plavž 12.750 ton grodlja, martinarna
28.000 ton SM jekla, elektro jeklar-
na 14.800 ton elektro jekla, livarna
140 ton jeklotitine in 5 ton barvnih
kovin ter šamotarna 1.400 ton ša-
motnih izdelkov.

Odbor je tudi pregledal in obrav-
naval plan zastojev za leto 1975,
katere je predlagal šef vzdrževanja
iz TOZD VET. DM

Vodja priprave dela je odbor in-
formiral, da se je situacija z izpoln-
jevanjem naročenega asortimenta
izboljšala.

V nadaljevanju je knjigovodja
Martin Lah posredoval še stroške
predelave, ki pa so narasli v glavnem
vsled višje cene nabavljenih slabov
v CSSR ter povečane amortizacije.

Direktor Karba je poročal tudi o
izpolnjevanju protinflacijskega pro-
grama v TOZD Valjarne za mesec
oktober 1974. V bluming valjarni so
doseženi doslej najnižji zastoji z
22,3 %, proti obvezi 23 %. Izplen je
bil dosežen z 81,2 %, kar je 1,3 od-
stotka izpod obveze, kar pa je posledica
prekoračitve jeklarskih napak.
Valjarske napake so za 0,5 % nižje
od planiranih. Poraba mazuta na
globinskih pečeh je po obvezi
24 kg/t, dosežena pa je bila 23,3 kg/t.

V valjarni žice so od planiranih
34,5 % zastojev, dosegli 38,62 %. To
je posledica prekoračitve vzdrževa-
nih zastojev za 4,7 % ter valjarskih
in prestavljanja za 0,4 %. Preklasifi-
cirane žice na petem navijalcu je
dosežene 530 ton, obveza je bila
500 ton.

V valjarni 2400 so obratovali tri
proste sobote na eno izmeno. Zastoji
so znašali 20 % in so za 3,6 % večji od
obveze. Vzroka sta bila dva, in sicer:
mehanski zastoji s 5,72 % in čakanje
na temperaturo s 6,68 % na obrato-
valni čas. Izplen je bil dosežen z
79,69 in je 0,19 % nad obvezo. Ploče-
vine je bilo predane na zalogo 407
ton, obveza pa je 300 ton. Obveza je
prekoračena zaradi valjarskih napak.

Vodja priprave dela je predložil
predlog operativnega programa za
mesec december 1974. Skupne proiz-
vodnje je po družbenem planu pred-
videne 69.510 ton, programirane pa
67.660 ton. Blagovne proizvodnje je
po družbenem planu 20.420 ton, pro-
gramirane pa 18.525 ton.

Odbor je obravnaval predlog nor-
mativa zastojev in remontov za leto
1975 za obrate TOZD Valjarne, ki ga
je posredoval šef vzdrževanja Franc
Brelj.

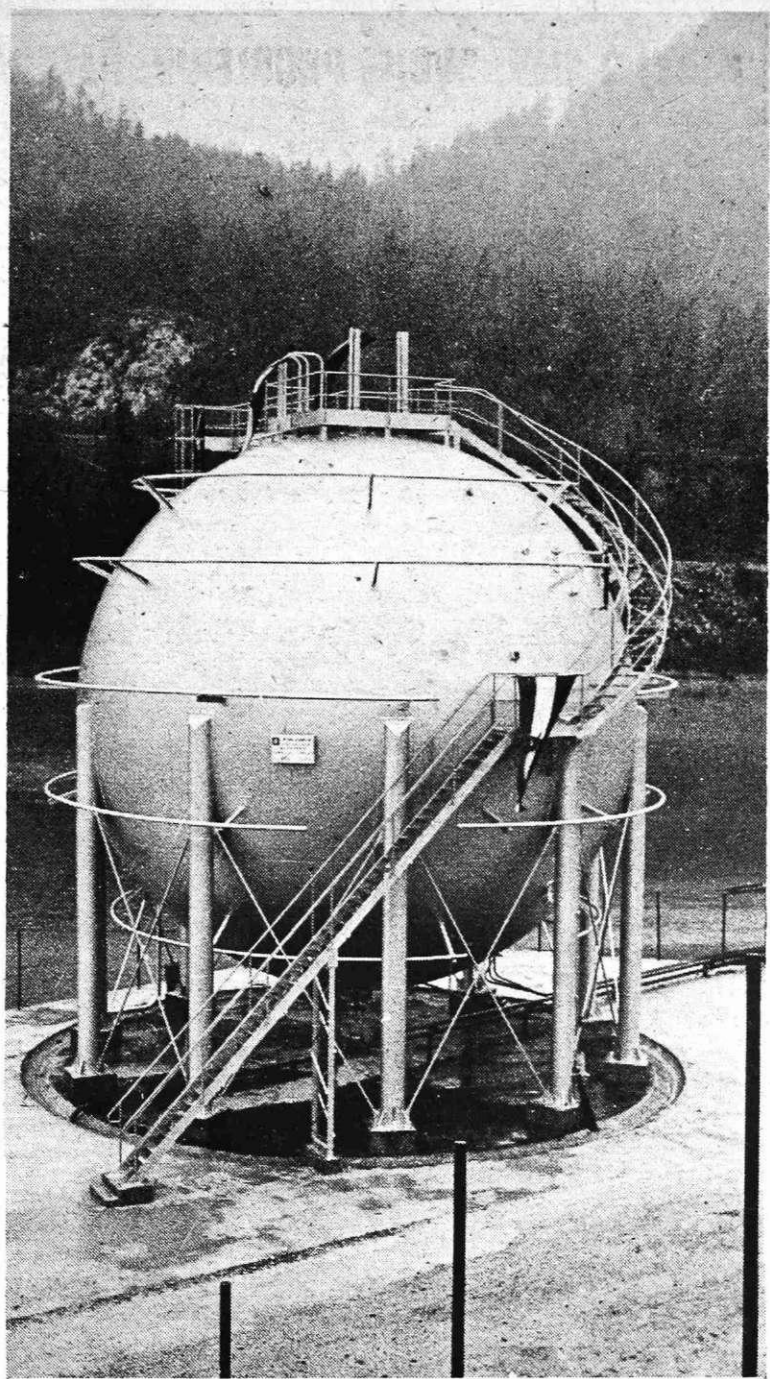
Po obravnavi dnevnega reda je
odbor za gospodarstvo sprejel na-
slednje sklepe:

1. Odbor za gospodarstvo ugotavlja,
da je bila skupna proizvodnja v
mesecu oktobru zadovoljiva. Pred-
vsem velja to za bluming valjarno,
kjer je več oddelkov imelo rekordno
proizvodnjo. Prav tako je v porastu
v vseh obratih izplen, v valjarni bluming
pa se približuje planirani višini.
Situacija z naročenim in dobavljenim
asortimentom je bila v tem
mesecu v redu. Edino, kar ni pozitivno,
so prekoračeni stroški. Vendar gre
del le-teh na račun objektivnih
faktorjev, kot so dražje nabavljeni
slabi iz CSSR in povečane amortiza-
cije. Odbor je mnenja, da je bil mesec
oktober 1974 dosti ugodno zaključen,
vendar poziva delovni kolektiv TOZD
Valjarne, da bi tudi v mesecu decembru
delali tako dobro. Treba bo narediti, kar
je mogoče, da bi v vseh obratih TOZD
Valjarne dosegli letos planirano pro-
izvodnjo, oziroma, da bi se planu
čim bolj približali.

2. Odbor za gospodarstvo je ugo-
tovil, da se situacija z izpolnjevanju
protinflacijskega programa za
TOZD Valjarne iz meseca v mesec
izboljšuje in so posamezni obrati do-
segli postavljene obveze. Valjarna
bluming bo obratovala 29. novembra
1974 na vse tri dneve, prav tako bo
obratovala tudi valjarna 2400, dne
1. decembra na vse tri izmene. S tem
bodo skušali nadoknaditi del proiz-
vodnje, ki je zaradi različnih težav
izpadla med letom.

3. Odbor za gospodarstvo je
obravnaval predlog operativnega
programa za mesec december 1974 in
ga v celoti potrdil.

4. Odbor za gospodarstvo je spre-
jel predlog vodstva vzdrževanja glede
normativov zastojev v letu 1975 in
potrdil normativ popravil v posa-
meznih obratih TOZD Valjarne. Pri
tem želi, da bi tudi vzdrževalci te
postavljene normative izpolnjevali. HZ

Nov rezervoar za butan-propan na Beli

ANALIZA RAZPRAVE O PREDLOGU SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O DELITVI OSEBNIH DOHODKOV V ŽELEZARNI

V novembru in delno že v oktobru smo v Železarni na zborih delavcev TOZD in skupnih služb, prek sestankov samoupravnih delovnih skupin, razpravljali o predlogu samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov v Železarni. S tem smo začeli postopek za sprejem tega samoupravnega akta.

Glede na pomembnost sporazuma in na to, da smo sredi postopka za njegov sprejem, seznanjam delavce TOZD in Skupnih služb z nekaterimi podatki razprave. Priporočam, da ni končana niti prva etapa, ker do postavljenega roka za razpravo o predlogu samoupravnega sporazuma, še niso obravnavale vse samoupravne delovne skupine. Kar 32 samoupravnih delovnih skupin bo moralo to v najkrajšem času še storiti, zato tudi ta analiza oziroma podatki niso popolni. Poglejmo kako so predlog sporazuma obravnavale samoupravne delovne skupine:

V TOZD TALILNICE je predlog sporazuma obravnavalo 45 samoupravnih delovnih skupin, 2 skupini sporazuma še nista obravnavali, pripombe k sporazumu pa je imelo 27 samoupravnih delovnih skupin.

V TOZD VALJARNE je predlog obravnavalo 30 samoupravnih delovnih skupin, predloga še ni obravnavalo 5 skupin, pripombe pa je imelo 20 skupin.

V TOZD HLADNA PREDELA-VA je predlog obravnavalo 51 delovnih skupin, 3 skupine predloga še niso obravnavale, 31 samoupravnih delovnih skupin pa je imelo pripombe in predloge.

V TOZD VET je obravnavalo predlog samoupravnega sporazuma 91 samoupravnih delovnih skupin, 14 skupin ga še ni obravnavalo, pripombe k predlogu pa je imelo 57 skupin.

V SKUPNIH SLUŽBAH je predlog obravnavalo 22 samoupravnih delovnih skupin, 8 skupin tega še ni storilo, pripombe pa je imelo 16 skupin.

Predlog samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov TOZD vsebuje 124 členov. Samoupravne delovne skupine so imele pripombe ali predloge za spremembo 51 členov, štirih poglavij in nekaj splošnih pripomb.

K posameznim členom predloga sporazuma je bilo 483 pripomb, resda je precej pripomb podobnih ali pa celo enakih. Največ pripomb je doletelo člen 32, ki govori o pogojih, ki jih mora posameznik doseči, da lahko postane kandidat za napredovanje na delovnem mestu. Če pa pogledamo pripombe in predloge po poglavjih ali podpoglavjih ugotovimo, da je največ pripomb, kar 108, na podpoglavje o napredovanju na delovnem mestu, temu sledita podpoglavji »Osebnih dohodkov priznan za zasedanje delovnega mesta« s 73 pripombami in podpoglavje »Delovnega dohodka, ki izvira iz uspešnosti na delovnem mestu« s 60 pripombami.

Kako pa naprej? Za vsebinsko analizo pripomb bo tokrat imenovana posebna strokovna komisija, ki jo bodo sestavljali predstavniki sektorja za ekonomiko, predstavniki kadrovskega sektorja in predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Ta komisija bo pripombe in predloge strokovno in vsebinsko analizirala ter jih morebiti uskladila s sindikalno listo 75 ter to analizo predložila zborom delegatov samoupravnih delovnih skupin, ki bodo pripombe uskladili ali pa odločili kako drugače, če pripomb ne bodo mogli uskladiti. Sporne odločitve, v kolikor bo do njih prišlo, pa bodo vsekakor ponovno obravnavali in o njih odločali zbori delavcev TOZD in Skupnih služb. M. Polak

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

PREDLOG AKCIJSKEGA PROGRAMA OK ZSMS JESENICE IN NJENIH ORGANOV ZA ENOLETNO OBDOBJE

V današnji številki objavljamo prvi del predloga akcijskega programa OK ZSMS Jesenice in njenih organov za enoletno obdobje, drugi del pa bomo objavili v prihodnji številki.

— 1 —

Sprejetje novih ustav je pred vse družbenopolitične subjekte v naši družbi postavilo številne naloge, ki so že same po sebi zelo jasno opredeljene, natančno idejnopolično usmerjenost pa so nam izoblikovali kongresi zveze komunistov. Menimo, da moramo mi le izpostaviti tiste naloge, ki so za nas primarne značaja in kjer bomo kot organizacija našli največ prostora za aktivno delovanje. Če doslej še nismo dovolj sodelovali pri ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela, morajo v bodoče vse organizacije in članstvo, ki izhajajo iz teh temeljnih sredin, prizadevno, delovno spremljati uresničevanje samoupravnih odnosov, sproti opozarjati na vse nepravilnosti, ki se vsak dan lahko pojavijo, pokazati na njihove vzroke ter v sodelovanju z Zvezo komunistov in Zvezo sindikatov vztrajati do dokončne rešitve. Ker ustavno konstituiranje združenega dela ni zaključeno, temveč je proces dolgoročne značaja, nas vsak dan postavlja v položaj, ko bomo socialistično usmerjeni mladi ljudje lahko in morali dokazati, da nismo zadovoljni s tistimi obstoječimi odnosi, ki bi naš bodoči razvoj krnili.

Ob doslednem sodelovanju v procesu samoupravljanja mora osnovna organizacija ZSMS predstavljati za naše članstvo tudi specifično obliko šole za samoupravljanje in si kot takšna mora v svojem okolju tudi izboriti ustrezno mesto in vlogo.

Posamezne naloge s tega področja, opremljene z nosilci in roki, mora opredeliti konferenca mladih delavcev in osnovne organizacije ZSMS v temeljnih organizacijah združenega dela in organizacijah združenega dela.

Že doslej mladi občani s svojo organiziranostjo in programi niso bili kos procesom oblikovanja interesov in stališč v krajevni skupnosti, veliko večje zahteve pa pred nas postavlja nova ustavna opredelitev krajevne skupnosti kot ene izmed temeljnih celic našega družbenopolitičnega sistema. Ker tu, predvsem iz objektivnih razlogov, ne zaostaja samo naša organizacija, se morajo osnovne organizacije ZSMS pri nadaljnjem usposabljanju in prilagajanju objektivnim zahtevam takoj povezati s Socialistično zvezo in vsemi drugimi faktori, ki bodo organizirano nastopali v krajevni skupnosti. Samo usposabljanje članstva za delovanje v krajevni skupnosti pa ne pomeni, da se nam ni treba istočasno, že takoj od začetka, vključiti v oblikovanje novih samoupravnih odnosov na tem področju.

S stališči, ki vsebujejo najbolj avtentične interese in potrebe mladih ljudi, morajo biti naše organizacije in organi stalno prisotne v širokem sklopu družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja. Pri tem si moramo prizadevati za takšno izoblikovanje samoupravnih interesnih skupnosti, da bodo že s svojo strukturo pokrivala najširši krog interesov, znotraj nji-

hovega funkcioniranja pa, da bomo prihajali do najboljših možnih rešitev.

Zavest delovnih ljudi, da tako rekoč ni vprašanja, o katerem ne bi mogli združeni in enotno odločiti ter objektivni družbeni razvoj, nam bosta odpirala vedno več takšnih področij družbenega življenja, kjer bo nov način samoupravnega reševanja ne samo najbolj demokratičen, temveč tudi najbolj realen in učinkovit. Zato bomo radi vedno prisotni, večkrat kot iniciatorji, pri snovanju in oblikovanju novih razmerij.

— 2 —

Vzgojni značaj naše organizacije zahteva, da se v bodoče še bolj načrtno posvetimo idejnopoličnemu izobraževanju in usposabljanju mladih ljudi, ne samo našega članstva. V ta namen morajo posamezni organi občinske konference izdelati ustrezne lastne izobraževalne programe in jasne smernice in zahteve za vse druge institucije, ki se neposredno ali posredno ukvarjajo z vzgojo mladega človeka. Številne objektivne težave v naši občini nas ne odvezujejo od zahtev, da smo z mladimi komunisti na čelu v prvih vrstah za dosledno uresničevanje stališč in sklepov kongresov Zveze komunistov, ki se nanašajo na problematiko vzgoje in izobraževanja.

— 3 —

Številna vprašanja samoupravljanja na šolah spadajo v neposredno domeno delovanja zveze socialistične mladine. V prihodnjem letu bomo organizirali nekaj akcij, ki bodo neposredno usmerjene k odpravi samoupravnega dualizma na šolah, kjer določeni pogoji za to že obstajajo in k večji usposobljenosti učencev in dijakov za njihovo polno realiziranje vseh pravic in dolžnosti pri doseganju smotrov učnovzgojnega sistema. V sodelovanju s klubom jeseniških študentov se bomo zavzemali za ustrezno vrednotenje položaja študentov ter za njihovo povezovanje z združenim delom, oziroma za obojestranski vpliv vseh zainteresiranih dejavnikov naše občine na študijski proces.

— 4 —

Prav mlada generacija najbolj občuti posledice ne dovolj organizirane in usklajene dejavnosti na področju izrabe prostega časa.

Naloge, ki izhajajo iz programa RK ZSMS skoraj v celoti opredeljujejo prizadevanja, ki jih bo reševala

ŠTUDENTOM IZ NAŠE OBČINE

Klub jeseniških študentov prireja 12. decembra ob 19. uri v prostorih restavracije Slavija (blizu kavarne Evropa), spoznavni večer. Pridite vsi, za bruce obvezno.

Vodstvo kluba

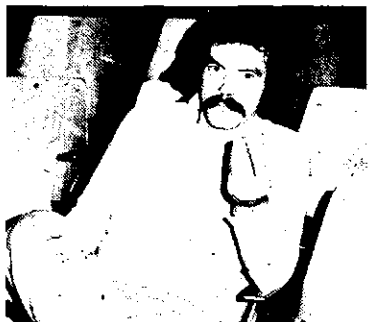
nju te problematike morala posvetiti tudi naša občinska organizacija, vendar pa moramo poudariti, da gre v naši občini še za posebej pereče probleme, predvsem kot posledico nekoordiniranega delovanja, saj na drugi strani ugotavljamo, da se s tem delom ukvarja veliko število institucij.

Naša odločna zahteva po zagotavljanju materialne osnove se predvsem opira na racionalnejše razporejanje zbranih sredstev.

— 5 —

Številne specializirane organizacije in društva, ki so z IX. kongresom postali kolektivni člani ZSMS, so doslej le malo upoštevali enotne usmeritve OK ZSMS za delo z mladimi ljudmi. Prva naloga občinske konference je ustanovitev posebne konference specializiranih organizacij in z njenim sodelovanjem izdelava konkretnih smernic in programov delovanja.

MARJAN ČERNE: »OBČINSTVO NAS JE DOBRO SPREJELO«

Člani osnovne organizacije ZSMS krajevne skupnosti Plavž, so ob letošnjem dnevu republike poskrbeli za prijetno presenečenje. Odločili so se, da za praznik republike pripravijo osrednjo proslavo na Jesenicah. To vsekakor ni majhna stvar in da bi zvedeli kaj več o tem smo za nekaj besed zaprosili Marjana Černea, sekretarja osnovne organizacije ZSMS Plavž.

»Zamisel o izvedbi tako pomembne proslave se je v naši organizaciji mladih porodila že pred meseci. Program proslave smo predložili občinski konferenci SZDL, ki je z njim soglašala in nam tako zaupala zelo pomembno nalogo. Mene so izbrali za organizacijskega vodja in že oktobra smo začeli s pripravi. Čeprav morda vsak misli, da je preprosta stvar izvesti recital, pa vendar ni tako. Potrebno je bilo veliko vaj, predvsem pa resnega dela. Vso strokovno pomoč nam je nudila Vera Smukavčeva in tudi tisti recitatorji, ki že dalj časa delujejo v gledališkem ansamblu »Novinci« smo, po pravici povedano, imeli kar malo tremo. Kasneje sem sam videl, da je bil strah odveč, saj so naše izvajanje poslušalci toplo pozdravili. Naj povem še to, da omenjena akcija mladim s Plavža ni zadnja, temveč se bomo začeli kmalu pripravljati na novo prireditev.«

Naj ob koncu še predstavim skupino mladih recitatorjev. To so: Andrej TOMŠIČ, Elfi ČATAK, Branka TUŠAR, Borut VEROVŠEK, Fonzi DORNIK, Jelka KUSTERLE, Barbara EGART in Darka KOS. J. R.

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

Hrana je pogoj, da se preživimo

38

Pikasti mišjak ločimo od vseh drugih kobulnic po pikastem stebel in značilnem duhu po miših. Spada med najstrupenejše rastline. Vsebuje strup koniin, ki že v najmanjših množinah učinkuje narkotično na živčevje. Smrt nastopi zaradi ohromitve dihalnih mišic in dihalnega centra. Poznali so ga že v starem veku in ga uporabljali za usmrtnice in umore.

Znaki zastrupitve, ki zelo hitro nastopijo, so pekoč občutek v ustih, praskanje v žrelu, slinjenje, motnje vida, ohromitev jezika pritisk v glavi, omotica, slabost, bruhanje, driska, mrzlenje, neobčutljivost in nato ohromitev ter izguba ravnotežja. Smrt nastopi v petih urah.

VOLČJA ČEŠNJA (ATROPA BELLADONNA)

Od 50 do 150 cm visoka zelena trajnica s pokončnim robatim stebrom ter debelo valjasto razraslo koreniko. Listi nastopajo v parih po en večji in en manjši. Cvetovi so zunaj vijoličasto rjavi znotraj pa umazano rumeni pretkani z rdečimi žilami. Cvetijo od junija do avgusta. Plodovi so bleščeče črne, kot češnja velike jagode, katerih sok je temno vijoličaste barve.

Raste raztreseno po vsej Sloveniji od nižin do gorskega pasu in to predvsem v bukovih gozdovih, po gozdnih obronkih, posekah in pogoriščih.

Volčja češnja ni podobna nobeni užiti rastlini, njene jagode so zelo vabljive, sočne in prijetno kiselkasto sladkega okusa. Vsa rastlina je zelo strupena in vsebuje hiosciamin, atropin in skopolamin. Vsi trije učinkujejo smrtno na centralno živčevje.

Znaki zastrupitve nastopijo že po četr uri in se v prvi fazi izražajo v psihomotoričnem nemiru in splošni razdražljivosti, ki se stopnjuje do besnila in izgube orientacije. Slede krči, omotica, slabost in bruhanje, pospešeno dihanje in utrip, maksimalno širjenje zenic in izguba vida, visoka telesna temperatura, suha usta in grlo. Postopno ohromitev spremljajo nezavest, izčrpanost, pomodrelost obraza in padec temperature. V takem stanju organizem ali okrevi, ali pa nastopi smrt zaradi ohromelosti dihalnega centra.

Volčjo češnjo so poznali že v antični dobi in so jo uporabljali za razne napoje, ki povzročajo čimprejšnjo smrt.

ČRNI ZOBNIK (HYOSCYAMUS NIGER)

Eno do dveletna, do 80 cm visoka zelena trajnica z enostavnim, rahlo robatim in lepljivo, žlezasto dlakavim stebrom. Listi so podolgovato jajčasti, nazobčani in dlakavi. Umazano rumeni cvetovi z vijoličastimi žilami nastopajo posamično in cveto od junija do oktobra.

Raste raztreseno po vsej Sloveniji od nižin do gorskega pasu na pustih, neobdelanih tleh in nasipih.

Črni zobnik ni podoben nobeni užiti rastlini in do nesreč pride le zaradi nepazljivosti. Vsa rastlina je zelo strupena, neprijetnega duha in grenikasto pekočega okusa. Vsebuje enake strupe kot volčja češnja, s tem v zvezi so tudi znaki in posledice zastrupitve enaki. Črnemu zobniku je podoben tudi beli zobnik, cvete pa od maja do junija.

GRENKOSLAD (SOLANUM DULCAMARA)

Polgrm s plazječim, plezajočim do 200 cm dolgim, spodaj olese-nelim robatim stebrom. Vijoličasti cvetovi so združeni v socvetje in cveto od junija do avgusta. Plodovi so rdeče jagode, jajčaste oblike in do 1 cm dolge.

Razširjen je po vsej Sloveniji na nekoliko vlažnejših rastiščih na grmovnatih obrežjih, vlažnih bregovih in v redkih gozdovih.

Po listih grenkoslad ni podoben nobeni užiti rastlini, njegovi plodovi pa nekoliko spominjajo na užitne plodove češmina. Obe rastlini ločimo po tem, da nikoli ne raste na istih rastiščih. Češmin je razločno razvit trnat grm, grenkoslad pa je plezalka brez trnov in da so plodovi češmina izrazito kiselkasti, medtem ko so plodovi grenkoslada grenikasto sladki. Vsi deli rastline so škodljivi zaradi solaceina, solaneina in solanina, ki v večjih množinah povzročajo zastrupitve zaradi ohromitve dihalnega centra. Znaki zastrupitve so praskanje v ustih in žrelu, slabost, močno bruhanje, hude driske, pospešen utrip srca in neenakomerno dihanje, omotica, občutek strahu, povišana telesna temperatura, ohromelost jezika in nezmožnost za govor. V redkih primerih nastopi tudi smrt. Grenkoslad so poznali in uporabljali že stari Grki.

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja —

Ob petdesetletnici delavskih spopadov s fašistično Orjuno

Zapiski iz obdobja Neodvisne delavske partije Jugoslavije na Jesenicah

Spomini prve generacije jeseniških komunistov

29

To dejanje s strani centrale je pripeljalo do razkola. Izredni občni zbor, ki ga je sklical Jurij Jeram, se je začel z enournu zamudo, pa še tedaj je zboru prisostvovalo samo okrog šestdeset članov, torej celo manj kakor na ustanovnem občnem zboru, 2. septembra 1906 le s to razliko, da so na ustanovnem občnem zboru sedeli sami prepričani in pogumni borci za pravice delavskega razreda, kakršnih pa na omenjenem izrednem občnem zboru skoro da ni bilo, pač pa so bili v glavnem samo delavci, ki so se pustili voditi govorniki in demagoški spretnosti Jurija Jerama. Zato pa je bil ta dan v nekdanji Kopalovi gostilni ustanovni občni zbor Neodvisne strokovne organizacije. Tega občnega zbora septembra 1923 se je po spominih Janeza Mlakarja, Jožeta Knifca in Rudolfa Marklja (ki sem jih zapisal med leti 1954—1959 — op. M. Kl.) udeležilo okrog dvesto članov stare kovinarske podružnice, katerih jedro so tvorili ilegalno organizirani komunisti in skvojevci. Prvi odbor podružnice »Zveze delavcev in delavk kovinske industrije in obrti Jugoslavije«, kakor se je uradno nazival kovinarski sindikat

Neodvisne strokovne organizacije na Jesenicah, so tvorili predsednik Jože Knific, tajnik Franc Mohorič, blagajnik Franc Simonetič in odborniki France Ravnik, Vinko Ambrožič, France Farčnik, ki je bil, kakor vemo, voditelj jeseniške proleterske akcijske čete, in Franc Nagode.

Kot eno prvih nalog so smatrali potrebo po vključitvi svojega članstva v delavsko kulturno društvo »Svoboda« in jo napraviti tako, kakršna je bila v prvih dveh letih delovanja po prvi svetovni vojni, ko je bila jeseniška »Svoboda« pravzaprav šola mladih revolucionarjev in organizatorja prve politične marksistične izobraževalne ustanove na Jesenicah z načrtnim izobraževalnim programom. To vlogo naj bi »Svoboda« opravljala tudi v bodoče. Mimo tega so člani, ki so na ustanovnem občnem zboru predlagali potrebo po vključitvi svojega članstva v izobraževalno in kulturno dejavnost v »Svobodi«, menili, da je ta dejavnost nujna za izoblikovanje marksistične revolucije, narne zavesti slehernega delavca. Da se niso motili, je pokazala že takratna bližnja prihodnost, saj je prav jeseniška »Svoboda« postala kovačnica novih mladih revolucionarnih kadrov, s katerimi se bomo še srečali v morebitnih kasnejših zapisih in ki so se odlikovali kasneje kot oblikovalci in organizatorji akcijske enotnosti jeseniškega in slovenskega delavstva v zadnjem desetletju pred drugo svetovno vojno, leta 1941 pa kot organizatorji vstaje na Gorenjskem.

»Takrat leta 1923 nam je šlo predvsem za to, da počasi dobimo odbor jeseniške »Svobode« v svoje roke,« je o tistih dneh pripovedoval Janez Mlakar. »Poizkušali« smo tudi pri Gospodarski zadrugi. Tu pa nas niso pustili blizu. »Konzumarji« so krčevito branili svoje položaje in bi rajše pustili, da zadruga propade, kakor pa da bi v njeno vodstvo prišel kak levičar — komunist. Sicer pa so tudi te zadruge gospodarile na kapitalističen način, zato je najbrž »konzumarjem« in socialnim demokratom, ki so bili lastniki teh zadrug, kapitalizem bolj ustrezen in so ga zato hote ali ne hote branili z »reformizmom«, ker so bile te zadruge odvisne od gibanja kapitalističnega gospodarstva.

Zato, najbrž nisem daleč od resnice — so socialni demokratje, zaljubljeni v procvit teh zadrug, tako trepetali pred pretresi, ki so jih kapitalizmu povzročale delavske stavke in druge nevesčnosti, kakor so periodično ponavljajoče se gospodarske krize...

Brez dvoma je treba iskati vzrok socialdemokratskemu oportunizmu tudi v socialdemokratskih gospodarskih ustanovah, ki so bile v kapitalizmu podvržene kapitalističnim gospodarskim pretresom in v celoti odvisne od kapitalističnega načina gospodarstva, ki se ponavljajo ciklično v skladu z zakonito in periodično ponavljajočimi se izbruhi protislovij v načinu kapitalistične proizvodnje. V takih pretresih navadno propadajo manjša podjetja. In nevarnosti za tak propad Gospodarskih zadrug so se bali tudi socialdemokratski voditelji, ki so bili navadno tudi »konzumarji« — voditelji teh zadrug in so živeli od njih, zaradi tega pa v njih gledali in videli glavni cilj boja, čeprav tega javno niso razglašali in so se pred delavci še vedno postavljali z bojevitimi delavskimi gesli, kadar pa bi morali poseči po sredstvih za uresničitev teh gesel, pa so navadno pokazali svoje »sporazumstvo« s kapitalizmom — z lastniki podjetij ter tako delali hote ali ne hote ne v delavsko korist, marveč v korist delničarjev. Tudi na Jesenicah ni bilo drugače, o čemer priča že naveden Svetkov in Golmajerjev primer. Da pa so lahko uspevali, je bil vzrok v množici vedno neosveščenih, s tem pa s cilji delavskega razrednega boja premalo ali pa celo nepoučenimi množicami delavstva, ki so sicer čutili krivico, ki se jim goči, niso se pa zavedale, da se te krivice osvobodijo lahko le sami in da jim osvoboditve od izrabljanja ne bo nihče podaril, če se je delavci ne bodo priborili sami in prav tako tudi sami kot posameznik in celota ustvarili družbo, za kakršno se prizadevamo danes in ki jo prav tako lahko ustvari le delavstvo samo, to pa se pravi, da mora prav tako kakor včasih utrjevati v svojih vrstah razredno delavsko zavest, se zanimati za sleherni stvar v podjetjih in se nenehno politično in gospodarsko izobraževati. (se nadaljuje)

OSNUTEK SINDIKALNE LISTE 75 V JAVNI RAZPRAVI

(Nadaljevanje s prejšnje številke!)

9. Deljen delovni čas

Samoupravni sporazumi, katerih udeleženci imajo zaradi narave dela deljen delovni čas, lahko določijo poseben dodatek delavcu, ki dela v deljenem delovnem času. Za deljen delovni čas se šteje, če prekinitev delovnega časa traja več kot eno uro.

Dodatek za deljen delovni čas znaša največ 300 dinarjev mesečno, če traja prekinitev delovnega časa nad eno uro in 600 dinarjev mesečno, če traja ta prekinitev več kot dve uri.

Ta dodatek gre tudi učencem v gospodarstvu ter študentom in dijakom na praksi.

Obrazložitev:

V skladu s predvidenim nominalnim povečanjem osebnih dohodkov v letu 1974 se za približno 20 odstotkov poveča tudi ta dodatek. Zneska sta preračunana na bruto veličino. Razen tega je šteta enournna prekinitev, ker je to v skladu z zakonom o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu.

Naštete pravice iz minulega dela deloma že uresničujemo. Pravico razporejanja celovitega dohodka uresničujemo delavci prek panožnih in teritorialnih samoupravnih sporazumov oziroma družbenih dogovorov; položaj delavca v medsebojnih odnosih in stabilnost teh odnosov uresničujemo v samoupravnih sporazumih o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in z ustavnim določilom, da delavec ne more izgubiti zaposlitve zaradi modernizacije proizvodnje; pokojnine niso več samo odraz višine delavčevega osebnega dohodka pred upokojitvijo, temveč se neprestano korigirajo z družbeno produktivnostjo dela prek valorizacije v skladu z osebnimi dohodki; stanovanjska vprašanja delavcev rešujemo tudi s solidarnostnim zbiranjem namenskih sredstev — 23. točka sindikalne liste, del družbljene potrošnje minulega dela uresničujemo s socialno pomočjo, kot je to zapisano v 27. točki sindikalne liste, ter z drugimi socialnimi korektivni: namenski samopriskpevi, otroški dodatki, diferenciranimi plačili za otroško in šolsko varstvo, socialnimi podporami, bodočimi diferenciranimi stanarinami in drugim; tudi jubilejne nagrade in odpravnine so oblike pravic iz minulega dela.

V tej točki sindikalne liste nudimo naslednja izhodišča za ugotavljanje odvisnosti delavčevega osebnega dohodka od rezultatov racionalnega gospodarjenja z družbenimi sredstvi in količino njegovega minulega dela, ki ga je opredelil v teh sredstvih kot eno od pravic iz minulega dela.

10. Nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni

Znesek nadomestila osebnega dohodka za čas bolezni od 30 dni ne sme biti nižji od 90 odstotkov mesečnega neto osebnega dohodka delavca. Osnova je izplačani osebni dohodek v preteklem koledarskem letu, ki se valorizira skladno s porastom življenjskih stroškov — na enak način, kot se valorizira osnova za izračun nadomestila osebnega dohodka za čas bolezni nad 30 dni.

11. Nagrajevanje po minulem delu

Ustava terja, da mora biti vsak delavec v takem položaju, da dohodek temeljne organizacije združenega dela in njegov osebni dohodek ne bosta samo odraz njegovega tekočega dela, temveč bosta čedalje bolj postajala tudi odraz storilnosti celotnega družbenega dela, seveda v določenem razmerju z njegovim prispevkom k tej storilnosti in v skladu z načeli solidarnosti delovnih ljudi.

Izhajajoč iz tega stališča, se morajo pravice delavca iz minulega dela izraziti predvsem:

— v pravici in možnosti vpliva na pogoje pridobivanja in razporejanja celovitega dohodka kot rezultata delavčevega dela v združenem delu;

— v položaju delavca v medsebojnih odnosih v združenem delu oziroma v stabilnosti teh odnosov;

— v odvisnosti njegovega osebnega dohodka od racionalnega gospodarjenja z družbenimi sredstvi in količino njegovega minulega dela, ki ga je opredelil v teh sredstvih;

— v odvisnosti ravni pokojnine od njegovega celotnega dela v vsej delovni dobi in ne samo od poprečnega osebnega dohodka v zadnjih delovnih letih;

— v reševanju njegovega stanovanjskega vprašanja;

— v njegovih pravicah in obveznostih v podružbljeni potrošnji minulega dela, ki zagotavlja zavestno in organizirano izenačevanje splošnih življenjskih in delovnih razmer v združenem delu.

1. Del delavčevega osebnega dohodka iz naslova nagrajevanja po minulem delu ne povečuje obsega sredstev za osebne dohodke, razporejene iz dohodka po merilih samoupravnega sporazuma.

2. Kot merilo racionalnega gospodarjenja z družbenimi sredstvi služi opredelitev normalne uspešnosti poslovanja panoge, za katerega se s kazalci rentabilnosti ali produktivnosti dela dogovorijo udeleženci samoupravnega sporazuma.

3. V samoupravnem sporazumu se morajo udeleženci dogovoriti za vrednost ene enote minulega dela pri normalni uspešnosti poslovanja. Obenem se morajo dogovoriti tudi o dinamiki večanja ali zmanjševanju vrednosti te enote v odvisnosti od dinamike uspešnosti poslovanja glede na normalo.

4. Število enot minulega dela izračunajo udeleženci samoupravnega sporazuma na osnovi števila svojih delavcev, ki ga ponderirajo:

— s količniki iz razmerij sistemiziranih delovnih mest po merilih samoupravnega sporazuma, ali

— s količniki iz razmerij dejansko izplačanih osebnih dohodkov posameznih delavcev v preteklem koledarskem letu.

in delnega upoštevanja števila delovnih let vseh delavcev.

5. V samoupravnih aktih udeleženci samoupravnega sporazuma podrobneje določijo merila za nagrajevanje delavcev po minulem delu.

Ce in dokler samoupravni sporazum vrednoti delovno dobo, znaša najvišji možni odstotek tako upoštevanje delovne dobe:

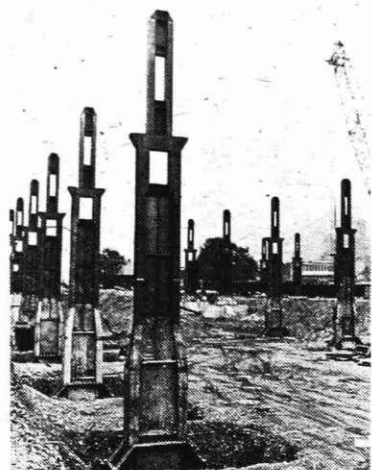
Najvišji odstotek mesečnega osebnega dohodka delavca

Delovna doba	
nad 1 do 5 let	1
nad 5 do 10 let	2
nad 10 do 15 let	4
nad 15 do 20 let	6
nad 20 do 25 let	8
nad 25 do 30 let	10
nad 30 let	12

Ženske si pridobijo maksimalni odstotek ovrednotenja delovnih izkušenj 10 let pred redno upokojitvijo.

Obrazložitev:

V praksi se dodatki za delovno dobo pogosto opredeljujejo kot nagrajevanje po minulem delu, čeprav to po svoji vsebini niso. Namen dosedanjih sindikalnih list je bil predvsem do neke mere poenotiti te dodatke. Vendar pa je način ovrednotenja delovnih izkušenj izzval v praksi veliko kritike, ker je zmanjševal dodatke delavcev z nizkimi osebnimi dohodki in obratno.

Na gradbišču v oktobru

Menimo, da bi v letu 1975 morali te dodatke vključiti v nagrajevanje po minulem delu in v ta namen v sindikalni listi nudimo tudi osnovne elemente tega nagrajevanja.

Samoupravni sporazumi o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov po ustavnih intencijah pa so šele v nastajanju. Zato je logično, da v prehodni dobi, dokler nagrajevanje po minulem delu v samoupravnih sporazumih ne bo urejeno, ostane v sindikalni listi še naprej veljavno določilo iz leta 1974.

12. Ovrednotenje stalnosti

Udeleženci sporazuma, ki zaradi prekomerne fluktuacije delavcev uvajajo posebno stimulacijo stalnosti, lahko to določijo v samoupravnem sporazumu in svojem samoupravnem aktu, vendar naj ta dodatek ne presega 5 odstotkov osebnega dohodka delavca.

PREJEMKI IN IZDATKI, KI ŠTEJEJO MED POSLOVNE STROŠKE

13. Dnevnice za službena potovanja v državi ter stroški prenočevanja

Dnevnice znaša: — za čas odsotnosti več kot 8 do 12 ur največ 95 dinarjev,

— za čas odsotnosti več kot 12 ur največ 145 dinarjev.

Stroški prenočevanja na podlagi računa se krijejo največ do 155 dinarjev. V primeru, da delavec za prenočevanje ne predloži računa, mu gre za prenočevanje največ 70 dinarjev.

Dnevnice so za vse delavce enake. Dnevnice in stroški prenočevanja pripadajo pod istimi pogoji tudi učencem v gospodarstvu ter študentom in dijakom na praksi.

Obrazložitev:

Dnevnice in nočnine so povečane za 20 odstotkov tako, da se ustrezno zaokrožijo navzgor ali navzdol na okrogel znesek.

14. Dnevnice za službena potovanja v tujino

Dnevnice za službena potovanja v tujino se določijo v višini, ki velja za republiške upravne organe.

Udeleženci samoupravnih sporazumov, ki so pri opravljanju svoje dejavnosti vezani tudi na maloobojni promet, določijo v svojem samoupravnem sporazumu ali družbenem dogovoru za območje višino dnevnic za potovanje v maloobojnem prometu, ki traja manj kot 8 ur.

15. Kilometrini

Skladno s strukturo pogonskih stroškov so praviloma opravičljivi zneski za nadomestilo za uporabo osebnega avtomobila v službene namene do višine 1,50 dinarjev za prevožen kilometer.

Kilometrine ni mogoče izplačevati v pavšalnem znesku.

16. Terenski dodatek

Terenski dodatek ni oblika nagrajevanja, temveč je povračilo za povečane materialne stroške, ki jih ima delavec pri delu in prebivanju na terenu.

Terenski dodatek znaša največ 65 dinarjev na dan.

Podrobnejša določila uredijo samoupravni sporazumi o delitvi dohodka in osebnih dohodkih.

Terenski dodatek in dnevnice se med seboj izključujeta.

Terenski dodatki so pod enakimi pogoji za vse delavce enaki.

Terenski dodatki grejo tudi učencem v gospodarstvu ter študentom in dijakom na praksi.

Obrazložitev:

Terenski dodatek, njegova zgornja meja — se poveča za 20 odstotkov in zaokroži na okroglo številko. Četrty odstavek se doda, da bi poudarili, da se dnevnice in terenski dodatki izključujejo. Namen in vsebina dnevnic ter terenskega dodatka sta namreč različna. Predzadnji odstavek se doda zato, ker so iz enakega razloga, kot so za vse delavce enake dnevnice, enaki tudi terenski dodatki, če so razmere bivanja na terenu enake.

17. Nadomestilo za ločeno življenje

Nadomestilo za ločeno življenje znaša mesečno največ 1200 dinarjev. Nadomestilo za ločeno življenje in terenski dodatek se med seboj izključujeta.

Delavec ni upravičen do nadomestila za ločeno življenje, če odkloni primerno družinsko stanovanje v kraju zaposlitve ali če se je delavec vselil v dodeljeno družinsko stanovanje, družine pa ni priselil.

Natančnejše pogoje za pridobitev pravice do nadomestila za ločeno življenje in višino nadomestila določijo samoupravni sporazumi o delitvi

vi dohodka in osebnih dohodkov in v internih aktih delovnih organizacij.

Obrazložitev:

V tem določilu se poveča samo znesek nadomestila za 20 odstotkov.

18. Povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela

Delavcu, učencu v gospodarstvu ter študentu in dijaku na praksi se lahko povrnejo stroški za prevoz na delo in z dela v višini stroškov javnih prevoznih sredstev na določenih relacijah s tem, da delavec, učenec v gospodarstvu ter študent in dijak na praksi sam krije najmanj 30 dinarjev. Kjer ni možnosti prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi, se lahko obračunavajo stroški prevoza na delo in z dela v višini največ 0,40 dinarja za kilometer.

Upravičenost do povračila izdatkov za prevoz na delo in z dela ter konkretno višino teh povračil določijo samoupravni sporazumi ali splošni akti delovnih organizacij.

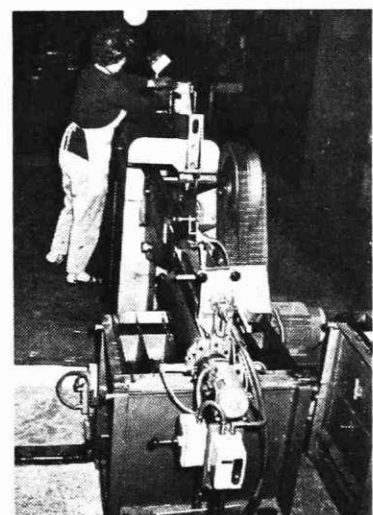
Obrazložitev:

Zaradi podražitve vozovnic, povečanja splošnih življenjskih stroškov in tudi osebnih dohodkov se poveča tudi spodnji znesek, ki ga mora prispevati delavec sam.

19. Povračilo selitvenih stroškov

Selitveni stroški se povrnejo delavcu ali njegovim družinskim članom, če se selijo iz kraja dosedanjega stalnega bivališča v drug kraj zaradi dela, če je preselitev v interesu temeljne organizacije združenega dela ali druge organizacije, za voljo upokojitve ali smrti. Selitveni stroški se povrnejo upokojencem tudi za selitev v istem kraju, če izpraznijo družbeno stanovanje, ki so ga dobili v najem pri delovni organizaciji, kjer so bili zaposleni, in je za izpraznitev tega stanovanja zainteresirana delovna organizacija.

Selitveni stroški se povrnejo v višini dejanskih stroškov po predloženih računih in komisijско ugotovljenih upravičenih stroških. Če je preselitev v interesu delovne organizacije, se lahko delavcu in družinskim članom, ki živijo z njim v skupnem gospodinjstvu, povrnejo prevozni stroški in izplačata največ dve dnevnici za službeno potovanje v državi.

Sodelavka pri rezanju elektrod

20. Regres za prehrano med delom

Organizacije sindikata si morajo prizadevati, da zagotovijo delavcem organizirano in regresirano prehra-

TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI

SOVJETSKA ŽELEZARSKA INDUSTRIJA

V Sovjetski zvezi obratuje danes 129 rudnikov železove rude, 90 obratov za oplemenitenje in pripravo rude, 134 plavžev in 76 železarn. V letu 1973 so sovjetske železarne proizvedle 131,4 milij. ton surovega jekla. Sovjetski železarski strokovnjaki predvidevajo, da bodo leta 1980 proizvedli 220 milij. ton surovega jekla.

V Sovjetski zvezi si prizadevajo, da bi obratovali čim večji plavži. Zdaj obratuje že precej plavžev s koristno prostornino 2700—3200 kub. metrov. V železarni Lipeck pa gradijo nov plavž s koristno prostornino 5000 kub. metrov in z letno proizvodno zmogljivostjo 4 milij. ton grodlja. Najmodernejše tehnološke prijeme uporabljajo z namenom, da bi povečali proizvodnjo in znižali stroške. To so obogatitev vpihanega zraka s kisikom, dodajanje zemeljskega plina in visok pritisk na žrelu plavža. Na tono grodlja uporabijo 60 do 100 kub. metrov zemeljskega plina, medtem ko je pritisk na žrelu do 3,7 atm.

V železarnah Sovjetske zveze zdaj obratuje približno 400 SM peči s povprečno težo šarže 245 ton. Vendar pa zaradi ekonomskih pogojev novih SM peči dejansko ne gradijo več, temveč le kisikove konvertorje. Sedaj obratuje 34 kisikovih konvertorjev v desetih različnih železarnah. Teža šarže konvertorja je od 50 do 270 ton. V gradnji pa je deset konvertorjev s težo šarže

od 300 do 500 ton. Ko bodo začeli obratovati, bodo letno proizvedli 16. milij. ton surovega jekla.

V električnih pečeh proizvedejo približno deset odstotkov celotne količine surovega jekla. Zaradi ugodne hidroenergetske situacije predvidevajo gradnjo 15 novih električnih peči.

JEKLO V SOVJETSKI ZVEZI

V Sovjetski zvezi od vseh konstrukcijskih materialov uporabljajo v 96 odstotkih jekla in razne železne zlitine.

Kot vložek v plavžih največ uporabljajo sintrano železovo rudo. Narašča tudi uporaba peletov. Prav zdaj gradijo nov obrat za proizvodnjo predreduciranih peletov katerega letna proizvodna zmogljivost bo 600.000 ton. Služili bodo kot vložek v električnih pečeh.

Napredovala je tudi proizvodnja koka. Tako so povečali zmogljivost koksmarniških peči na 3,9 do 5,0 kub. metrov. Tudi kvaliteta proizvedenega koka se je bistveno izboljšala. Ob koncu tega leta bo v železarni Krivoj Rog pričel obratovati nov plavž s koristno prostornino 5000 kub. metrov. Plavži v Sovjetski zvezi so že sedaj pretežno avtomatizirani in proizvodni stroški so zmanjšani na minimum.

Kisikove jeklarne imajo navadno tri LD konvertorje. V novih železarnah pa gradijo tudi naprave za kontinuirno vlivanje jekla.

V kisikovi jeklarni železarne Karaganda imajo LD konvertorje s težo šarže 300 ton. V zahodno sibirski železarni in v Novolipecku, gradijo tudi nove naprave za kontinuirno vlivanje jekla. V železarni Azovstal pa gradijo LD konvertorje s težo šarže od 350 do 400 ton in napravo za kontinuirno vlivanje. Elektro jeklarne, ki že obratujejo ali jih sedaj gradijo, bodo imele letno proizvodno zmogljivost med 50.000 in tri milijone ton surovega jekla.

V železarnah Sovjetske zveze proizvajajo tudi mnoga visokokvalitetna jekla po različnih modernih tehnoloških

postopkih. V mnogih valjarnah vsako leto dosega nove rekorde v količini izvaljenih izdelkov. Za sedaj obratuje največja valjarna v železarni Novolipeck. Ko pa bo zgrajena valjarna v železarni Čerepovec, bo to valjarna z največjo proizvodno zmogljivostjo v Sovjetski zvezi.

ŽELEZARSKI KOMPLEKS MAGNITOGORSK

Brez dvoma je v tujini izmed vseh sovjetskih železarn najbolj znana železarna v Magnitogorsku. Sklep o gradnji velikan-skega železarskega kompleksa v kraju Magnitogorsk, so sprejeli na 14. partijski konferenci leta 1925. Z gradnjo so pričeli še isto leto. Sprva so predvideli, da bi v novi železarni proizvedli letno 2,5 milij. ton surovega jekla, pozneje so zmogljivost povečali na 4 milij. ton.

Leta 1933 so v tej železarni pričeli obratovati štirje plavži, štiri SM peči in drugi obrati. Gradnja te železarne je nedvomno najpomembnejši projekt, ki so ga v Sovjetski zvezi realizirali do leta 1933.

V obdobju od leta 1965 do 1973 so povečali proizvodne zmogljivosti omenjene železarne. Proizvodnjo surovega jekla so povečali od 10,7 na 14,5 milij. ton, proizvodnjo železarskih izdelkov pa od 6,4 na 11,1 milij. ton. Sedanja proizvodna zmogljivost železarne Magnitogorsk je dvakrat večja od predvojne.

V letu 1974 bodo v tej železarni proizvedli 250 milijonto tono surovega jekla. Strokovnjaki te železarne pa predvidevajo, da bodo v bližnji prihodnosti lahko proizvedli 17 milij. ton surovega jekla in 13 milij. ton valjarskih izdelkov.

ZAKLJUČEK

S sedanjimi proizvodnimi zmogljivostmi in tistimi, ki jih gradijo kaže, da bodo sovjetski železarji dosegli predvideni cilj, ki so si ga postavili za leto 1980 — 220 milij. ton surovega jekla. N. K.

no med delom. Regres za organizirano prehrano med delom znaša največ 300 dinarjev na delavca mesečno.

V primerih, ko temeljne in druge organizacije združenega dela nimajo organizirane prehrane, znaša regres za prehrano med delom 100 dinarjev na delavca mesečno.

Regres za prehrano se ne sme izplačati v gotovini. Regres za prehrano v obliki vrednostnih bonov mora biti po veljavnosti omejen na tekoči mesec.

Regres za prehrano gre tudi učenec v gospodarstvu, dijakom in študentom na praksi, skratka vsem, ki delajo v organizacijah združenega dela in drugih organizacijah.

Delavcem, ki zaradi narave svojega dela ne morejo biti deležni organizirane prehrane med delom, se mora to upoštevati pri vrednotenju delovnega mesta kot poseben delovni pogoj.

Obrazložitev:

Sindikati smo se vseskozi zavzemali za toplo prehrano med delom. Dosedanja določila sindikalne liste niso dovolj učinkovito stimulirala uvajanja lastnih kuhinj in iskanja možnosti prehrane med delom izven delovne organizacije. Za organizirano prehrano se namreč smatra tudi prehrana v gostinskih in trgovskih organizacijah »čez cesto«, če udeleženec samoupravnega sporazuma s to delovno organizacijo sklene ustrezno pogodbo. Nasprotno, stimulirala so, kot najlažje rešitev tega problema regresiranje prehrane s tako imenovanimi »namenskimi boni«, ki pa so postali po svoji vsebini le oblika dodatnega osebnega dohodka. Z določilom v zadnjem odstavku sindikalna lista ureja nadomestila regresa tistim delavcem, ki zaradi narave dela ne morejo uživati ugodnosti prehrane med delom (na primer: monterji na terenu, gozdni delavci). Prvi stavek tretjega odstavka je dodan zato, ker je v sindikalni listi 74 pomotoma izpadel; dopolnjen pa je še z določilom, da omenjenih bonov ni mogoče izplačevati za daljše obdobje nazaj, kar se je doslej pogosto dogajalo.

21. Odškodnine izumiteljem, racionalizatorjem in novatorjem

Osnovne organizacije sindikata se morajo zavzemati, da bodo v samoupravnih aktih udeležencev sporazuma opredeljeni pogoji, ki bodo kar najbolj spodbujali ustvarjalnost delavcev ter merila za pravične odškodnine in nagrade izumiteljem, racionalizatorjem in novatorjem.

Razen tega se morajo osnovne in druge organizacije sindikata nenehno zavzemati za pospeševanje iznajditeljske in racionalizatorske dejavnosti tudi na področju občine, republike in zveze in v ta namen zagotoviti potrebna sredstva.

Obrazložitev:

Novi tekst je usklajen s sklepi 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije.

IZPLAČILA, KI SE NADOMEŠČAJO IZ DOHODKA

22. Civilnopravno razmerje

Ob sprejemanju periodičnih obračunov in zaključnega računa so delavski sveti temeljnih organizacij združenega dela in drugih organizacij združenega dela dolžni poimenovali obravnavati izplačila iz naslova civilnopravnih razmerij in presojski upravičenost sklenjenih pogodb.

Delovna organizacija mora o višini in namenu izplačila iz naslova civilnopravnih razmerij obvestiti temeljno ali drugo organizacijo združenega dela, v kateri je redno zaposlen delavec, ki je to izplačilo prejel.

23. Nagrade učencev v gospodarstvu

Nagrade za čas praktičnega dela učencev v gospodarstvu znašajo mesečno najmanj:

- v I. letniku 600 dinarjev,
- v II. letniku 700 dinarjev,
- v III. letniku 850 dinarjev.

V času teoretičnega pouka prejmejo učenci v gospodarstvu štipendije in nagrade na osnovi samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov.

Udeleženci sporazuma določijo v svojih samoupravnih aktih konkretno višino mesečne nagrade ter osnove in merila za dodatne nagrade, odvisne od učenčevega učnega uspeha in uspešnosti pri praktičnem delu.

Obrazložitev:

V določbe točke 23 so strnjena stališča aktivna mladih delavcev pri republiški sindikalni konferenci obrti, pripombe iz prakse in pripombe na sindikalno listo ter dosedanja praksa pri nagrajevanju učencev v gospodarstvu v nekaterih dejavnostih.

24. Nagrade študentov in dijakov na praksi

Nagrade študentom in dijakom za prakso ne smejo biti nižje od 600 dinarjev mesečno in ne višje, kot znaša najnižji mesečni osebni dohodek, določen v tej sindikalni listi. Konkretno višino nagrade določijo samoupravni sporazumi ali samoupravni akti udeleženca sporazuma.

Te nagrade ne izključujejo izplačila štipendij za šolanje. Osebnih prejemkov, ki jih temeljne in druge organizacije združenega dela izplačajo dijakom in študentom, ki niso na obvezni praksi, za njihovo delo v času šolskih počitnic, se štejejo za sredstva osebne porabe, dogovorjena s samoupravnim sporazumom.

Obrazložitev:

Spodnjo mejo nagrad študentom in dijakom za prakso povečujemo za 100 dinarjev, druge pravice pa so v tej točki dodane zato, da je točka kompletirana. Zato smatramo za potrebno, da posebej zapišemo pravice študentov in dijakov na praksi, ki še nimajo statusa delavcev. Enaka obrazložitev velja tudi za nagrade in ostale prejemke učencev v gospodarstvu.

NAMENSKA SREDSTVA ZA STANOVANJSKO GRADNJO IN IZOBRAŽEVANJE

25. Namenska sredstva za stanovanjsko gradnjo

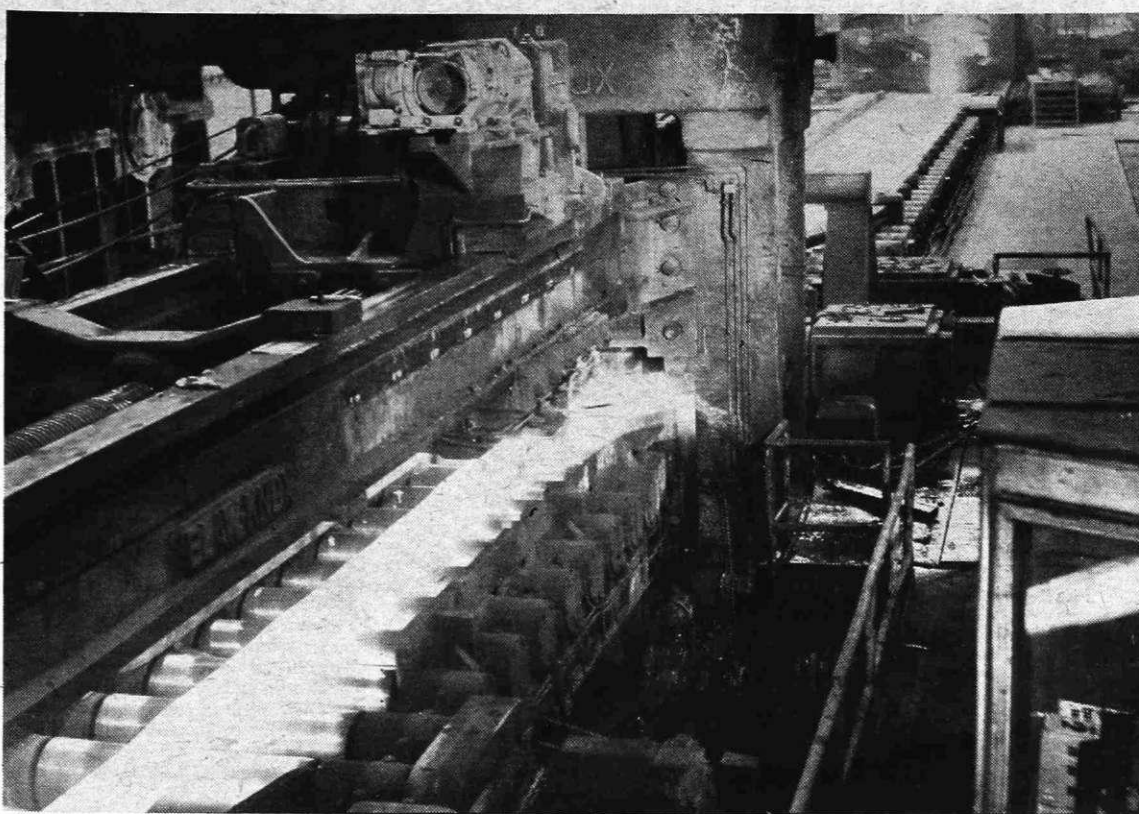
Namenski znesek za stanovanjsko gradnjo znaša toliko, kot je sklenjeno v samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za stanovanjsko gradnjo, vendar ne manj, kot znaša 5 odstotkov bruto osebnih dohodkov.

26. Izobraževanje

Osnovne organizacije sindikata se morajo zavzemati za ustrezno strokovno organiziranost kadrovskih in izobraževalnih služb v organizacijah združenega dela ter ustvarjati pogoje za splošno, strokovno in družbeno izobraževanje in usposabljanje svojih delavcev na osnovi določil občinskih dogovorov o kadrovski politiki.

Zato so odgovorne, da udeleženci samoupravnih sporazumov določijo v samoupravnih aktih merila, s katerimi bodo zagotovili tudi sredstva za funkcioniranje dogovorjenih programov izobraževanja delavcev.

Namenski znesek za izobraževanje znaša najmanj 1,5 odstotka bruto osebnih dohodkov.

V bluming valjarni so v novembru dosegli izredno dobre delovne uspehe

PREJEMKI OZIROMA IZDATKI IZ SKLADA SKUPNE PORABE

27. Oblikovanje družbeno dogovorjenega dela sredstev sklada skupne porabe

Udeleženci samoupravnega sporazuma lahko oblikujejo sredstva sklada skupne porabe tako, da le-ta ne presega 70 odstotkov višine povprečnega mesečnega (bruto) osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu, pomnoženega s številom delavcev v delovni organizaciji, ali po stanju konec preteklega leta.

V tako oblikovana sredstva niso všteta namenska sredstva za:

- regres za letni dopust učencev v gospodarstvu,
- stanovanjsko gradnjo,
- za gradnjo počitniških domov in rekreacijskih objektov ter njihovo vzdrževanje najmanj v višini 10 odstotkov izplačanih regresov za letni dopust v tekočem letu,
- preventivno zdravstveno varstvo,
- odpravnine,
- otroško varstvo,
- humanitarne organizacije,
- pomoč družini delavca, ki je umrl zaradi posledic nezgode pri delu.

Udeleženci samoupravnega sporazuma morajo oblikovati sredstva sklada skupne porabe najmanj v taki višini, da lahko krijejo izdatke za regres za letni dopust.

Obrazložitev:

Odstotek na bruto osebne dohodka. Doda se, da regresji za vaje ne obremenijo sklada skupne porabe iz prvega odstavka te točke.

28. Regres za letni dopust

Sredstva za nadomestilo stroškov rednega letnega dopusta se oblikujejo v višini najmanj 900 dinarjev in največ 1100 dinarjev na zaposlenega, pomnoženo s številom zaposlenih, h katerim se prištejejo tudi učenci v gospodarstvu.

Samoupravni sporazumi o delitvi dohodka in osebnih dohodkov ali interni akti podpisnic sporazuma določijo konkretno višino regresa iz omenjenega razpona. Pri določanju

konkretne višine regresa na delavca morajo podpisnice upoštevati socialni in zdravstveni položaj delavca po vnaprej določenih merilih in kriterijih.

Regres za letni dopust gre tudi učenec v gospodarstvu.

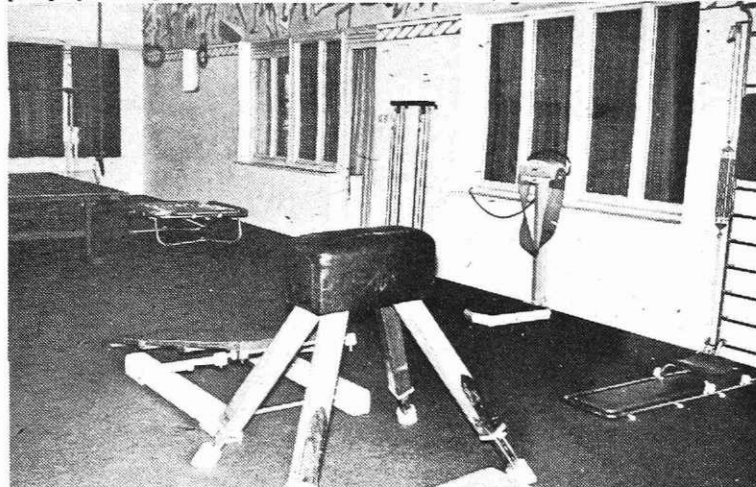
V regres za letni dopust na delavca je všteto tudi regresiranje oskrbnega dne v počitniškem domu.

Delavec, ki ima pravico do dopusta, je upravičen tudi do regresa za letni dopust.

Regres za letni dopust bremeni sredstva prvega odstavka točke 27 razen regres za učence v gospodarstvu.

Obrazložitev:

Novo v tem določilu je naslednje: — zgornji znesek razpona je povečan za približno 20 odstotkov, razpon pa je zmanjšan na 200 din;

Telovadnica v gasilskem domu Železarne

— dopuščena je možnost, da osnovno (znesek) za izračun količine sredstev za regres — v mejah določenega razpona seveda — določa udeleženec sam. To se je doslej že dogajalo in smo sindikalno listo le prilagodili praksi;

— v praksi so se tudi pojavljale razlike v višini regresov za posamezne delavce, ki pa niso bile utemeljene z merili in kriteriji. Dogajalo se je tudi obratno: vsi so dobili enake zneske, kar pa je v nasprotju s sprejetimi sindikalnimi stališči. Zato smo v to določilo sindikalne liste zapisali, da je najprej treba zapisati merila in šele potem deliti;

— pogosto se je tudi dogajalo, da je delavec ob spremembi zaposlitve v novi delovni organizaciji »zamu-dil« dan, ko je bil izplačan regres. To je bil vzrok, da ga ni dobil. Zato smo v določilo zapisali, da mora dobiti regres vsak delavec, ki ima pravico do dopusta.

29. Solidarnostne pomoči

Za solidarnostne pomoči se štejejo:

- a) pomoč družini delavca, ki je umrl zaradi posledic nezgode pri delu v višini pogrebnih stroškov po računu pristojne organizacije;
- b) ob smrti v ožji družini in v primeru daljše bolezni delavca lahko znaša denarna pomoč največ en povprečni neto mesečni osebni dohodek zaposlenih v delovni organizaciji v preteklem letu;
- c) enkratna pomoč ob elementarnih nesrečah ali požarih, ki so prizadeli delavca in njegovo družino;
- d) enkratne letne obdaritve upoko-jencev;
- e) druge solidarnostne pomoči.

Predlog za te solidarnostne pomoči — razen pod točko a) — poda

osnovna organizacija sindikata, bremenijo pa sredstva iz prvega odstavka točke 27.

30. Odpravnina

Odpravnina ob odhodu delavca v pokoj znaša najmanj dva in največ tri poprečne mesečne osebne dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu. Enak znesek gre ob smrti delavca najbližjim članom družine.

Udeleženci samoupravnega sporazuma določijo kriterije za uporabo pravice do odpravnine, pri čemer zlasti upoštevajo dolžino delovne dobe in pogoje, pod katerimi je delavec pretežno delal.

31. Nagrade ob delovnih jubilejih

Če udeleženci v družbenih dogovorih za območja ali v svojem inter-

nem aktu določajo nagrade za delovne jubileje, so zgornje vrednosti: — za 10 do 20 let delovne dobe v delovni organizaciji 2300 dinarjev, — za 20 do 30 let delovne dobe v delovni organizaciji 3450 dinarjev, nad 30 let delovne dobe v delovni organizaciji 4600 dinarjev.

Jubilejna nagrada se lahko izplača samo za en jubilej.

Katera delovna doba se upošteva pri določanju delovnega jubileja in konkretno višino ter obliko nagrade za posamezne delovne jubileje, določijo udeleženci v svojem splošnem aktu.

Te nagrade bremenijo sredstva iz prvega odstavka točke 27.

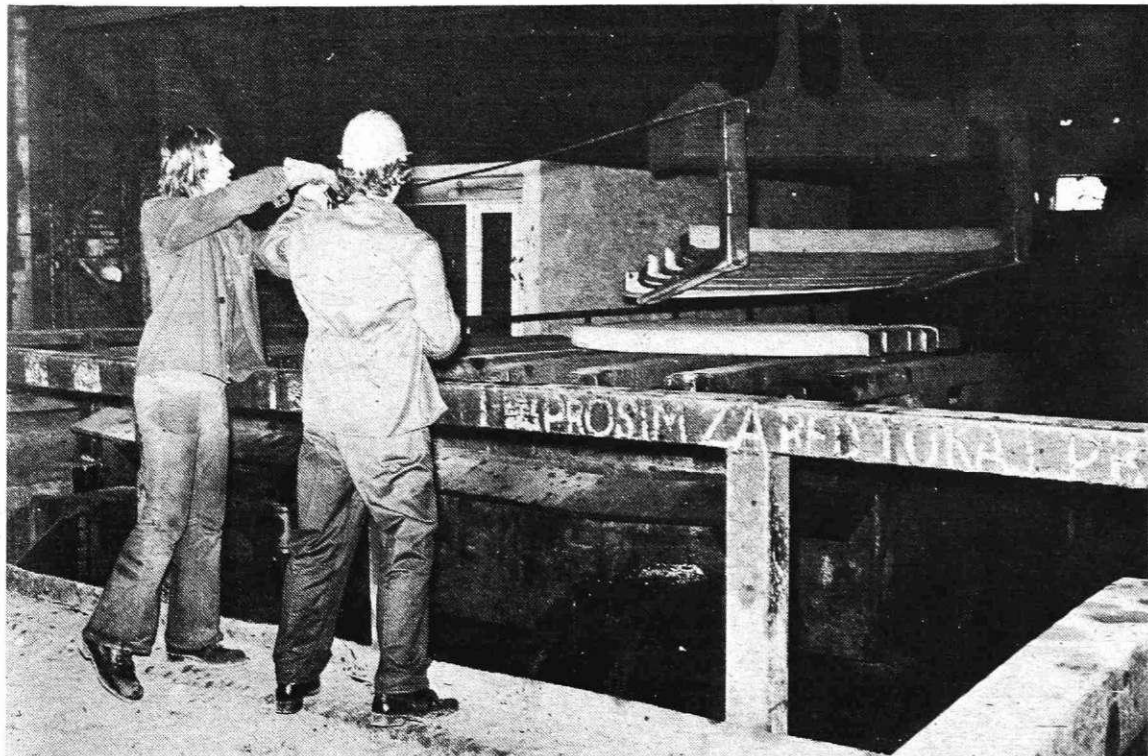
Obrazložitev:

V tem določilu osnova jubilejnih nagrad ni več poprečni osebni dohodek na delavca v preteklem letu, temveč so določeni v fiksnem znesku.

Valorizacija zneskov je manjša, kot bi se povečali, če bi veljale še stare osnove, in tudi manjša od valorizacije drugih pravic v tej sindikalni listi. Zgornja meja jubilejnih nagrad je relativno znižana zato, ker pomenijo ta izplačila v praksi dokaj veliko finančno obremenitev delovnih organizacij. Le v redkih delovnih organizacijah izplačujejo namreč nižje jubilejne nagrade od limitiranih.

Določilo omogoča izplačevanje jubilejnih nagrad tudi delavcem, ki imajo že več kot 10, 20 ali 30 let delovne dobe v delovni organizaciji, pa doslej takih nagrad niso dobili, vendar pod pogojem, da se jim izplača samo ena nagrada, ne pa več skupaj naenkrat — na primer za 10 ali 20 let dela v delovni organizaciji, kar se je doslej tudi dogajalo.

Spremeni se tudi predzadnji odstavek. Drugačno določilo omogoča širše možnosti za določanje delovne dobe, ki se upošteva pri delovnem jubileju.

V valjarni žice na Beli

Spomini na našo revolucionarno preteklost

IVAN JAN

Iz knjige: DRAŽGOŠKA BITKA

BELA NEVARNOST NA MOŠENJSKI PLANINI

5

Sicer pa to ni bil edini poskus, da bi obkoljenim tovarišem pomagali: bilo jih je več, a noben uspešen. Medtem je preživel na Mošenjski planini stiska vse bolj silila, da so iskali kakršenkoli izhod. Nekateri so začeli obupavati, drugi so jih hrabрили.

Sprito srditega ognja z nasprotnih višin je prišlo povelje, naj strelijo tudi tisti ranjeni, ki to zmorejo. Kovčič starejši in tovariš ob njem sta se odzvala: 'Začela sta strelijo skozi majhno odprtino. Tovarš ki je bil ranjen v prsi, je Kovčiču polnil puške. Puška je bilo namreč nekaj odveč. Bile so last tistih hudo ranjenih, ki so onemoglo čakali na konec. Ranjeni tovariš ni mogel streljati, polnil in podajal pa jih je še nekdo.

Pri tisti odprtini so Nemci opazili premikanje in slišali pokanje. Sprožili so nekaj rafalov. Oba tovariša sta bila ponovno ranjena. Kovčiču je od kolena navzgor prešlo nogo tako, da je bila zdrobljena bedernica, njegov tovariš pa je bil ranjen v glavo in je takoj obledel. Bržčas je bil to Kovčič iz Hotovelj, Civil Golja, prav tako kot Kovčič, primorski rojak, mož visoke postave. (Jože Kovčič, kakor pod 10. lce Šubic, prav tam.)

Kovčiča so obvezali, pa samo za silo, kajti zmanjkalo je še tistih nekaj obvez, ki so jih imeli v začetku. Njegov sin Jože v nadaljevanju spominov pripoveduje:

'Oče je bil ves čas pri zavesti in o bolečinah ni tožil. Kri pa mu je ne-nehno odtekala. Bil je že čisto izčrpan, ko mi je komaj slišno rekel: 'Če se rešiš iz tega obroča, poskrbi za mamo!'

Mati je bila takrat že pri znancih v Ljubljani in je sporočila, naj čimprej nekdo izmed nas treh pride v Ljubljano.

V partizane smo namreč šli iz Kranja. Še pred dražgoško bitko so me namreč izbrali, da pojdem k mami v Ljubljano in da bom poskrbel za njen prehod čez nekdanjo mejo na Primorsko.

To mi je rojilo po glavi, oče pa je po teh besedah izdihnil. Ko sem čutil, da me zapušča za vedno, sem se oklenil njegovega trupla. (Jože Kovčič, prav tam)

Njegovi tovariši so vedeli povedati, da je bil fant ves iz sebe. Segel je po pištoli in se hotel počiti. Toda nekdo se je znašel, mu iztrgal revolver in ga nekako pomiril. Fanta so odpeljali iz kleti, njegova obleka pa je bila krvava od prsi do kolen. Ni mogel razumeti in preboleti izgube brata in očeta, ki sta padla v dveh dneh.

V takem vzdušju so čakali, da bo mesec zatonil za gorami. Minila je polnoč, položaj pa je bil vedno enak. Nemci so jih še vedno vznemirjali z občasnimi rafali in raketami. Že deset ur je trajal ta nepopustljivi napad, pa se ni nagnilo še nikamor. (Tine Rihtaršič, prav tam, France Biček, ustna izjava decembra 1959, Jože Galičič, prav tako.)

Ranjen je bil tudi Franc Iglič, ki je nezavesten obležal med mrtvimi. Ni si mogel sam pomagati; tudi tovariši mu niso mogli.

Padovan, ki je bil ranjen v trebuh, je lepo prosil, naj mu skrajšajo muke. Šele, ko mu je ugašalo življenje, ko ni bilo pomoči, se je nekdo odločil in ga rešil trpljenja. Taki primeri so bili redki, nekaj pa jih je bilo. V tem času se živ partizan ni udal. Za take primere so bili med seboj dogovorjeni, da jih ne bodo prepustili Nemcem, četudi jih ne bi mogli rešiti drugače kot s strelji. In tako je bilo tedaj na Mošenjski planini. Že trije tovariši so se bili po dolgotrajnih prošnjah in rotenju pred zadnjimi zdihljaji tako ognili nevarnosti, da bi ranjene, a še žive morda mučil in pobijal sovražnik.

Henrik Biček je tudi sedel ranjen med ranjenci v kleti na sodu. (Ive Šubic, prav tam, Tine Rihtaršič, prav tam.) Medtem sta se vodnika pogovarjala o preboju. Bilo je okrog dveh po polnoči in luna je bila pravkar zašla za Jelovico.

Zdaj bo treba udariti!

Toda vodnika se glede smeri nista zedinila. Po daljšem preudarjanju sta sklenila: če uberejo smer, ki jo je izbral Pečnik, pojde najprej njegov vod, če pa se odločijo za Bičkovo smer, pojdejo najprej njegovi! Imeli so precej mrtvih in nekaj ranjenih. Ranjene tovariše so hoteli na vsak način rešiti. (Jože Galičič, prav tako; Jože Kavčič, kakor pod 12.)

Prvi je poskusil Pečnik. Ubral je jugozahodno smer. Toda sreča mu ni bila naklonjena. Nemci so bili že udarili po umikajočem vodu in po koži. Pečnikovi so se vrnili z dvema ranjencema več. (Jože Kavčič, prav tam, France Biček, ustna izjava decembra 1959.)

Spodaj v koči pa je bil Henrik Biček ponovno ranjen. Prižvižgala je krogla in mu presekala lobanjo po vrhu. Trenutno je izgubil zavest, potem pa je spet prišel k sebi. Le dihal je globoko in z glave mu je kapljala kri.

Medtem se je poskusil prebiti vodnik Biček, in sicer tako, da so se v sneg zagnali štirje borci in rili in kopali po njem med dva do tri metre visokimi smrečicami. Ko je bil nekakšen rov izkopen že precej daleč od kože, je Biček ukazal:

'Za menoj fantje!'

Razen orožja je v koči ostala skoraj vsa oprema. Borci so se plazili, kopali, rili in se pri tem menjavali, prvi pa je bil Biček sam, fant čvrste in krepke postave, izredno odporen in vztrajen.

Preden pa se je začel prebijati, se je vrnil v kočo pogledat, kaj je z mrtvimi, kaj z ranjenimi, kaj z drugimi. Njegova lobanja je bila prebita tako, da je bilo videti možgane. Hotel mu je pomagati, zato ga je ogovarjal in klical. Henrik je bil še pri zavesti, a s težavo je govoril, da ni rešitve in naj tedaj stori, kar sta se domenila, naj mu s strelom skrajša trpljenje. France ga je tedaj poskusil odnesti, pa ni šlo.

Henrik je brata priganjal samo še šepetaje, da ne bi padla obo. France je spoznal, da druge rešitve res ni. S strelom je rešil brata nadaljnjega trpljenja.

Bled in skrušen se je sklonil k mrtvemu Henriku ter mu odvezl uro in puško. Pas za pištolo, ki jo je Henrik zaplenil nemškemu orožniku v Pristavi pri Trziču, je dal svojemu dobremu prijatelju Franciju Čopiju. Potem je planil iz kože in gasil pred borci. (Jože Kovčič, prav tam, Tine Rihtaršič, prav tam, France Biček, kakor pod 23, Franc Čopi, pismena izjava januarja 1960, arhiv Pokrainskega muzeja Kranj, fasc. 12—13.)

Dolgo pa ni zdržal spredaj. Zamenjali so ga drugi in kopali ter rili naprej. Potiho, a vztrajno, v napetem pričakovanju, ali bo počilo. Po eni uri kopanja, brskanja in plezanja po snegu so ugotovili, da so že zunaj obroča.

O umiku Jože Galičič pripoveduje: 'Bili smo med smrečicami. Snega je bilo čez glavo, ob smrečju še več, ob tem pa globoke kotanje. Sneg je bil suh in še veter ga je nanesel na dreve. Če se je komu ob smrečici vdrla, se je komaj skopal ven. Enkrat se je tudi meni. A ker sem bolj majhen, je bila rešitev dokaj težavna.

Na pot smo se prikopali neke med Mošenjsko in Kališnikom. Tam nas je že ustavila naša zaseda. Ko smo prišli na Kališnik, oziroma tam blizu, se je že danilo. Bataljon je bil v neki kotanji. (Jože Galičič, prav tako.) Zaradi padlih so nekateri vlekli po več pušk, kar pa je bilo nadse težavno. Po trinajsturnem boju so bili borci nepopisno izčrpani. Le trdnjaji, taki kot vodnik Biček in podobni, so bili kos tem naporom. Slabotnejši so bili na koncu svojih moči.

ce predmetov in ljudi, to kaže, da je slika nastala ob prvih jutranjih sončnih žarkih.

Morda bi kazalo napisati kaj več o Radovni danes. Nekaj hiš so obnovili, v nekaterih hišah so drugi lastniki (obnovljena Tončkova hiša je npr. last GG-Bled).

Izmed tistih, ki so 1944. leta prebivali v Srednji Radovni, ne živi nihče več v domači vasi. Edina domačinka v Srednji Radovni je Pangrčeva Francka, ki živi v Klemenčkovih hiši, med vojno pa je prebivala v Zgornji Radovni. Domačin Pangrčev Matjež je v službi v Kredi v Srednji Radovni, stanuje pa v Zgornji Radovni. Pangrčeva Francka je povedala, da tuji, med njimi tudi nemški turisti, pogosto slikajo spomenik in sprasujejo, če je bilo res to, kar pripovedujejo: da je bila vas požgana in da so v njej pogoreli domačini z otroki. Čeprav je bila vojna generacija priča številnim zločinom, ljudje le neradi verjamejo, kar se je 20. septembra 1944. leta zgodilo v Srednji Radovni.

Ko sem se lotil opisa požiga Srednje Radovne, sem se zavedal odgovornosti pisane besede, odgovornosti do zgodovine in žrtev. Srednja Radovna je kake 4 km dolga vas, hiše so raztresene zato je izmed preživelih dvajseti september vsakdo preživel po svoje. Vsi so videli ogenj, dim in slišali krike. Le opis vseh nam daje pravo, čeprav še vedno pomanjkljivo podoba. Naj omenim v nekaj stavkih samo še dve pričevanji.

Zarko Šanca, ki je zdaj direktor hotela Prisanek v Kranjski gori, je bil tistega dne kot partizan na hrhu Horn nad Podhomom.

Zazdeli so se mu kot hudičeve misli. Pravzaprav hudiči. Kožica, je mislil, kožica ženske občutljivosti in instinktov, ostri krempeljci, žalostno režeč kakor neverjetna lobanja... Streslo ga je in obšel ga je gnus. Brnil je v plašč in prešel na severno odprtino.

Že je bila noč. Trda, garaška tema. Nebo, prevlečeno z neko svetlo plesnijo, ga je gledalo. Videl je udušene luči s kmetij. Najbrž se je dvigala megla.

Nagnil se je prek ograje in prisluškoval.

Črički. Onemoglo in osamljeno z daljnih njiv in praznih vinogradov. Potipal je z nogami za ležiščem, ki ga je imel zvitega v kotu, in ga začel z nogo razgrinjati. Sesedel se je nanj in se začel sezuvati. Pridušeno je zakasljaj in narahlo lovil duh poda, ki je zaudarjal po premazu za zvon.

Legel je vznak in si podložil roke.

Začel je misliti na prejšnjo nedeljo. Na domače, kako so prihajali. Zjutraj Polde in žena, na večer Anica. Prišla pa je tudi že hči prva. Večkrat že...

Najprej bo šum, je poslušal, ko da imajo priti ta večer. Tišina. Spet šumi. Tiho. Koraki enega, dveh, ko da so še daleč. Naenkrat pa ključ v malih vratcih na koro, in še enkrat rožljanje ključa z notranje strani. In hitri, drobni koraki po stopnicah in...

Gledal je z vlažnimi očmi in se smehljal.

Tipal je brado in mršil ostro in suho strn. Začel je misliti druge misli. Najprej, da se bo zjutraj obril. Potem, da bo naročil glede volov. Da bodo premaknili tisto omaro od stene ali da se sploh prenese drugam... Na podstrešju je še nekaj kil železa za okovje... Sodovi, sodovi! je zazelal. Zveplo! Polde je najbrž pustil podkve... Ja... sam mora... ponje...

In gre. Gre po cesti... Po tlaku. Z visokih zidov vise mestne luči. Hodi v vojaškem plašču. Pod lučjo nekdo postava. Kot on je v plašču in z rokami globoko v njem. Zazdi se mu, da ga pozna. Spoznanje iznenada odsije v njem krčevito bol. Pred njim je Hitler. Stopi mimo, oni v plašču pa si s sapo greje roke in gleda za njim. Zdel se mu je bled in izstradan. Nenadoma pa se zmede, luč mu ne razsvetljuje več cesto, in obstoji pred mejo teme. Obrne se nazaj k luči, pod katero stoji oni. Še nekaj korakov. Človek pod lučjo potegne roke iz plašča in mu jih ponudi: — Ich bin Adolf Hitler! se razveseli. In začne sveti ob senceh. Lasje se mu zgubajo in mu padajo na ušesa. Askeza lic mu uplagne v dobrodušnost, brki pa se mu povesejo kakor mrožu. — Stalin!

Zbudil se je. V zvonik se je valila megla in ga dušila. Dišala je po razmočeni jesenski zemlji.

PAVLE ZIDAR

24

SVETI PAVEL

Začel se je spominjati sanj. Še enkrat je šel po tistem tlaku. Ja, bil je, bil... Oba sta bila. Ich bin Adolf Hitler! je rekel. Kako osamljen! Kako mu je zaril roko v roko! In kako se je začel živo prestopati!

Spustil je veke. Topla sapa, ki jo je nadihal pod odejo, ga je začela vleči v drevež. Nekajkrat je še pogledal iz njega, ker se je slišal hropeti. Čez čas pa je bedel nad njim spet samo izdih, ki mu je razpiral ustnice.

V snu je potem slišal, da je ura pet in da naj vstane. Njemu pa se je zdelo še prežgodaj. Tako tesno si ga je prižemala toplota in tako utrujen je bil!

Hip, ko ga je neka roka nehala zbujati, se mu je zdel večnost. Saj ve, saj ve, je skušal reči, da mora na vlak. Oh, po bližnjici! so misli toplo premislile. Pa že spet roka in spet, da se mudi.

Kam?

Vlak! se je nasmehnil. Kakšen neki! Obriti se moram! Ovil je roke okoli nog.

— Ate, čujte!

Koraki! Koraki ob zglavju! V hipu se je izmotal izpod odeje.

— Ate!

— Anica! je rekel še brez občutka v glasu.

— Ššššš! je prišepnila.

— Ja, je zašepetal, kaj je.

— Pomirite se! Nič ni, je dihala vanj. Polde in mama ne bosta prišla, ker je jutri oddaja vina in morata danes ponj. Jaz grem pa k šesti maši.

— Oh, na! se je ulegel na hrbet. Pa sem slišal, da me nekdo budi.

— Ja, se je pridušeno smejala. Pet je, sem vam govorila, vi ste pa samo odejo razvlekli po sebi.

— Seveda! se je še sam razveselil.

Hči je stopila vstran in dvignila težak nahrbtnik. Debevc je po njenem dihanju zaznal, da se smeje, da je vsa živa, zbujena. Lahka se je prestopala po ozkem prostoru. Zlagala je razmetane čevlje, knjige, iskala umazano perilo.

— Sliši se, je vdevala vezalko v čevlje, da bo jutri hudo.

— Zakaj? je tiho rekel Debevc. Tiho in božajoče.

— Zato! je ostrila pogled in ustnica se ji je povesila. Odložila je čevlje: Dodatna oddaja bo.

— Kako? je zaskrbljeno pogledal.

— To, pa še četrto ali pol zraven.

Debevc se je zamislil. Ujel je vonj krila. Ujel duh po likanju. Šel je z očmi čez njen pas in naprej. Svetila sta se ji brada in čelo. Obraz so ji obrobjali trdi in črni lasje. V njem sta se zganili milina in grobost.

— Mama so rekli, je gledala mimo, da bodo dali vse. Če bo treba zadnjo kapljo, pa zadnjo!

— Zadržaj se res ne! Čuj! Kako boste pa delavce dobili? Se nikoli nismo vode pili, jo bomo pa zdaj? Povej Poldetu, naj ga dvesto, tristo zavleče v Skafarjevo jamo.

— Bom! je rekla odsojno.

— Je še kaj drugega? jo je preiskoval z grobim pogledom in grobimi usti.

— Nne! je vzdihnila in odšla k nahrbtniku.

Sunkovito je dihala, ko ga je raztezovala. Narahlo je jemala stvari ven iz jh zlagala zraven stebra.

Srajce! jo je gledal. Copate. Jopica. Štirje hlebci kruha. Prekajeno meso...

— Termovka? je vprašal.

— Na tla mi je padla, ate! je spustila roke in ga pogledala.

Pomignil je, naj prazni dalje. Močan duh po kruhu in prekajenini mu je zbudil sline.

— Ate!

— Ja! je zapredel nizko.

— Da ne boste kaj mislili!

— Misli! je odprl oči.

— Tisti Gačnikov... je potegnila za vrvico pri nahrbtniku in se vzravnila.

— Ti piše ali kaj?

— Piše in srečuje.

— Oficir, ne?

— Pustil je službo.

— Pustil? Kako? So ga pognali?

— Ne! Pravi, da je sam pustil in da bo delal doma.

Debevc je začutil v hčerkinih odgovorih previdno zavzetost.

— Pa res kaj dela ali samo postopa? je izzival dalje.

JOŽE VIDIC

11

RADOVNA GORI

Franc naj bi bil domobranec in policistom za vodnika, ko bi hajkali in stikali za partizani po Mežakliji in Pokljuki. Vedeli so, da Franc pozna vsa pota in veliko partizanskih funkcij. Franc o teh dogodkih takole pripoveduje:

'Prvi večer sem dalj časa igral z domobranci karte, da bi se bolj spoznal z njihovim življenjem. Drugi dan sem bil že določen za stražarja pred vhodnimi vrati. Mimo vrat je prišla Sroncova Slavka iz Gorij, s katero sem tudi sodeloval. Naročil sem ji, naj gre k živinozdravniku Kapusu v Radovljico in mu sporoči, naj bo ob šestih zvečer pred Železnico v Radovljici. Z živinozdravnikom Kapusom, sem se dobro poznal. Ker smo doma redili po 40 glav govedu, je bil živinozdravnik večkrat naš gost. Slavki sem tudi zaupal, naj se prej pohiti k Olipovi Franki v Lesce in ji pove, naj se umakne iz vasi, ker jo imajo gestapovci namen popoldne aretirati. To sem pravzaprav izvedel iz pogovora gestapovcev, ki so se o tem pogovarjali blizu stražarskega mesta.'

Popoldne je šel Franc z dvema domobranci v Radovljico. Nenadoma je pripeljal tovornjak in ločil Franca od domobrancev. Trenutek, ko zaradi tovornjaka domobranci nista videla Franca, je leta izkoristil in urno skočil na avtomobil. Kapus je pritisnil na plin in odpeljal Franca proti Dragi. Čez nekaj dni se je Franc že zgledal na okrognem komiteju v domobranski uniformi, s puško, pištolo in bombo. Na okrognem komiteju so že vedeli, da je Franc po nešteti zapletljajih in s precejšnjo srečo ukani gestapovce.

Jesenjski in ljubljanski muzej hranita originalne slike, ki jih je posnel nemški vojaški fotograf na dan požiga Radovne. Nekateri ljudje so domili, da fotografije res prikazujejo požig Radovne, kajti lahko bi bila na sliki tudi kakšna druga vas. To je tovariša Franca Konobljana-Slovenka, predsednika občinskega odbora ZZB NOV Jesenice, spodbudilo, da je s slikami odpotoval v Gornjo Radovno. Z njim v družbi je bil Franc Makovec, fotograf jeseniške železarne. Z domačini sta natanko ugotovila, da je na sliki videti gorečo Klemenovo in Pangrčeva hiša. Slovenko in fotograf Franca sta nato tako dolgo primerjala položaj na sliki, da je fotograf po 25 letih slikal obe hiši natanko z istega kraja, od koder jih je posnel nemški fotograf.

Za nas pa je še nekaj zanimivega na sliki. Oglejte si prvo osebo na sliki. V križastem sukniču in z baretko na glavi, civilist, ki drži roke na hrbtu. Vidi se, da nima zvezanih rok. Sodeč po tem, kako je oblečen, menimo, da je bil to kmečki fant ali pa delavec. Bi ga kdo prepoznal po postavi. Kdo je v tistih časih nosil takšno kapo? Ker je v družbi oficirjev, lahko domnevamo, da je bil to glavni vodnik za nemškega poveljnika. Domobranci so verjetno vodili postumezne kolone vojakov, le-ta pa je bil kot dober poznavalec kraja v bližini poveljniškega mesta. Da ne bo pomote, naj povem, da smo sliko pokazali številnim domačinom, a so vsi potrdili, da na sliki ni nihče izmed žrtev Radovne. Torej je na sliki le nekdo iz bližnje okolice. Toda kdo?

Ob natančnem pogledu na vojno fotografijo, je tudi opaziti dolge sen-

NE POZABITE!

V NEDELJO, 8. DECEMBRA, BOMO VOLILI:

- ČLANE DELEGACIJE KRAJEVNE SKUPNOSTI V SKUPŠČINO SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI
- DELEGATE V SKUPŠČINO KRAJEVNE SKUPNOSTI
- DELEGATE V KRAJEVNO KONFERENCO SZDL

PRAZNOVANJE V SVEČANEM VZDUŠJU

Letošnji 29. november — praznik naše republike, smo zelo slovesno proslavili tudi v naši občini. V predprazničnih in prazničnih dneh se je na šolah, v delovnih kolektivih in v krajevnih skupnostih zvrstilo več prireditev in proslav, ki so našemu največjemu prazniku dale še posebno svečan poudarek.

Osrednja proslava na Jesenicah je bila v četrtek, 28. novembra, v gledališki dvorani. Na svečani akademiji so nastopili člani osnovne organizacije ZSMS Plavž, pevski zbor Blaž Arnič, pevski zbor osnovnih šol Jesenice in harmonikarski orkester glasbene šole Jesenice. Zbranim udeležencem svečane akademije je spregovorila Mara Taler, predsednica občinske konference SZDL Jesenice. Po uvodnih besedah o pomenu praznika, je govorila predvsem o pomembnosti volitev delegatov v samoupravne inte-

resne skupnosti, skupščine krajevnih skupnosti in krajevne konference SZDL.

»V zadnjem času se je politično življenje v naši občini izredno razgibalo. V delegatska razmerja je vključenih že okoli tisoč naših občanov. Uspešnost spomladanskih volitev pa je že skoraj zagotovilo, da naši delovni ljudje in občani tudi tokrat ne bodo zatajili, je med drugim poudarila predsednica SZDL Jesenice.

V počastitev praznika pa so 28. novembra odprli v občini kar dve likovni razstavi. V Delavskem domu na Jesenicah kolektivno slikarsko razstavo članov DOLIKA, s krajšim koncertom vokalnega okteta DPD Svoboda F. Prešeren Breznica Zirovnica.

Isti dan, so v Kranjski gori v hotelu Prisank s krajšim koncertom moškega pevskega zbora DPD Svoboda Kranjska gora, odprli razstavo likovnih del osmih avtorjev, udeležencev prve slikarske kolonije, ki jo je organiziralo hotelsko podjetje Gorenjka. J. R.

DOGAJAJO SE »ČUDEŽNA NAKLJUČJA«

Neki dunajski list je pred nedavnim objavil trditev, da je »jugoslovanski predsednik Tito po vsej Evropi začel hujšo gonjo proti Avstriji«, avstrijska vlada pa da je svojim poslanstvom v zahodni Evropi naložila nalogo, da registrirajo vse akcije Jugoslavije in o njih poročajo na Dunaj. Pri tem se je list skliceval na »vesti iz krogov avstrijske zvezne vlade«.

Poročilo je imelo za posledico oster protest jugoslovanskega veleposlaništva na Dunaju, medtem ko je avstrijsko zunanje ministrstvo izjavilo, da avstrijska zvezna vlada ni dala nobenih takih vestí, na katere se je skliceval omenjeni list.

Po diplomatski poti je zadeva s tem urejena, toda v javnosti, ki ni obremenjena s pisanimi in nepisanimi pravili diplomatskih navad, je po vsem tem ostal določen priokus. Ni namreč naključje, da je Jugoslavija v svoji zadnji notí avstrijsko vlado med drugim opozorila tudi na naraščajočo protijugoslovansko gonjo v avstrijskem tisku in drugih množičnih občilih. Članek, o katerem je tukaj govora, je torej samo del širše zasnove dejavnosti, ki je Avstrija ne bo mogla — če hoče ostati zvesta svojemu nevtralnemu statusu — zagovarjati in opravičevati zgolj s sklicevanjem na svobodo tiska.

Prav tako pa na ugledu države odnosno vlade škoduje lahko-mišljenost, s katero demantira vesti, ki so ji neprijetne. Demantiranje se je kot najboljše potrdilo resničnosti izkazalo tudi v primeru vesti, da je Dunaj zadolžil svoje predstavnike v drugih državah, naj vestno spremljajo aktivnost Jugoslavije: imamo namreč potrdilo, da so avstrijska poslaništva tako navodilo v resnici prejela.

In da Avstrija v zvezi z zaostritvijo manjšinske problematike in predvsem spričo prvih konkretnih oblik internacionalizacije tega vprašanja v resnici nikakor ni tako ravnodušna, kot se skuša delati, potrjuje njena prizadevanja, da bi s svojimi stališči prodrla v mednarodno javnost. V tej luči pa dobi povsem drugačen pomen tudi dogodek, ki smo ga prejšnji teden zabeležili na južnem Koroškem:

V sredo, 20. novembra, je francoski konzul iz Gradca na povabilo koroške deželne vlade obiskal šoli v St. Primožu in Škocijanu ter se tam zanimal za ureditve in prakso dvojezičnega pouka. Obisk je bil organiziran in je tudi potekal precej skrivnostno, tako da širša javnost o njem sploh ni bila obveščena, čeprav deželna uprava sicer skrbi, da ljudje zvedo tudi za najmanjšo njeno dejavnost. Ravno to pa naravnost sili k mnenju, da je nekdo imel interes, da se celotna zadeva odvijala »ob izključitvi javnosti«.

Toda stvar je še precej bolj skrivnostna. Medtem ko je ravnatelj šole komaj pol ure prej zvedel za obisk, so otroci iz takih družin, ki veljajo za pristaše KHD, o njem vedeli pripovedovati že pred začetkom pouka. Bili so namreč pravočasno in temeljito poučeni, kajti po naravnost čudežnem »naključju« je bilo prav v teh dveh krajih ravno na predvečer obiska zborovanje Heimatsdiensta, kjer je bilo baje govora celo o tem, da je Francija že dala zagotovilo, da bo v primeru internacionalizacije koroškega manjšinskega vprašanja zastopala stališče Avstrije.

Le ob robu in zaradi popolnosti se navajamo, da je deželna vlada dodelila francoskemu konzulu med njegovim obiskom na južnem Koroškem za spremljevalko dr. Claudijo Kromer (sodelavko deželne muzeja, ki si je ustvarila »ime« z raziskovanjem in obdelavo gradiva o koroškem »Abwehrkampfu«). Vendar pa tudi ob takem strokovnem vodstvu gotovo ne bi škodovalo, če bi se bil francoski zastopnik pozanimal še za mnenje in stališče druge strani.

Res čudežna naključja se dogajajo na Koroškem.

(Slovenski vestnik, Celovec, dne 29. novembra 1974)

Novice iz radovljjske občine

V sredo, 4. 12. je bila 6. seja vseh treh zborov občinske skupščine. Na dnevnem redu je bilo kar 13 točk. Med najpomembnejšimi, o katerih so razpravljali delegati, je bila ocena kandidacijske komisije za samoupravna dogovarjanja o izvajanju resolucije o splošni in skupni porabi za 1974. leto in predlog odloka o spremembi letošnjega proračuna občine. Razen tega so na seji obravnavali in potrdili odloke o gradnji zaklonišč, o priznanjih za dosežene uspehe na področju ljudske obrambe, o izvršnem svetu OS, o načinu upravljanja s sredstvi solidarnostnega stanovanjskega sklada za udeležence NOB, ter o ustanovitvi SIS za komunalno dejavnost. Sprejeli so sklep o prenosu lastništva pravic uporabe za družbeni lastnini ter sklepali o sklenitvi samoupravnega sporazuma za financiranje skupnih potreb ljudske obrambe za 1975. Na seji so opravili več kadrovskih imenovanj in izvolili 15 člansko skupino delegatov za skupščino gorenjskih občin.

Na ponedeljkovi seji zbora združenega dela občinske skupščine so delegati razpravljali o gospodarskih gibanjih in o poročilu o turističnem prometu v občini za obdobje januar—september 1974. Sprejeli so več ocen in zaključkov o stabilizacijskih ukrepih, ki so jih dan pozneje pretresali na seji občinske skupščine delegati vseh treh zborov.

Kandidacijske konference v vseh TOZD, OZD in v KS so v radovljjski občini zaključili s 3. decembrom. Zaradi nesklepnosti v KS Kropa in Srednje vasi v Bohinju ob prvem sklicu, so morali konference v obeh krajih ponovno sklicati. Razlog je v slabem obveščanju občanov. Nasprotno pa so v nekaterih KS, kjer so KO SZDL poskrbele za dobro obveščanje, zabeležili zelo visoko udeležbo, zlasti v Podnartu, Stari Fužini, v Radovljici in Mošnjah.

Na osrednji občinski proslavi v počastitev dneva republike, ki je bila v sredo 27. novembra zvečer v polno zasedeni festivalni dvorani na Bledu, so poleg izredno uspešnega kulturnega programa z nad sto sodelujočimi pevci in recitatorji, opravili tudi svečani sprejem 37 novih članov ZK iz cele občine. Razen tega je šest nekdanjih partizanov-planincev prejelo odličja Planinske zveze Slovenije.

Na 6. seji sveta za ljudsko obrambo občinske skupščine 3. decembra so obravnavali programe dejavnosti poverjeništev za ljudsko obrambo in potrdili delovne programe sveta ter upravnega organa za ljudsko obrambo.

V torek, 26. novembra je bila v sejni dvorani občinske skupščine Radovljica konferenca vojaških zavarovancev in upokojenih vojaških starešin z območja občine Radovljica in Jesenic. Razprava je tekla o novem pravilniku o vojaškem zavarovanju in o statusu delegacije, ki bo zastopala zavarovance iz obeh občin v konferenci vojaških zavarovancev iz garnizije ljubljanskega armadnega območja. Izvolili so predsednika in namestnika konference, ki bosta zastopala zavarovance v skupščini Kranj.

Praznik republike je kolektiv Almire proslavil z veliko delovno zmago. V sredo 27. novembra so svečano otvorili novo tovarno TOZD Proizvodnja pletenin v Novi Gorici. Slovesnosti ob otvoritvi so se razen tamkajšnjega kolektiva in predstavnikov skupščine ter družbeno političnih organizacij Nove Gorice, udeležili tudi predstavniki matične tovarne Almira Radovljica in družbenih organizacij radovljjske občine.

Letošnja najvišja priznanja za zasluge in rezultate na športnem in telesnovzgojnem področju so na republiški slovesnosti 26. 11. v Ljubljani prejeli tudi trije športni delavci iz radovljjske občine. Bloudkovo plaketo za vzorno vaditeljsko in organizacijsko delo je prejel Aleks Cebulj iz SK Radovljica, za tekmovalne uspehe v smučarskih tehnik Pavel Kobilica član TVD Partizan Gorje in za uspehe na področju paraplegičnih atletskih in košarkaških tekmovanj Marjan Peternel iz Podnarta.

Za 35. obletnico obstoja dramskega odseka prostovoljnega gasilskega društva Česnjica v Bohinju, so na jubilejni proslavi v soboto 30. novembra v dvorani tamkajšnjega gasilskega doma podelili več priznanj najbolj za služnim posameznikom. Za uspešno kulturno prosvetno dejavnost je dramski odsek prejel tudi posebno priznanje Kulturne skupnosti in ZKPO Radovljica.

V torek, 3. decembra sta občinska konferenca SZDL skupaj z občinskim sindikalnim svetom, v dvorani GG na Bledu, sklicala kandidacijsko konferenco delovnih ljudi iz zasebnega sektorja. Na konferenci so razen kandidatne liste za delegacijo v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, obravnavali tudi priprave za oblikovanje sklada za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju na območju Gorenjske ter se dogovorili za akcijo zbiranja denarne pomoči za potresno področje na Kozjanskem.

Na 32. seji izvršnega odbora kulturne skupnosti Radovljica so obravnavali in sklepali o predlogih za podelitev priznanj — Linhartovih plaket za zasluge na področju kulture. Te bodo svečano podelili na vsakoletni Linhartovi proslavi, ki bo v sredo 11. decembra zvečer v avli osnovne šole A. T. Linhart v Radovljici. Pretresali so tudi vloge porabnikov sredstev za programe kulturne dejavnosti in predloge za dopolnitev finančnega načrta TKS za 1975.

V počastitev dneva republike je ZKPO priredila v graščinski dvorani v Radovljici 7. razstavo članov likovne skupine Likor. Svečana otvoritev te vsakoletne razstave amaterskih slikarjev iz območja radovljjske občine, je bila na predvečer praznika 28. 11. številnim udeležencem se je v kulturnem programu predstavila Grupa poetica SGL iz Celja. Razstava bo na ogled do 10. decembra.

Na prvi seji izvršnega odbora osnovne sindikalne organizacije v tovarni Plamen Kropa so za novega predsednika izvolili Marka Berceta, za podpredsednika Jože Skalarja, za tajnika Igorja Blaznika in za blagajnika Sonjo Solarjevo. Imenovali so tudi člane komisij za varnost zaposlenih in družbeni standard, za kulturo in sport in rekreacijo. V sodelovanju z Mladinsko knjigo iz Ljubljane so prejšnji teden sindikati v jedilnici podjetja pripravili razstavo otroških knjig in slikanic, ki so jih delavci z zanimanjem ogledali ter v velikem številu tudi naročili za svoje otroke.

Za paciente klimateškega zdravišča Tone Čufar in vaščane Dvorske vasi, je komorni zbor A. T. Linhart iz Radovljice tudi ob letošnjem prazniku republike 28. 11. priredil celovečerni koncert. Tako kot že lani, so tudi letos zapeli 18 borbenih in umetnih pesmi in s svojim nastopom navdušili hvaležne poslušalce. Tudi ta koncert so Linhartovci priredili brezplačno.

Kulturno umetniško društvo Triglav je v sodelovanju s KO ZZB NOV iz Srednje vasi v Bohinju v nedeljo 1. decembra ob 15. uri priredilo v znani partizanski vasi Podjelje pri spomeniku NOB in v Kristanovi domačiji partizanski miting. Domačinom in gostom, ki so prišli v to, čeprav odmaknjeno pa vendar prijetno gorsko naselje, so se predstavili člani mladinske recitatorske skupine, moški pevski zbor in folklorna skupina KUD Triglav.

Mladinski pevski zbor Blaž Arnič in združeni zbor jeseniških osnovnih šol je pod vodstvom zborovodja Janka Pribošiča ob spremljavi harmonikarskega zbora zapel na osrednji proslavi ob dnevu republike

KAJ IN KOGA BOMO VOLILI?

KANDIDATI ZA SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI

Rateče

1. Cuznar Slavko, Rateče 113
2. Juvan Anica, Rateče 1
3. Kajzar Franc, Rateče 47
4. Kavalar Jože, Rateče 45
5. Kavalar Vinko, Rateče 102
6. Klančar Antonija, Rateče 12/a
7. Kopavnik Jože, Rateče 123
8. Mlinar Alojz, Rateče 117
9. Rožič Jože, Rateče 104
10. Veber Janez, Rateče 112

Kranjska gora

1. Blenkuš Darinka, Gozd Martuljek 30
2. Blenkuš Zorko, Kranjska gora 57
3. Dulmin Vera, Gozd Martuljek, 42/a
4. Gazvoda Jože, Kranjska gora 118/a
5. Gracer Benjamin, Kranjska gora 87/f
6. Grlic Friderik, Podkoren 74/a
7. Kogoj Stane, Kranjska gora 128
8. Lapanja inž. Andrej, Kranjska gora 24
9. Martinović Mičo, Kranjska gora 87/b
10. Mertelj Anton, Podkoren 74/c
11. Mertelj Anton, Srednji vrh 9
12. Modrič Marija, Kranjska gora 87/e
13. Robič Kristijan, Gozd Martuljek 27/e
14. Robič Franc, Kranjska gora 110
15. Sanca Žarko, Kranjska gora 150

Dovje — Mojstrana

1. Dobnikar Albina, Dovje 8
2. Gracer Franc, Belca 19 a
3. Hrastar Zvone, inž., Mojstrana 186
4. Krznarič Mato, Mojstrana 221
5. Lakota Cvetka, Mojstrana 61
6. Lukš Stane, Mojstrana 87
7. Mirič Sonja, Mojstrana 253
8. Peternel Miha, Dovje 64
9. Podrekar Maruša, prof., Mojstrana 265
10. Podrekar Matevž, dipl. inž., Mojstrana 265
11. Pretnar Anton, Belca 21
12. Rabič Mirko, Dovje 65
13. Vilman Slavka, Mojstrana 29

Hrušica

1. Dečman Florijan, Hrušica 52
2. Dolžan Vladimir, Hrušica 69 a
3. Grumerc Slavko, Hrušica 88
4. Grzetič Alojz, Hrušica 10
5. Kejzar Valentin, Hrušica 17
6. Kikelj Ferdinand, Hrušica 79
7. Kobentar Jože, inž., Hrušica 19
8. Poljšak-Kobentar Anamarija, Hrušica 12
9. Preželj Jožica, Hrušica 93
10. Rihtaršič Mira, Hrušica 4

Plavž

1. Ambrož Slavko, Cesta maršala Tita 76
2. Bertonec Jože, Cesta maršala Tita 105
3. Bric Branko, Cesta Cirila Tavčarja 6
4. Brudar Božidar, Ulica Staneta Bokala 11
5. Brudar Jelka, dr., Ulica Staneta Bokala 11
6. Jasnič Dante, inž., Ulica St. Bokala 10
7. Jasnič Tone, Cesta maršala Tita 82
8. Korenc Anton, prof., Cesta na Golico 2
9. Koritnik Franc, Cesta maršala Tita 108
10. Kozar Ivanka, Cesta maršala Tita 82
11. Leštan Jela, prof., Ulica St. Bokala 14
12. Novak Vladko, Cesta revolucije 7
13. Pesjak Boris, dipl. oec., Murova 17
14. Pšenica Franc, Cesta na Golico 5
15. Ravnikar Franc, Murova 12
16. Sikošek Dušan, dipl. inž., C. Tavčarja 2
17. Uršič Francka, Cesta maršala Tita 74
18. Verovšek Mitja, Cesta revolucije 4
19. Varl Jože, Cesta maršala Tita 87
20. Zorman Vinko, Cesta maršala Tita 85
21. Žen Valentin, Cesta maršala Tita 84

Planina pod Golico

1. Čop Ciril, Planina pod Golico 6
2. Klinar Anica, Planina pod Golico 5 a
3. Klinar Branko, Planina pod Golico 1
4. Klinar Jože st., Planina pod Golico 9
5. Klinar Vladimir, Planina pod Golico 80
6. Kolar Matevž, Planina pod Golico 71

7. Kosmač Metka, Prihodi 8
8. Razinger Rozka, Planina pod Golico 73
9. Štefelin Urška, Planina pod Golico 6
10. Vidmar Bernarda, Plavški rovt 14

Sava

1. Dreša Mirko, Cesta železarjev 25
2. Federl Bernarda, Cesta maršala Tita 3
3. dr. Gabrovšek Marin, dipl. inž. V. Kejzarja 1
4. Jensterle dr. Jože, T. Tomšiča 8
5. Kavčič Janez, C. maršala Tita 2
6. Kobentar Bine, Cesta maršala Tita 18
7. Kočvar inž. Vera, Cesta maršala Tita 4 a
8. Makra Rudi, Viktorja Kejzarja 1
9. Santelj Marija, C. maršala Tita 4
10. Štavnihar Cilka, Cesta maršala Tita 20
11. Štravs Franc, C. bratov Stražišarjev 17
12. Talar France, Cesta maršala Tita 20
13. Tepina Franc, Cesta T. Tomšiča 17
14. Zupan inž. Stanislava, Ukova 4 b
15. Žvan Franc, Cesta maršala Tita 1 a

Podmežaklja

1. Arh Rado, Ulica heroja Verdika 17
2. Balderman Majda, Cesta Fr. Prešerna 28
3. Jeršin Anton, Medvedova ulica 7
4. Klinar Anton, Čopova ulica 4
5. Komic Stana, Ulica heroja Verdika 19
6. Rant Tine, Cesta Fr. Prešerna 20
7. Stroj Ivan, Cesta 1. maja 62
8. Svetlin Milan, Cesta 1. maja 20
9. Verdnik Janko, Mencingerjeva 3
10. Zvegelj Franc, Cesta 1. maja 5

Javornik — Koroška Bela

1. Arnež Franc, Udarca ulica 5
2. Benedičič Mitja, Ulica Alojza Travnja 12
3. Brišar Marija, Ulica Alojza Travnja 18
4. Brumat inž. Martin, Cesta V. Svetina 11
5. Jelen Avgust, Cesta Borisa Kidriča 22
6. Karba inž. Avgust, Cesta V. Svetina 10
7. Kavalir Ciril, Cesta Borisa Kidriča 10
8. Kavčič Ivan, Savska cesta 21
9. Kosmač Francka, Mladinska cesta 7
10. Klinar Jaka, Cesta Ivana Cankarja 4 a
11. Leben Franc, Dobravska ulica 1
12. Noč inž. Miroslav, Cesta B. Kidriča 24
13. Pančur Božo, Cesta Viktorja Svetina 19
14. Pekolj inž. Marina, Cesta talcev 15
15. Svetina Anton, Partizanska pot 9
16. Svetlin Danilo, Mladinska cesta 9
17. Torkar Stane, Ulica J. Finžgarja 2
18. Ulčar Julij, Cesta talcev 2

Blejska Dobrava

1. Alič Janez, Blejska Dobrava 68
2. Bernard Marjan, Blejska Dobrava 10
3. Čop Anica, Blejska Dobrava 97/A
4. Čop Janez st., Blejska Dobrava 75
5. Čop Rezka, Blejska Dobrava 41
6. Drešar Tina, Blejska Dobrava 50
7. Koselj Stanko, Blejska Dobrava 78
8. Krničar Franc, Kočna 19
9. Pičman Alojz, Blejska Dobrava 18
10. Por Branko, Blejska Dobrava 76
11. Ravnikar France, Lipce 7 a
12. Sodja Albin, Blejska Dobrava 58
13. Sodja Franc, Blejska Dobrava 87
14. Srpič Franc, Blejska Dobrava 127
15. Strugar Franc, Blejska Dobrava 114
16. Strugar Janez, Blejska Dobrava 116
17. Veskovič Milan, Blejska Dobrava 17

Zirovnica

1. Avenik Andrej, Moste 39
2. Bartole Vladimir, Breznica 4/a
3. Dolar Marija, Zirovnica 99
4. Jagič Justina, Breznica 6
5. Jemec Marjan, Zabreznica 9
6. Lakota Anton, Zabreznica 19
7. Mežek Zdravko, Zirovnica 107
8. Sitar Peter, Moste št. 11/1
9. Slamnik Viktor, Zirovnica 94
10. Svetina Matevž, Moste 40
11. Štern Amalija, Zirovnica 31

KANDIDATI SKUPŠČIN KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Rateče

1. Benet Franc ml., Rateče 34
2. Kavalar Boštjan, Rateče 4
3. Kavalar Marjan, Rateče 116
4. Makovec Alojz, Rateče 41
5. Makovec Janez, Rateče 72/a
6. Makše Franci ml., Rateče 91
7. Mitrovič Časlav, Rateče 94/a
8. Mežik Simona, Rateče 132
9. Oman Jakob, Rateče 136
10. Osvald Jože, Rateče 2
11. Petrič Janez, Rateče 125

Kranjska gora

1. Albreht Anton, Kranjska gora 68
2. Blenkuš Ivko, Kranjska gora 42 a
3. Budinec Vojteh, Kranjska gora 99
4. Černe Vid, Kranjska gora 121
5. Dulmin Anton, Gozd Martuljek 42 a
6. Graber Jože, Kranjska gora 115 a
7. Gregori Franc, Podkoren 78
8. Hlebanja Franc, Srednji vrh 9
9. Hlebanja Rudi, inž., Gozd Martuljek 27 a
10. Jeglič Stanko, Podkoren 14
11. Kambič Jože, Gozd Martuljek 66 a
12. Košir Stanko, Gozd Martuljek 22
13. Košir Viktor, Podkoren 90 a
14. Markelj Marjan, Kranjska gora 70 a

15. Mertelj Alojz, Gozd Martuljek 97 b
16. Mertelj Janez ml., Podkoren 73
17. Milošević Dragomir, Podkoren 53 a
18. Rižnar Stane, Kranjska gora 152
19. Robič Ciril, Gozd Martuljek 46
20. Smolej Mira, Kranjska gora 93
21. Sanca Vlado, Kranjska gora 17 a
22. Tarman Andrej, Log 10
23. Vidic Anton, Kranjska gora 42 a
24. Završnik Maks, Kranjska gora 153
25. Zupan Alojz ml., Kranjska gora 115 a
26. Zidan Anton, Kranjska gora 63

Dovje — Mojstrana

1. Cerkovnik Franc, Mojstrana
2. Cjndrič Tina, Dovje
3. Hrastar Hermina, Mojstrana
4. Kemperle Janko, Mojstrana
5. Kotnik Aleksander, Mojstrana
6. Kramar Jože, dipl. inž., Dovje
7. Krznarič Pavel, Mojstrana
8. Lipovec Alojz, Radovna
9. Miklavčič Jože, Belca
10. Pavlovčič Marjan, Dovje
11. Podrekar Maruša, Mojstrana
12. Potočnik Franc, Dovje
13. Rabič Janko, Dovje
14. Rampe Miroslav, Dovje
15. Rekar Alojz, Mojstrana
16. Rekar Helena, Radovna
17. Vendramin Jože, Mojstrana
18. Zima Srečko, Mojstrana
19. Zupan Mirko, Belca

Hrušica

1. Ambrožič Viktorija, Hrušica 1
2. Gasar Marjan, Hrušica
3. Klinar Mirko, Hrušica 80
4. Kopitar Anton, Hrušica 58
5. Palčič Janez, Hrušica 53
6. Poljšak Janez, Hrušica 12
7. Puc Franc, Hrušica
8. Simonetič Peter, Hrušica 69

Plavž

1. Ažman Majda, Pod mirco 1
2. Bedene Janez, Spodnji Plavž 8
3. Černe Vladimir, dipl. inž., Titova 50
4. Golob Emil, dipl. inž., Titova 70
5. Hotvat Stane, Titova 92
6. Hrast Milan, dipl. oec., Titova 85
7. Jarc Fani, Titova 85
8. Jazbinšek Brane, Kurilniška 8
9. Jeršin Dolfe, Titova 84
10. Klemenc Dani, C. na Golico 10 a
11. Klopčič Jelka, Kurilniška 8
12. Kobljar Anton, St. Bokalova 6
13. Kosmač Jože, na Pejcah 3
14. Križnar Stane, Titova 115
15. Kuhelj Marija, prof., Tavčarjeva 15
16. Končič Franc, Titova 102
17. Logar Igor, Bokalova 1
18. Mali Bogi, C. Revolucije 2
19. Možnik Zdravko, Zgornji Plavž 8
20. Peskar Ivan, Tavčarjeva 11
21. Pohar Silva, Titova 76 a
22. Pšenica Franc, Cesta na Golico 5
23. Purger Staša, Žerjavec 3
24. Razinger Anton, dipl. inž., Titova 76 a
25. Skrt Anton, Pod mirco 2
26. Skube Miro, dipl. inž., Tavčarjeva 7
27. Stocca Bogdan, dipl. inž., Tavčarjeva 3
28. Šranc Tine, Zgornji Plavž 13
29. Trojar Branko, Titova 85
30. Vauhnik Erna, Titova 36
31. Višnar Marjan, Murova 4
32. Zonik Leopold, C. Revolucije 1

Planina pod Golico

1. Čop Ciril, Planina pod Golico 6
2. Klinar Stanko, Leš., Planina pod Golico 5 a
3. Klinar Jože, Bet., Planina pod Golico 39
4. Klinar Mirko, Plavški rovt 8
5. Klinar Jože, Burj., Plavški rovt 5
6. Klinar Vladimir, Planina pod Golico 80
7. Klinar Tomaž, Planina pod Golico 1
8. Klinar Stanko, Kop., Planina pod Golico 57
9. Noč Albin, Prihodi 22
10. Razinger Ivan, Planina pod Golico 78
11. Razinger Franc, Planina pod Golico 73
12. Ravnik Avrelj, Plavški rovt
13. Remar Jože, Planina pod Golico 46
14. Robič Mirko, Plavški rovt 2
15. Stare Jože, Prihodi
16. Saksida Ivko, Prihodi 16
17. Štefelin Urška, Planina pod Golico 6
18. Tramte Ivan, Planina pod Golico
19. Vidmar Bernarda, Plavški rovt 14

Sava

1. Čop Cveta, V. Kejzarja 37
2. Dolenc Jože, Tomšičeva 49
3. Guštin Evgen, dipl. inž., Titova 22
4. Hafner Ela, Industrijska 6

KANDIDATI KRAJEVNIH KONFERENC SZDL

Rateče

1. Kajzar Marija, Rateče 47
2. Klančar Anton, Rateče 12 a
3. Makše Tatjana, Rateče 92
4. Mežik Ivan, Rateče 46
5. Mežik Jože ml., Rateče 132
6. Mertelj Jože, Rateče 27
7. Petrič Branka, Rateče 93
8. Podlipnik Franc, Rateče 138
9. Sumi Vinko, Rateče 159

Kranjska gora

1. Banič Drago, Kranjska gora 42 a
2. Čuder Kati, Kranjska gora 34
3. Debevc Jože, Kranjska gora 173 a
4. Grlic Andrej, Podkoren 81
5. Grlic Anton, Podkoren 70
6. Jeglič Stanko, Podkoren 14
7. Jelinič Janez, Podkoren 45
8. Kotnik Jože, Kranjska gora 95
9. Martinović Mičo, Kranjska gora 87 b
10. Mertelj Friderik, Gozd Martuljek 43
11. Mertelj Franc, Gozd Martuljek 74
12. Oitzl Boris, Kranjska gora 2
13. Pintar Franc, Gozd Martuljek 87
14. Pretnar Karlo, Gozd Martuljek 96
15. Pristavec Pavla, Kranjska gora 98
16. Robič Janez, Gozd Martuljek 98
17. Robič Jože, Gozd Martuljek 70
18. Robič Jože, Gozd Martuljek 25
19. Žilavec Franc, Podkoren 2

Dovje — Mojstrana

1. Čebriček Jože, Mojstrana
2. Dobnikar Albina, Kamne
3. Gogala Franc, Radovna
4. Guzelj Janko, Dovje
5. Kemperle Janko, Mojstrana
6. Kofler Stanko, Dovje
7. Krznarič Mato, Mojstrana
8. Lakota Stanko, Mojstrana
9. Lešnjak Vuko, Mojstrana
10. Mirtič Jože, Mojstrana
11. Novak Stanislava, Mojstrana
12. Potočnik Katarina, Belca
13. Sajovic Tinka, Mojstrana

Hrušica

1. Grumerc Vito, Hrušica 88
2. Jeklič Boris, Hrušica 70
3. Kavalar Janko, Hrušica 10
4. Kavalar Zdravko, Hrušica 8
5. Klinar Maks, Hrušica 28
6. Kobentar Zora, Hrušica 12
7. Kobentar Franc, Hrušica 19
8. Mur Jože, Hrušica 70 b
9. Ortar Rafael, Hrušica 55 a
10. Preželj Stefan, Hrušica 65
11. Robič Janko, Hrušica 76
12. Veber Janko, Hrušica 52

5. Kejzar Rajko, dr. inž., Titova 22
6. Košnik Janez, Gregorčičeva 1
7. Lavtar Janez, Titova 9
8. Stojan Ančka, Viktorja Kejzarja 31
9. Šporar Janez, Titova 19
10. Vavpotič Franc, Titova 4 a
11. Vihar Vida, Stražišarjeva 25

Podmežaklja

1. Avbar Anton, Medvedova 3
2. Ažman Ivan, Verdnikova 24
3. Babič Albin, Verdnikova 31
4. Divjak Franc, C. 1. maja 40
5. Dizdarevič Mehmed, C. 1. maja 81
6. Pogačnik Miha, Ilirska 9
7. Rekar Filip, Medvedova 2
8. Šlibar Jože, C. 1. maja 58
9. Ulčar Marjan, C. 1. maja 88
10. Varl Alojz, Medvedova 7

Blejska Dobrava

1. Aleš Danica, Blejska Dobrava 50
2. Černe Jaka, Blejska Dobrava 72
3. Drstvenšek Dana, Kočna 36
4. Jan Jože, Blejska Dobrava 19
5. Markun Oto, Kočna 33
6. Muhar Peter, Lipce 38
7. Ober Zvonimir, Blejska Dobrava 89
8. Rekelj Anton, Blejska Dobrava 24
9. Stojan Stefan, Blejska Dobrava 110
10. Strugar Jolanda, Blejska Dobrava 114
11. Zupan Stanko, Blejska Dobrava 67

Javornik — Koroška Bela

1. Ambrožič Ivanka, Viktorja Svetina 17
2. Brelih Franc, inž., Kurirska pot 3
3. Celarec Pavel, Tomšičeva 106
4. Dežman Anton, Alojza Travnja 21
5. Kastelic Jože, Pionirska 11
6. Kavčič Tomaž, inž., Savska 21
7. Kobljar Stefan, Javorniški rovt
8. Krmelj Stane, Tomšičeva 105
9. Krže Uroš, Svetinova 20
10. Lagoja Vinko, Alojza Travnja 9
11. Lempelj Milan, Tomšičeva 90
12. Lužnik Stanko, Viktorja Svetina
13. Malenšek Majda, prof., Udarca 8
14. Markelj Janez, Janeza Šmida
15. Mežnarec Vinko, Tomšičeva 92
16. Nemec Slavka, Stražišarjeva 50
17. Noč Mira, Javorniški rovt
18. Palovšnik Jože, Poljska pot 3
19. Poljanšek Marija, Potoki
20. Praprotnik Cveto, Tomšičeva 80
21. Praprotnik Niko, Potoki 23
22. Smolej Zdravko, Koroška 11
23. Smolej Pavel, Cesta v Rovte
24. Svetina Ciril ml., Koroška 13
25. Tomaž Marjan, Udarca 8

Zirovnica

1. Baloh Franc, Selo pri Zirovnici 20
2. Dolžan Janez, Breg 3
3. Jauh Franc, Doslovce 3
4. Klinar Alojz, Rodine 30
5. Mežek Franci, Zirovnica 68
6. Novšak Zmago, Zabreznica 21
7. Šebat Janez, Smokuč 22
8. Šiler Marjan, Vrba 7 a
9. Vovčak Franc, Moste 36
10. Zupn Anton, Breznica 32

Planina pod Golico

1. Gril Josko, Prihodi 15
2. Klinar Mirko, Plavški rovt 8
3. Kolar Matevž, Planina pod Golico 71
4. Klinar Jože st., Planina pod Golico 9
5. Kosmač Francka, Prihodi 8
6. Remar Jože, Planina pod Golico 46
7. Razinger Jakob ml., Prihodi 7
8. Razinger Stanko, Plavški rovt 10
9. Starman Ivan, Planina pod Golico 70

Plavž

1. Branc Janko, Bokalova 6
2. Branc Silvester, Zg. Plavž
3. Burnik Jože, Titova 57
4. Demšar Slavko, Sp. Plavž 18
5. Drole Marjan, Titova 102
6. Erjavac Janez ml., Murova 3
7. Gračner Jože, Tavčarjeva 7
8. Humerca Slavko, Tavčarjeva 1 a
9. Hribar Anton, Titova 38
10. Iskra Branko, Tavčarjeva 3
11. Jelovčan Jože, Titova 73
12. Karlin Angelca, Tavčarjeva 6
13. Klavžar Helena, Titova 87
14. Klemenc Zvonko, C. Revolucije 14
15. Klinar Pavel ml., Titova 108
16. Klinar Tomaž, Titova 85
17. Kobljar Cvetka, Titova 51
18. Kos Jože, C. Revolucije 2
19. Kovač Milica, Titova 82
20. Lenardič Milena, Titova 89
21. Likovič Alojz, Tavčarjeva 2
22. Malej Matevž, C. Revolucije 7
23. Medved Ivan, Bokalova 6
24. Mehimović Sakib, Bokalova 14
25. Munda Anton, Titova 74
26. Pervanja Angel, Titova 47
27. Podlogar Janez, Titova 104
28. Pretnar Stane, Bokalova 11
29. Pust Bogomir, Tavčarjeva 3
30. Razinger Regina, prof., Titova 76 a
31. Šović Martin, Titova 36
32. Tancar Boris, dr., Titova 114
33. Tresoglav Jože, Murova 16
34. Tuma Slavko, C. Revolucije 4
35. Vesek Ema, C. na Golico 2
36. Zajc Alojz, Sp. Plavž 9
37. Živko Zdenka, Bokalova 5

Podmežaklja

1. Čelesnik Janko, Ilirska cesta 11
2. Dejak Nada, Mencingerjeva 9
3. Dejak Ottilija, Mencingerjeva 9
4. Gerdej Maks, C. 1. maja 1
5. Jensterle Anton, C. 1. maja 130
6. Kalan Franc, C. 1. maja 71
7. Krivec Jožica, C. 1. maja 136

(Nadaljevanje na 11. str.)

KAJ IN KOGA BOMO VOLILI?

(Nadaljevanje z 10. str.)

8. Kusterle Angel, C. 1. maja 135
9. Pestotnik Srečko, C. 1. maja 36
10. Sekardi Mara, Verdnikova 41
11. Tičar Janez, Verdnikova 17
12. Traven Jernej, Prešernova 34
13. Zupančič Ljudmila, C. 1. maja 4

Sava

1. Brun Vladimir, V. Kejžarja 30
2. Černe Zora, Razgledna pot 10
3. Globočnik Franc, Tomšičeva 62
4. Jagodic Helena, V. Kejžarja 3
5. Korošec Anica, Titova 20
6. Labura Olga, Titova 1 a
7. Mikelj Mara, C. 1. zelezarjev 17
8. Miklič Marica, Tomšičeva 70
9. Mehmedović Smajo, C. 1. zelezarjev
10. Pergarec Beti, Titova 22
11. Pogačnik Matjaž, Tomšičeva 65
12. Smukavc Vera, V. Kejžarja 3
13. Taler Marija, Titova 20
14. Vehar Jože, C. b. Stražišarjev 25
15. Rozman Ivica, Senožete 33

Blejska Dobrava

1. Avguštin Alojz, Blejska Dobrava 66
2. Erjavec Silva, Blejska Dobrava 66

3. Ferk Janko, Blejska Dobrava 7
4. Jerman Stane, Blejska Dobrava 50 b
5. Korbar Drago, Kočna 16
6. Longar Franc, Blejska Dobrava 37
7. Markun Oto, Kočna 33
8. Medja Franc, Lipce 4
9. Muhar Mira, Blejska Dobrava 90
10. Panjtar Slavko, Blejska Dobrava 90
11. Podlipnik Lado, Lipce 6
12. Polak Milan, Kočna 14
13. Radelj Franc, Lipce 108
14. Ravnik Jože, Blejska Dobrava 52
15. Sodja Franc, Blejska Dobrava 87
16. Sodja Mira, Blejska Dobrava 65
17. Stare Matjaž, Blejska Dobrava 48
18. Šifer Franc, Lipce 11
19. Turk Peter, Blejska Dobrava 7
20. Volf Maks, Blejska Dobrava 3
21. Zvab Cecilija, Kočna 43

Javornik — Koroška Bela

1. Barbo Mila, Savska 7
2. Cimprič Rafael, Viktorja Svetina 2
3. Grobovšek Drago, Prosvetna cesta
4. Jerem Stefan, Viktorja Svetina 16
5. Kutrašnik Franc, Alojza Travnja 21
6. Kotnik Jože, Kidričeva cesta

7. Logar Mira, Viktorja Svetina
8. Podobnik Stanko, Gradnikova 5
9. Rajakovič Milojka, Cankarjeva 1
10. Rev Jože, Potoki
11. Svetina Jaka, Kidričeva 17
12. Tušar Ivan, Viktorja Svetina 2
13. Zupančič Jože, Javorniški rovt
14. Žagar Edo, Potoška pot 5

Zirovnica

1. Debelak Anton, Vrba 28
2. Dolar Ciril, Zirovnica 99
3. Iskra Janez, Smokuč 1 c
4. Jauh Stanko, Rodine 28
5. Knaflj Franc, Doslovce 10
6. Krivec Jože, Breg 4
7. Murn Vladimir, Moste 37
8. Oslaj Alojz, Breznica 1 b
9. Pintarič Slavko, Breg 8 a
10. Pristov Franc, Zirovnica 86 a
11. Pristov Leopold, Doslovce 24 a
12. Prešeren Peter, Breznica 7
13. Pogačar Branko, Selo 34
14. Pšenica Janko, Moste 36
15. Slamnik Erika, Zirovnica 50
16. Suduković Helena, Selo 26
17. Vidic Andrej, Breznica 32 a

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

Hermann KESTEN: **Mož šestdesetih let.** Državna založba Slovenije 1974. Pričujoča knjiga — ki je izšla v okviru nove knjižne zbirke »Amfora« — je tretje Kestenovo delo v slovenščini. 1960. leta smo dobili njegove Otrke Gernike, roman o strahotah španske državljanske vojne, 1963. leta pa življenjski roman o beneškem pustolovcu Casanovi. Kesten, nemški pisatelj, ki je po 1933. letu živel v izgnanstvu se v pričujočem romanu loteva domače, nemške problematike. Sodobna nemška književnost premore vrsto pisateljev, ki znajo pisati o sodobnem življenju vsakomur razumljivo, tekoče in privlačno: ne da bi se izogibali »pretežitim problemom« ostajajo kajpak bolj na površju. (Za primer navedimo kakšnega Konsalika, ki je tudi pri nas trenutno v veliki modi.) Nekaj je takih, ki prav tako pišejo o sodobnem življenju, vendar na bolj zahteven način in imajo zato tudi ustrezno ožji krog bralcev: na primer Grass, Lenz ali Becher. Hermann Kesten je, podobno kot nobelovec Böll, nekje na sredi. Očitno bi rad pisal za ljudi, se pravi za množico, ne za krog izbrancev, vseeno pa je moderen in precej izviren v tehnični pisani.

Osebnost oseba **Moža pri šestdesetih** je ostareli arhitekt, ki se je odločil, da napravi samomor. Tema o odsluženi generaciji je danes precej priljubljena, že samo na televiziji smo videli že dolgo vrsto filmov in TV iger o ostarelih ljudeh, ki se sredi sodobnega vrveža počutijo odvečne. Vse to je bilo narejeno največkrat z dobrimi nameni, da v nas prebudi — in v isti sapi potolaži — slabo vest, izvenelo pa je bolj ali manj otožno in sentimentalno.

Mož pri šestdesetih pa nikakor ne učinkuje tako slabokrvno, še manj moralistično. Pri tem je treba povedati, da (tkivo romana ni sestavljeno samo iz sedanjega časa (v katerem se glavni junak pripravlja na prostovoljno smrt), ampak predvsem iz preteklosti, ki se je stari arhitekt spominja v urah usodne odločitve. Iste dogodke v naslednjih poglavjih spoznamo še z zornega kota dveh drugih oseb, ki sta usodno vmešani v junakovo življenjsko zgodbo: njegove tretje žene in njegovega polbrata. V pisateljevi viziji ni niti za trohico sentimentalnosti, njegov pogled je oster in brezobziren, ljubezni do človeka ne nosi na prodaj, komajda lahko med vrsticami uganeš, da bi tudi on utegnil bolehati za to boleznijo. Z neverjetno sproščeno humorjem govori skozi usta vsakokratnega pripovedovalca o tem, iz česar je sestavljeno človeško življenje: o seksu, o religiji, o politiki, o dvomu, ki razjeda zavest posameznika, o bolečini, o nezaupanju v sočloveka, o ljubosumnosti in tako naprej, — ozadje te podobe pa je nemška zgodovina preteklih petdesetih let, in zdi se, da se je Kestenu posrečilo v tem obdobju odkriti vidike, ki so njegovim rojakom in stanovskim kolegom ostali zastrti.

Vsebine in zapleta v tem primeru ne nameravamo obnavljati, zato naj

ČESTITKA

Za dan republike, 29. november, vsem železarjem čestitam in želim še veliko delovnih uspehov.

Klemen Hribar,
V. P. 7716/16-C
Šabac

bo povedano le še to: ta ali oni spodobnež se bo ob tej knjigi verjetno zgražal, tako polna je nepotvorenega in polnega življenjskega utripa. Ali pa jo bo kljub pohujanju prebral do konca, je kajpak odvisno od njegove vedoželjnosti, od skritega glasu, ki mu bo prišepnil: poslušajmo pisatelja, naj pove do konca. In morda mu bo potem, če ne že prej, jasno, kakšna je razlika med pornografijo in umetnostjo, ki ji ni do hinavskega sprenevedanja.

Stanislav DYCAT: **Slovo.** Državna založba Slovenije 1974.

Za slovenskega bralca je S. Dygat novo ime — pač pa imamo v knjižnici hrvaški prevod njegovega romana **Bodensko jezero.** Na ščitnem ovitku piše, da spada Slovo med najlepše ljubzenske zgodbe poljske književnosti. Roman je napisan v prvi osebi, pravzaprav bi se bolj prilegla oznaka »daljša povest«. Pripovedovalec je mlad aristokrat, očitno pa je, da visoki družbi ne pripada s srcem. Po škandalu, ki ga iz mladostne objektivnosti povzroči v salonu svojih staršev, se zapije — pri tem pa seznanj z barsko damico Lidko. Izkaže se, da je ta Lidka v bistvu nepokvarjeno dekle preprostih star-

šev, skupaj preživita noč ob vodki, jutraj pa se odpravita na potep na deželo.

Tako se torej začne ljubzenska zgodba, se pravi, preden se začne, se tudi že konča. Idilo namreč pretrga junakov odhod v Pariz, kamor ga je poslal oče študirat; kmalu zatem se začne druga svetovna vojna, junak se vrne v Varšavo.

Drugemu delu knjige je skorajda malo težko slediti, če ne poznaš dobro razmer na Poljskem v letih 1939 do 1945. Vojni dogodki so prikazani bolj mimogrede, vsa pisateljeva pozornost velja ponovnemu snidenju ljubimcev ob koncu vojne. Drugi del knjige je napisan skoraj še bolj izvirno in presenetljivo od prvega. Tu v zasnovi ne moremo odkriti prav nobene od znanih šablon, po katerih se sicer krojijo ljubzenske povesti. V ozadju lahko zasledimo pisateljev napor, da bi premostil prepad med dvema svetovoma, med predvojno in povojno Poljsko, med stari in novim človekom in sebi.

To velikansko vrzel bi komaj moglo zadelati gradivo kakšnega na široko zasnovanega realističnega romana, podprtega z zgodovinskimi in družboslovnimi študijami. Dygat je ubral drugačno pot, čez prepad med dvema svetovoma — in dvema erama — je skakal rahlo zgodbo o ljubezni, pri tem pa je ta beseda (ljubezen) v knjigi komaj kje omenjena.

Jugoslovanski koprodukcijski film **PARTIZANI**, v glavnih vlogah Rod Taylor, Bata Živojnovič, Xenia Gratos, Adam West, Olivera Katarina, Peter Carsten in Marinka Sebez, je na programu v kinematografih naše občine od 7. do 13. decembra

KOROŠKI VEČER OB DNEVU ČLOVEKOVIH PRAVIC

V soboto, dne 7. decembra, bo ob 19. uri v gledališki dvorani na Jesenicah, že tradicionalni vsakoletni **KOROŠKI VEČER.**

Letošnjemu srečanju s kulturnimi delavci, besednimi ustvarjalci in družbenopolitičnimi delavci iz avstrijske Koroške, so organizatorji dali poudarek na 10. december — dan človekovih pravic.

V prvem delu programa, bodo v razgovoru s člani kluba OZN osnovne šole Tone Cufar z Jesenic, predstavniki slovenskih organizacij iz Avstrije, razložili sedanjo situacijo slovenske in hrvaške narodnostne skupnosti na Koroškem, v zvezi s 7. členom avstrijske državne pogodbe.

Drugi del programa pa zajema koncert ženskega seksteta iz Obirskega pri Železni Kapli in recitacije slovenskih besednih ustvarjalcev iz avstrijske koroške.

Organizatorja večera sta kulturno umetniški klub DPD Svoboda Tone Cufar Jesenice in klub OZN osnovne šole Tone Cufar Jesenice. Vstop je prost.

Ker srečanje s koroškimi Slovenci pomeni kulturno politično manifestacijo in našo podporo v njihovem boju za uresničitev 7. člena avstrijske državne pogodbe, bomo to z našo udeležbo tudi najbolje dokazali.

Kino RADIO

7. decembra amer. barvni risani film **PINK PANTER FESTIVAL SMEHA**, ustvarjalci David De Potie, Friz Freleng, Hawley Pratt, ob 15. uri.

7. in 8. decembra jug. barvni vojni film **PARTIZANI**, v režiji Stole Jankovič, v gl. vlogi Bata Živojnovič, ob 17. in 19. uri.

Na zahtevo distribucijskega podjetja je cena vstopnicam zvišana.

9. in 10. decembra italij. barvni kriminalni film **PO NALOGU PODZEMLJA**, v režiji Fernando Di Leo, v gl. vlogi Mario Adorf, ob 17. in 19. uri.

12. decembra italij. CS barvni film **BRANDON LOVEC NA IZSILJEVALCE**, v režiji Sergio Carrone, v gl. vlogi vlogi Anthony Steffen, ob 17. in 19. uri.

13. decembra italij. barvni film **LJUBIMCA IZ BENETK**, v režiji Enriko Marija Salerno, v gl. vlogi Florinda Bolkan, ob 17. in 19. uri.

14. decembra amer. film **STAN IN OLIO MOJSTRA SMEHA**, v režiji Lewis Foster, v gl. vlogi Stan Laurel in Oliver Hardy, ob 15. uri.

14. in 15. decembra nem. kriminalni film **MORILEC OSAMLJENIH ŽENSK**, v režiji Helmut Nitzsche, v gl. vlogi Alexander Lang, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

7. in 8. decembra italij. barvni film **PO NALOGU PODZEMLJA**, ob 18. in 20. uri.

DESET LET NAŠE ŠOLE

Dovje in Mojstrana sta najstarejši naselji naše krajevne skupnosti in tudi največji vasi. Prvi naseljenci so bili kmetje, ki so izoblikovali svojsten pogovorni jezik. Ta ne izhaja iz koroškega narečja kot kranjskega, ne iz gorenjskega kot jeseniškega. Verjetno je prišlo do tega ob naseljevanju dolenskih kmetov, ki so se ženili na Dovjem in raznih delavcev, ki so pozneje prišli v vasi.

Vas Dovje se je prilepila v strm breg nad polji, prav pod Reber. Zgodovinarji pravijo, da je ime Dovje izšlo iz narečne besede dovje — dolge njive, ki se razprostirajo pod vasio. Mojstrana pa je zgrajena ob sotočju Save in Bistrice, na kateri so bili številni mlini. Zemlja ni tako rodovitna kot na Dovjem. Zato se je tu naselilo veliko rokodelcev — mojstrov, po katerih naj bi dobila vas ime. Fužinarstvo je prineslo v vasi večji razmah delavstva, saj so po gospodovih kuhali oglje in delali rudno, iz katerih so vozili železovo luko. Konec prejšnjega stoletja so v Mojstrani odprli cementarno, ki pa so jo pred drugo svetovno vojno

8. decembra amer. barvni risani film **PINK PANTER FESTIVAL SMEHA**, ob 10. uri.

9. in 10. decembra jug. barvni film **PARTIZANI**, ob 18. in 20. uri.

12. decembra amer. barvni film **ROPARJI VOZA**, ob 18. in 20. uri.

13. decembra italij. CS barvni film **BRANDON LOVEC NA IZSILJEVALCE**, ob 18. in 20. uri.

14. in 15. decembra franc. barvni film **MODRI AGENT Z ENIM ČRNIM ČEVLEJEM**, ob 18. in 20. uri.

15. decembra amer. film **STAN IN OLIO MOJSTRA SMEHA**, ob 10. uri.

Kino KRANJSKA GORA

7. decembra amer. barvni film **ROPARJI VOZA**.

8. decembra italij. nem. barvni film **SMRT TRKA DVAKRAT**.

11. decembra italij. barvni film **PO NALOGU PODZEMLJA**.

12. in 13. decembra jug. barvni film **PARTIZANI**.

14. decembra italij. CS barvni film **BRANDON LOVEC NA IZSILJEVALCE**.

Kino DOVJE

7. decembra ital. barvni film **PO NALOGU PODZEMLJA**.

8. decembra italij. nem. barvni film **SMRT TRKA DVAKRAT**.

14. decembra italij. barvni film **PO NALOGU PODZEMLJA**.

V času od 19. do 29. decembra si bodo ljubitelji filma lahko ogledali jug. barvni film **UŽISKA REPUBLIKA**.

zaprli. Tudi obe vojni nista prizanesli vašanom.

Po vojni pa sta se začeli vasi pospešeno razvijati. Ker je stara šola, ki je bila postavljena konec prejšnjega stoletja na Dovjem, postala pretesna, so občani sklenili zgraditi novo šolo. To so dogradili leta 1964 v Mojstrani, ki se je močno povečala zaradi delavcev, zaposlenih v jeseniški železarni. Pred desetimi leti, so se vanjo vselili učenci. Bila je nova, svetla in prostorna. Konec je bilo triumfskega pouka in zgodnjega vstajanja. Največja pridobitev pa sta bili telovadnica in šolska kuhinja. V telovadnici je dovolj opreme, da se lahko učenci razgibajo in športno udeležujejo. Imamo šolsko športno društvo, ki organizira treninge košarke in drugih panog. Imamo fotolaboratorij in fotokrožek. Na šoli uspešno deluje sekcija Planinskega društva, ki organizira razne izlete in predavanja, taboriška organizacija, likovni krožek in še mnogo drugih. Glavni usmerjevalec učencev je pionirska šolska skupnost, ki spodbuja učence k delu in boljšim uspehom.

V teh desetih letih je uspešno končalo osnovno šolo 220 učencev, ki so nadaljevali šolanje ali pa so se vključili v delo in z drugimi delavci ustvarjajo pogoje za še srečnejši jutrišnji dan.

Ob letošnjem dnevu republike smo imeli proslavo, na kateri smo sprejeli najmlajše člane v našo pionirsko organizacijo. Pripravili smo svečan sprejem in bogat kulturni program. Udeležba je bila zelo dobra, saj je bila velika avla polna obiskovalcev. Ob tej priložnosti smo se zahvalili in se ponovno zahvalujemo vsem občanom in delovnim ljudem krajevne skupnosti Dovje-Mojstrana in občini Jesenice, ki so prispevali svoj delež za izgradnjo te šole. V njej imamo vsi učenci dobre pogoje za kvalitetno učno, vzgojno in izvenšolsko delo. Zato obljubljam, da se bomo še naprej pridno učili, da bi koristili sebi in vsej naši socialistični družbi.

Janko Kersnik
osnovna šola
Mojstrana

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, deda in strica

JOŽA MALEŃŠKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za udeležbo pri pogrebu, kakor tudi za darovane vence in cvetje. Posebno zahvalo izrekamo sosedom za nesebično pomoč, tov. Trevnu za poslovilne besede ob odprtem grobu, ZB NOV Javornik Koroška Bela ter pevcem in godbi na pihala za žalostinke. Hvala dr. Rojčevi in dr. Kampičevi za zdravniško pomoč v času bolezni.

ŽALUJOČA žena Francka in sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki izgubi moža in očeta

IGNACA JAKOPIČA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so nam ob težki uri stali ob strani in nam izrekli sožalje. Posebna zahvala še dr. Sajevecu in dr. Čehu za vso pomoč v času bolezni, ter pevcem in govornikom in vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti.

ŽALUJOČI: žena Marija, hčerki Olga in Darinka z družinama in sin Boris

REPREZENTANTJE ZADOVOLJILI

V soboto je bil v dvorani Podmežakljio dvojni hokejski spored. Že drugi v letošnji sezoni sta na Jesenicah gostovali jugoslovanski reprezentanci članov in mladincev. Člani so se pomerili z lanskoletnim članom A skupine svetovnega prvenstva, reprezentanco NDR in tekmo izgubili z rezultatom 3:7 (0:1, 0:4, 3:2). Kljub porazu pa smo z doseženim rezultatom in prikazano igro reprezentance Jugoslavije lahko zadovoljni, saj je na Jesenicah nastopila brez štirih standardnih igralcev in sta morala R. Smolej in Kavac, sicer napadalca, nastopiti v obrambnih vrstah. Če upoštevamo, da sta manjkala tudi brata Hiti (Gorazd, je v JLA, Rudi pa nastopa v Italiji), je očitno, da je bila naša izbrana vrsta zares oslabiljena.

Gostje so navdušili s hitro, ostro in kolektivno igro, na trenutke pa so uprizorili bliskovite akcije, ki jih redko srečujemo na naših ledenih ploskvah.

Srečanje med reprezentancama Jugoslavije in NDR je bilo zanimivo za jeseniškega ljubitelja hokeja tudi iz tega razloga, ker so se lahko prepričali pred sobotnim derbijem med Olimpijo in Jesenicami, ki bo v Ljubljani, v kakšni formi so igralci obeh moštev, še posebno pa posamezne napadalne in obrambne formacije. Prvi napad Olimpije: Pušterle, Gojanovič in Petač, ki sicer nastopa kot drugi reprezentančni napad, je v izredno dobri formi. Proti Nemcem so igrali zelo dobro in nevarno ogrožali gol gostov, Petač in Gojanovič pa sta se vpišala v listo strelcev. Dobili smo vtis, da je ta napadalna trojka iz Ljubljane zelo dobro pripravljena, odkljuje pa se z zelo uspešnimi kolektivnimi akcijami. Zdi se, da strokovno vodstvo Jeseničanov v soboto ne bi grešilo, če bi zoperstavilo omenjenemu napadu Olimpije peterko, ki bi imela strogo obrambne naloge. Dejstvo pa je, če se bodo znali jeseniški hokejski uspešno zoperstaviti napadu Pušterle — Petač — Gojanovič, bodo odpravili največjo nevarnost. Seveda ne bi smeli pozabiti, ali celo podcenjevati ostala dva napada Olimpije, kajti Vnuh in Lepša sta prav pred nedavnim na Jesenicah dokazala, da sta izredno nevarna pred nasprotnikovim golom.

Če se povrnemo k sobotnemu nastopu naše reprezentance, ne moremo mimo dejstva, da je tudi jeseniški prvi napad, ki je tudi v reprezentanci prva napadalna formacija, prikazal zelo dobro igro. Ta napad je bil morda še hitrejši v akcijah, vendar pa je tudi nekoliko nezanesljivejši, kot omenjeni napad Olimpije. Našim se je zlasti poznala pomanjkljivost ob zaključku akcij. Pri tem velja pripomniti, da je bila obramba gostov izredno ostra, hitra in učinkovita. Tudi tretji reprezentančni napad je bil sestavljen iz jeseniških hokejistov: M. Jan, — T. Košir — Beravs. Proti zelo dobremu nasprotniku tudi oni niso igrali slabo, vendar bi z večjo kolektivno igro lahko igrali še bolje, zlasti pa učinkovitejše.

O obrambi pravzaprav ne moremo veliko govoriti. Kot smo že povedali so manjkali trije standardni branilci in sicer Kumar, Savič in Lap, tako da je imelo strokovno vodstvo precej težav, da je sestavilo obrambno dvojico. Pri tem sta se Kavac in Smolej, čeprav napadalca precej dobro obnesla. Glede naših lahko ugotovimo, da je bil B. Jan precej zanesljiv in kot ponavadi izredno borben, da se mladi Joža Razinger popravlja zelo

hitro. Solidno je igral tudi veteran Rado Razinger, mladi Ščap pa v svoji mladostni zagnanosti dostikrat pozabi, da je njegova prva naloga obramba lastnih vrat, šele potem lahko pomisli na tveganejši »izlet« pred vrata nasprotnika. Vsekakor pa bo v soboto njegov izredno dober občutek za igro »na telo« nedvomno prišel do veljave. Ob koncu naj omenimo, da sta se reprezentanci Jugoslavije in NDR pomerili v nedeljo še enkrat in sicer v Celju ter da so gostje zmagali z visokim rezultatom 9:0 (1:0, 1:0, 7:0).

Gole na Jesenicah so za SFRJ dosegli: Petač, Hafner in Gojanovič.

Tudi mladinska reprezentanca Jugoslavije se je pomerila dvakrat z mladinsko reprezentanco Avstrije. Na Jesenicah so zmagali naši z rezultatom 6:2 (3:1, 1:0, 2:1). Najzaslužnejši za zmago so bili igralci mladinskega moštva Kranjska gora, saj jih je nastopilo kar devet. Najbolj pa sta se izkazala Klemenc in Brun.

Gole za reprezentanco Jugoslavije so na tekmi na Jesenicah dosegli: Klemenc 3, Brun, Grmovšek in Lomovšek po 1.

Drugo tekmo med mladinskima reprezentancama Jugoslavije in Avstrije, ki je bila odigrana v nedeljo v Celovcu, so naši izgubili z rezultatom 4:8 (1:1, 0:4, 3:3). Poraz mlade reprezentance je bil povsem zaslužen, saj so bili Avstriji boljši, reprezentanca Jugoslavije pa je nastopila brez treh poškodovanih igralcev.

Gole v Celovcu za reprezentanco Jugoslavije sta dosegla: Brun in Lomovšek po 2.

KRAJSKA GORA : JESENICE (ml.) 12:7

Starejši in fizično močnejši mladinci Kranjske gore tokrat niso dopustili, da bi prišlo do presenečenja. V prvem srečanju letošnjega prvenstva sta se moštvi Jesenic in Kranjske gore razšli z neodločenim rezultatom (6:6), kar je bil izredno velik uspeh za mladince Jesenic. Kranjskogorci so zaslužen zmagali, saj so bili boljši, vendar ob tem ne moremo mimo dejstva, da so tudi mladinci Jesenic igrali precej dobro. Na splošno pa je bila igra obeh moštev zelo dobra in razveseljiva.

Gole so dosegli za Kranjsko goro: Berlik in Brun po 3, Horvat 2, Partek, Klemenc, Kernc in Novak po 1, za Jesenice pa Golja 3, Z. Šuvak, Ščap, Razpet in Kobal po 1.

JESENICE : TRIGLAV (ml.) 25:0

Visok rezultat, ki bi bil lahko še večji, saj so gostje imeli v svojih vrstah igralce, ki niso znali dobro drsati. Ekipa Jesenic je začela zelo slabo in neučinkovito. Čeprav so prvo tretjino dobili z 8:0, je treba povedati, da so štiri izmed osmih golov, dosegli v zadnjih dveh minutah, kar samo po sebi dokazuje, da so pred seboj imeli slabega nasprotnika. Tudi v nadaljevanju so bili naši v veliki premoči, gole pa so dosegli: Z. Šuvak 8, Golja 6, Lah 4, Razpet 3, Jug 2, Bešič in Gruškovnjak po 1.

Odbojka

MLADINCI ČETRTE

Pred desetimi dnevi je bil na Ravnah na Koroškem tretji republiški turnir v odbojki za mladince. Naši mladinci so že sodelovali na prvih dveh turnirjih in dosegli četrto in tretje mesto. Na Ravnah so odpotovali naslednji igralci: Kovač, Erjavac, Rajgelj, Legat, Lakota, Kobal in Pretnar.

Turnirja se je udeležilo osem ekip, ki so bile razdeljene v dve skupini. Naši so igrali v Prevaljah, ker je bila Mežica nosilec skupine. V prvi tekmi so Jeseničani premagali dosti dobro ekipo Reke iz Raven z 2:1, nato pa so za prvo mesto v skupini izgubili z Mežico z rezultatom 2:0. Popoldan so bili na Ravnah finalni boji. Najprej je Izola za tretje mesto premagala Jesenice z rezultatom 2:0, nato pa je Fužinar premagal Mežico z 2:0 in osvojil prvo mesto. Končni vrstni red je naslednji:

1. Fužinar, 2. Mežica, 3. Izola, 4. Jesenice, 5. Kamna gorica, 6. Reka (Ravne), 7. Žerjav, 8. Kamnik.

Uvrstitev naših mladincev je realna. V končnem seštevku vseh treh turnirjev pa so zasedli celo tretje mesto, kar je vsekakor dober in spodbuden uspeh. Dva naša mladince, Kovača in Erjavca, so izbrali v reprezentanco Slovenije, ki je sodelovala na turnirju republik v Novem Sadu na dan republike. Kandidat za reprezentanco je bil tudi Rajgelj, vendar je na zadnjem turnirju igral pod svojimi zmoglostmi in tako izpadel iz dvanajsterice.

Jeseničani nadaljujejo tradicijo prejšnjih generacij, ko so redno pripevali igralce v mladinsko in član-

ske reprezentanco Slovenije in tudi Jugoslavije. Uspeh je še toliko večji, ker mladinci nimajo primernih pogojev za trening. Upajmo, da bodo Jesenice v bližnji prihodnosti dobile ustrezno telovadnico, ki bo omogočila nemoten razvoj mladih in zadostila potrebam dvoranskih športov.

P.

Šah

TURNIRJA OB DNEVU REPUBLIKE

Ob dnevu republike sta bila v šahovskem domu na Jesenicah dva turnirja, ekipno prvenstvo jeseniških osnovnih šol in odprti hitropotezni turnir za posameznike.

Na ekipnem prvenstvu osnovnih šol so sodelovale štiri ekipe (manjkali sta le ekipi o.š. Mojstrane in Koroške Bele), o.š. Prežihov Voranc, o.š. Tone Cufar, o.š. Kranjska gora in o.š. Žirovnica. Največ uspeha je imela o.š. Žirovnica, kjer tudi deluje šahovski krožek pod vodstvom Andreja Tratnjeka.

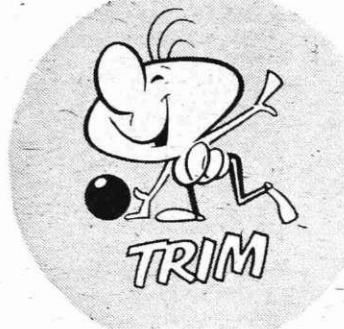
Vrstni red: o.š. Žirovnica 8,5, 2. o.š. Kranjska gora 7,5, 3. o.š. Prežihov Voranc 5 in 4. o.š. Tone Cufar 3.

Prehodni pokal je tako osvojila osnovna šola Žirovnica.

Na hitropoteznem turnirju posameznikov pa je nastopilo kar 19 šahistov, trije prvokategorniki, sedem drugokategornikov itd. V močni konkurenci je prepričljivo, brez izgubljenih točk zmagal prvokategornik Krničar, pred Korošcem in Poljanškom.

Vrstni red: Krničar 18, 2. Korošec 13,5, 3. Poljanšek 13, 4. Pavlin 12, 5. Tramte 12, 6. Jan 11, 7. Balanč 11, 8. Pongrac 10,5, 9. Kmašek 10,5, 10. Koranter 8, itd.

KT

IZ ŠOLSKIH ŠPORTNIH DRUŠTEV

Učenci osmih razredov osnovne šole Tone Cufar, so se pred praznikom v svoji telovadnici pomerili med seboj v košarki. Najboljša ekipa je bila 8. c razreda z dvema zmagama, ekipa 8. b je zmagala enkrat, medtem, ko ekipa 8. a razreda ni bila uspešna.

Rezultati: 8. a : 8. b 8:14; 8. b : 8. c 6:4 in 8. a : 8. c 4:28.

Ekipa 8. c razreda je bila zasluženo prva, saj je pokazala najbolj zrelo košarko. Za ekipo so nastopili v obeh srečanjih in dosegli koše: Sefaj 22, Cetinskih 6, Knežević 10, Mlinarec 4, Kos in Košir.

Za drugouvrščeno ekipo 8. b razred so nastopili: Kokalj E. 14, Kokalj D., Jus, Rozman 6 in Babnik. Za ekipo 8. a razreda, ki se je uvrstila na zadnje mesto so nastopili, razen proti ekipi 8. c razreda, ko so igrali le štiri igralci: Mulalič 2, Rabič 2, Jelovčan 4, Alilov in Leskovar 4.

Podobna srečanja bodo učenci osnovne šole Tone Cufar imeli v okviru svojega šolskega športnega društva skozi vso zimo.

— tok

Kegljanje na ledu

TURNIR V POČASTITEV DNEVA REPUBLIKE

V organizaciji republiške zveze za kegljanje na ledu s sedežem na Jesenicah, je bil v soboto, 30. novembra na Jesenicah v dvorani Podmežakljio, moštveni turnir v kegljanju na ledu, v počastitev dneva republike. Na njem je sodelovalo 13 moštev z Bleda, Kranjske gore in Jesenic.

Največ uspeha so imeli keglači na ledu z Jesenic, moštvo Murke je osvojilo prehodni pokal.

REZULTATI:

1. Jesenice — Murka 18 točk (Dri-novec, Klinar, Sodja, Kralj, Plasnica); 2. Jesenice — Zelezar 16 točk (Rotar, Noč, Šolar, Kozjek); 3. Jesenice — Univerzal 15 točk — 1.373 (Babnik, Pulc, Zgavc, Petrovič, Čarman); 4. Jesenice — Slovenija šport 15 točk — 1.295 (Gerde, Beton, Campa, Šolar, Sotlar); 5. Bled — Piber 13 točk itd.

D. E.

Mladinsko moštvo NK Jesenice, od leve proti desni stojijo: trener Žurman, kapetan Močnik, V. Jovičič, Z. Kramar, I. Majcenovič, Cimirotič, F. Sulejmanović, N. Jeršin, B. Berčič in tehnični vodja B. Šuvak. Od leve proti desni čepijo: M. Mlačnik, J. Subotič, A. Crnalič, J. Trplan, S. Čatak, M. Urek in Milošič.

VELIK USPEH TRŽAŠKEGA PARTIZANSKEGA PEVSKEGA ZBORA NA JESENICAH

V okviru praznovanja dneva republike so imele železarske Jesenice v soboto, 30. novembra, in v nedeljo, 1. decembra, v gosteh Tržaški partizanski pevski zbor. Na Jesenice ga je povabila temeljna kulturna skupnost občine Jesenice. Stadvajsetletni pevski zbor je imel v jeseniškem gledališču v soboto zvečer prvi, v nedeljo dopoldne pa drugi koncert.

Slovenec iz Trsta so priredili ob prihodu na Jesenice pred gledališčem lep sprejem: Pihalni orkester Jeseniških železarjev jih je pozdravil s koračnicami, predstavnik kulturne skupnosti Ferdo Kikelj in predsednik skupščine občine Jesenice Slavko Osredkar pa sta jim zaželela dobrodoščilo in prijetno bivanje na Jesenicah. Za lep sprejem se je zahvalil predstavnik gostov iz Trsta, ki se je zahvalil za povabilo, in poudaril, da

za njih to gostovanje pomeni tudi zelo pomemben političen dogodek.

Sicer velik odzvali Tone Cufar je bil to pot za 120 nastopajočih pretesen. Zbor, ki je bil ustanovljen šele februarja minulega leta, se je pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjudra predstavil kot eden najboljših izvajalcev partizanskih in borbenih pesmi, ki so kdajkoli gostovali na Jesenicah. Spremljanje zbora z orkestrom in recitatorjem je bilo svoj-

stveno. Partizanske in borbene pesmi drugih narodov so bile podane čustveno, toda borbeno in mogočno. V njih se je zrcalil duh boja in revolucije, kakor tudi težnje po bratskem sodelovanju vseh naprednih ljudi sveta. Navdušenje občinstva se je stopnjevalo od pesmi do pesmi. Tako zavzetega in kvalitetnega podajanja partizanskih in borbenih pesmi na jeseniškem odru še nismo slišali. Zato ni čudno, da je imel zbor v zadnjem obdobju veliko nastopov z izrednim uspehom v Italiji in pri nas.

Za gostovanje in nepozaben glasbeni užitek se je zahvalil na odru predsednik kulturne skupnosti Teo Lipicer. Pionirka in pionir v gorenjski narodni noši sta izročila dirigentu Oskarju Kjudru šopek rdečih nageljnov, predstavniki zbora pa so prejeli spominska darila. Za lep sprejem, pozdravne besede in darila so se zahvalili predstavniki gostov in izročili organizatorjem gostovanja sliko Tržaškega partizanskega pevskega zbora. Predstavniki deželnega zbora in borbevske organizacije v Italiji je med drugim dejal: »Vsi

bivši partizani, ki nas je v zboru 70, smo ponosni na naš pevski zbor, ki nam prinaša duh borbenosti. Čeprav nas je krivična meja odrezala od vas, smo veseli vsakega vašega napredka in uspeha, ki ga smatramo tudi za našega. Veseli smo, da smo lahko gostovali pri vas v okviru praznovanja rojstva nove Jugoslavije. S Slovenci in naprednimi Italijani se borimo in se bomo borili za pravico in za mir v svetu.«

Tržaški partizanski pevski zbor je ponovil v nedeljo dopoldne koncert za mladino. Po nedeljskem koncertu so si gostje iz Italije ogledali tehnični muzej na Jesenicah in položili venec pred spomenik NOB. Na povratku so se ustavili še v Begunjah in si ogledali muzej talcev, položili venec in se z žalostinko poklonili tamkaj pokopanim partizanom — talcem.

Koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora na Jesenicah je bil dopolnjen z razstavo, ki je bila v soboto zvečer in v nedeljo dopoldne v avli gledališča. V slikah in besedah so bile prikazane priprave na ustanovitev zbora, ustanovitve, priče-

tek delovanja, uspehi ter pohvale, ki jih je bil zbor deležen na številnih nastopih v Italiji in v Sloveniji.

Organizator gostovanja je uspel v organizacijskem pogledu in storil vse tudi glede propagande. Na obisk sobotnega koncerta je prav gotovo vplivala sobotna mednarodna hokejska tekma, vendar se lahko vprašamo, kje so bili jeseniški politični delavci, saj je bil koncert za Jesenice pomemben političen dogodek? Kje so bili nekdanji jeseniški partizani, saj je bila partizanska pesem namenjena prav njim? Kje so bili jeseniški pevci in pevke, da bi slišali mogočno in udarno podajanje partizanske in borbene pesmi? Kje je bila v nedeljo dopoldne jeseniška mladina? Ali so naredila vodstva šol dovolj propagande med učenci za enega najmočnejših koncertov na Jesenicah. Petdeset velikih lepakov, 100 osebnih vabil, reklama po jeseniškem in ljubljanskem radiu ter po televiziji, so o koncertu prav gotovo seznanili vse Jeseničane. Zakaj ni bilo dovolj enega odziva? Zakaj mogočen koncert Tržačanov ni bila osrednja prireditev dneva republike?